

A CSUDAFA

MESÉK

**IRTA:
BENEDEK ELEK**

BUDAPEST, 1927.

ACZÉL TESTVÉREK
(URÁNIA KÖNYVKIADÓVÁLLALAT)

A mű elektronikus változatára a Nevezd meg! - Így add tovább! 4.0 Nemzetközi (CC BY-SA 4.0) Creative Commons licenc feltételei érvényesek. További információk: <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/deed.hu>

Elektronikus változat:
Budapest: Magyar Elektronikus Könyvtárért Egyesület, 2022
Készítette az Országos Széchényi Könyvtár Digitálistartalom-fejlesztési és -szolgáltatási Osztálya
ISBN 978-963-417-534-6 (online)
MEK-22729

TARTALOM

Mirkó király és a Búbájos.

A Nagy Búbájos.

Tündérországbán.

Szikra.

Az öreg meg az ifjú csudafa.

Föld Szelleme.

Csengő-Visszhang.

Vége jó, minden jó.

Mirkó király és a Búbájos.

Hét ország ura volt Mirkó király, minden országban hét palotája, minden palotának hetvenhét ablaka, minden palota pincéjében temérdek kincs, arany, ezüst, gyémánt, mindenféle drágakövek s még sem vala boldog, mert nem volt gyermeke. Bú volt éjjele, bú volt nappala, neki is, a királynénak is, reménytelenül néztek a jövőbe, mert mindketten öregek voltak s emésztette szívüket a gondolat, hogy haláluk után szerte züllik mind a hét ország. A királynét alig látta emberi szem, ki nem mozdult a palotából, Mirkó király is ritkán mutatkozott népe közt, rendszerint az erdőben bolyongott. Ha itt-ott vadat látott, fel-felhuzta ijját, de aztán erőtlennül hullott le a keze, nem bántotta az életét.

Történt egyszer, hogy reggeltől alkonyatig bolyongott az erdőben s amikor hazafelé indult, egyszerre csak nem találta az utat, csudálatosan megváltoztak a fák, nem ismert rájuk, egészen más képe volt az erdőnek, mint azelőtt.

- Mi ez, mi történt? - álmélkodott a király. - Varázsló műve ez, senki másé!

És csakugyan, amint tovább törtetett a nagy sűrűségben, mind más és más képe lett az erdőnek, teljesen ismeretlen, előtte idegen. Bármerre fordult, jobbra, balra, előre, hátra, mindenütt idegen, soha nem látott erdő vette körül. Szinte lefordult a lováról, annyira elerőtlenedett az éhségtől s a szüntelen ide-oda bolyongástól, végre is leszállott a lóról, s leheveredett egy fa alá. De egész éjszaka nem hunyta le a szemét, mind a csudálatos változáson tündődött s kétségbeesetten gondolt arra, hogy nyomorultan kell elpusztulnia.

Amint világosodott, újra felült lovára, tovább bolyongott az ismeretlen erdőben, bele-belefújt a kürtjébe, bele-belekiáltott az erdőbe, de sem a kürtszónak, sem az ő kiáltásának visszhangja nem támadt, s szegény öreg király kétségbeesetten, reményevesztetten bolyongott tovább. Lassan-lassan leszállt a nap, esteledett, alkonyodott, ráborult a sötét éjszaka s ismét az erdőben kellett hálnia, de csak fetrengett a földön, álmom nem jött a szemére.

- Az, az, - tépelődött magában, - varázsló műve ez, senki másé. Csak varázsló változtathatta ismeretlenné a jól ismert erdőt. Itt kell pusztulnom, nincs, aki innen kivezessen!

Aztán egyszerre hangosan felkiáltott:

- Oh, csak jönne valaki, vezetne ki innét, olyat nem kívánhatna tőlem, hogy kívánságát ne teljesítsem!

Abban a pillanatban különös teremtés termett előtte, oly hirtelen, hogy azt sem tudhatta a király, földből bukkant-e elő, vagy égből szállott alá. Az arca valósággal ijesztő volt, annyira ijesztő, hogy a király önkéntelen a nyilához kapott, de ez a különös arcú ember hirtelen megragadta a karját, s erőtlennül lehanyatlott kezéből nyomban földre hullott a nyíl. Amilyen ijesztő volt az arca ennek az embernek, olyan szép volt a szeme: ragyogó fekete, csillogott, villogott, messzire világított. Hosszú rőt haja vállát verte, bizony ez sem volt szép, de szemének szépsége feledtette arcának rúttságát, hajának rőtségét. Ez a különös ember, amint a király kezéből kihullott a nyíl, mondá, amint következik:

- Hallottam, amit mondtál: minden kívánságát teljesíted annak, aki téged kivezet ebből az erdőből. Hát én kivezetlek, csak ülj fel a lovadra.

Valósággal zengett a hangja ennek a csudálatos embernek. Valóban, csudálatos dolog, hogy amilyen csunya volt az arca, olyan szép volt nemcsak a szeme, de a hangja is.

- De hát ki vagy te? - kérdezte a király - hogy meghallottad a szavamat, pedig én csak alig sóhajtottam el s téged nem is láttalak?

- Ne törődj te azzal, hogy ki vagyok, azzal se, hogyan kerültem ide. Egy bizonyos, hogy ebből az erdőből rajtam kívül senki ki nem vezethet téged. Hogy aztán mit kívánok ezért, azt majd akkor mondom meg, ha körülnéztem a palotádban.

Ej, hogy felvidult az öreg király szive! Egészen megfiatalodott, csakugy felpattant a lovára, s mondá a csudálatos embernek:

- Amit mondtam, megmondtam, szavamat meg nem másítom. Amint hazaérünk, nem lehet olyan kívánságod, hogy én azt ne teljesítsem. De most aztán gyerünk, vezess, mert már két napja bolyongok az erdőben.

Amint a király nyeregbe pattant, a csudálatos ember megragadta a paripa zabláját, aztán csak körülnézett ragyogó, szép szemével az erdőben, s ím, halljatok csudát, széles út nyilott az erdőben, szabadon vágatott a király s vágatott vele a csudálatos ember is, aki úgy szaladt a vágató ló mellett, hogy lába sem érte a földet, s egyszerre csak kint voltak az erdőből. Azt hitte a király, álmodik, oly hirtelen háta mögé került az erdő. Ime, már látszott is a város. Látszott a királyi palota, de hajh, a királyi palotán rengeteg fekete zászló s fekete zászlók között piros zászlók lobogtak!

- Oh, jaj, mi ez? - kiáltott a király. - A fekete zászló gyászt jelent, a piros zászló nagy örömet. Talán meghalt a királyné, az én trónusomra pedig más valaki ült, amíg én az erdőben bolyongtam!

Megsarkantyuzta lovát, repült a ló szélénél sebesebben, még a gondolatnál is sebesebben s egy szempillantás mulva ott voltak a palota kapuja előtt. Lelkendezve szaladtak elébe az örök, de még szóhoz sem juthattak, rájuk kiabált a király:

- Mit jelentenek a fekete zászlók?

- Azt jelentik, felséges királyom, - felelte az örök elseje, - hogy a felséges királyné gyászba borult, mert azt hitte, hogy felségeddel nagy szerencsétlenség történt az erdőben.

- És mit jelentenek a piros zászlók? Trónusomba ült talán valaki?

- Nem, felséges királyom! Örvendjen a szived, mert amíg távol voltál, a királynét egy aranyhajú leány-gyermekkel ajándékozta meg az Isten!

De azt emberi szó nem tudja kimondani, mily nagy volt a király öröme! Leugrott a lóról, szaladva szaladt a palotába, egyenesen a királyné szobájába s hát csakugyan ott feküdt egy aranyhajú, kékszemű kis lány az arany bölcsőben, ringatta-rengette a dajkája, szép csendesen dalolt hozzája. De még ki sem örvendezte magát jól a király, belépett egy inas s jelenté:

- Felséges királyom, hivatja az az ember, aki az erdőből hazavezette.

Nosza, sietett ki a király nagy örömmel s kérdezte a csudálatos embert:

- Nos, te jó ember, mi a kívánságod? Nagyot kívánj, mert jó kedvemben találsz. Amiért annyit imádkoztam a királynéval együtt, teljesíté Isten e kívánságunkat: gyermekkel áldott meg. Figyelj ide. Hét országom minden palotája tele van ezüsttel, arannyal, gyémánttal. Hét országom hetvenhét istállója tele aranyszőrű paripákkal. Kívánhatsz bármennyi aranyat, gyémántot, drágaköveket; kívánhatsz akár ezer aranyszőrű paripát, - mind a tied. Kívánhatod azt is, hogy országot adjak: hét országom van, adhatok belőle!

Mondta a csudálatos ember és különösen mosolygott:

- Nem kell nekem, király, sem kincs, sem aranyszőrű paripa, sem ország, kell nekem a leányod, az, aki most született. Ő volt az én kívánságom, amikor kivezettetek az erdőből, mert amit te nem tudtál, tudtam én, hogy amíg az erdőben bolyongtál, aranyhajú leánykával ajándékozott meg az Isten.

Szörnyen megdöbbsent a király e váratlan kivánságra, aztán összeszedte magát s mondá:

- Amikor én mindent ígértem neked, nem tudtam, hogy leánnyal ajándékozott meg az Isten, mert inkább ott pusztulok abban az átkozott erdőben, semhogy mindent ígérjek neked. Látom, hogy ördög vagy te is, nem ember, már pedig amit ördögnek ígér az ember, azt nem kell megtartania.

- Ohó, - kacagott gúnyosan a rőthajú ember, - nem addig a', király! Hát csak ennyit ér a királyok szava? Nos, tudd meg, hogy nem ördöggel állasz szemben, hanem Búbájossal, aki mindent tud előre; aki megtartja, ha ígér valamit, de el is veszi, ha nem adják neki, amit ígértek. Hát csak neveld fel a leányodat, király, szépen, gondosan, mert eljövök érte, bizony mondom neked. Ha hét ország minden katonájával körülzáratod is a palotádat, akkor is viszem a leányodat, mert ő az enyém!

Ezt mondván, hirtelen sötétség borult a palotára, s mire kivilágosodott, hire-nyoma sem volt Búbájosnak. A király megdöbbenve nézett körül: most már tisztán látta, hogy csakugyan varázslóval van dolga s kétségbeesetten gondolt arra az időre, amikor ez a varázsló majd jelentkezik a király-kisasszonyért!

Lám, lám, megvolna a nagy boldogság, felvidult az öreg királyné szive, örvendezett az udvari nép, örvendezett hét országnak minden népe, mert szerették a jó öreg királyt, de hajh! szegény Mirkó király napról-napra szomorubb lett, többé senki sem látta az ő mosolygását s hiába faggatták, hiába kutatták szomorúsága okát, rendszerint egy könnyecsepp gördült ki a szeméből; ez volt a felelet. A királynénak sem árulta el a rettenetes titkot, csak sejtette a királyné is, sejtették az udvari népek is, hogy a leánya miatt búsul a király, mert, amint a királykisasszony növendék leánnyá serdült, úgy őriztette, akárcsak egy rabot. Még a szobájában sem maradhatott soha még egy pillanatig sem egyedül, s ha nagy ritkán lemehetett a kertbe sétálni, huszonnégy belső leány vette körül, s ez a huszonnégy leány úgy volt összeválogatva, hogy csudálatosan hasonlítottak a királykisasszonyhoz s mind a huszonnégynek a királykisasszonyéval egyforma ruhája volt, hogyha tán Búbájos eljönne érte, ne tudja, hogy melyik a királykisasszony. A palota kapuja előtt, ahol eddig csak két istrázsa állott, most állott tizenkettő, a palota minden szobájának ajtaja előtt pedig két istrázsa állott éjjel-nappal. S emellett sűrű vasrács volt a királykisasszony szobájának ablakán. Hiába könyörgött, hiába rimánkodott a királykisasszony, hiába hizelkedett, hiába cirókálta-morókálta édesapja arcát, nem engedte meg, hogy csak egyetlenegyszer is elhagyja a palotát s a kertet. Bizony, bizony, szomorú, igen szomorú volt a királykisasszony élete. De még ennél is szomorúbb volt Mirkó királyé, mert hiszen csak ő tudta egyedül, hogy mily nagy veszedelem fenyegeti egyetlen leányát. A nagy bánat megfehéřítette haját, megfehéřítette övig érő szakállát, alig-alig törődött az ország dolgával, nem találta helyét otthon s mintha valami jót remélt volna attól, újra meg újra el látogatott abba az erdőbe, hol egyszer eltévedt, hátha találkozik Búbájossal, s megesik a szíve az ő nagy bánatán. Már esztendők multak el, hogy csak vitte magával a nyilát, de ha még annyi vadat látott is, soha egyre sem lőtt. Egy nap azonban, mit gondolt, mit nem, amint megpillantott a ciheresben egy kicsi fekete medvebocsot, nyomban célbavette, surrant a nyíl-vessző, szűgybe találta a vadat, amely különös éles visítással terült el a földön. Nosza, gyorsan odasietett a király, hogy felvegye a „medvebocsot” s hát, Uram, Teremtőm, mit látnak szemei! Nem medvebocs volt az, amit meglőtt, hanem egy csunya, éktelen csunya, fekete kandur! Szörnyű haragra lobbant a király, belerugott a macskába, aztán felpattant a lovára, indult hazafelé. De alig tett néhány lépést, egyszerre csak, honnét, honnan nem, égből-e, földből-e, Isten tudja, honnét, előtte termett Búbájos, megragadta a ló kantárját:

- Ohó, király uram, - kiáltott dühösen Búbájos - az ígéretedet nem akarod megtartani, ugy-e, de az én kedves macskámat meglövöd? Hát ezért szörnyen meglakolsz, király!

Rettenetesen megdöbbsent Mirkó király, jó sokáig elakadt a szava, nagy nehezen nyögte ki végre:

- No, no, ne haragudj. Azt hittem, hogy medvebocsra lövök, királyi szavamra mondom, hogy nem lövöm le, ha tudom, hogy a te macskád.

- Ha-ha-ha! - kacagott hangosan Búbajos - királyi szavadra mondd! Ismerem már a te királyi szavadat! Hiszen, szépen beszélni, azt tudsz, ha bajba kerülsz, de én már nem adok a te szép szavaidra; én már nem hiszek benned. Hiába vagy te hét ország királya, hétszer hazug király vagy te! De elég volt a hazudozásból, most már megyek veled, s viszem a leányodat. Tudd meg, hogy amióta növendék leánnyá serdült, minden nap láttam őt, valahányszor a kertben sétálgatott. Hiába vettétek körül hozzá hasonlatos huszonnégy leánnyal, hiába öltözött az a huszonnégy leány a királykisasszonyhoz hasonló ruhába: ezer leány szépsége közül is kiragyogott volna az ő csudálatos szépsége. Nézz meg jól, király! Rőt a hajam, rút az arcom, de mindent látó az én ragyogó szemem. Engem megcsalni nem lehet. Gyerünk, gyerünk!

Oh, a szegény öreg király, hét országának a legutolsó embere is megsajnálta volna, ha most látja. Egész testében reszketett, mint a nyárfalevél. Fehér lett az arca, mint a haja, meg a szakálla, hebegve, alig érthetően mondta:

- Hallgass reám, te Búbajos. A feleségem s a leányom semmit sem tudnak arról, amit ígértem egykor neked. Senki sem ismeri az én emésztő titkomat, feleségemnek, leányomnak megszakadna a szivük, ha megtudnák, hogy te számot tartasz az én gyönyörű, az én egyetlen leányomra. Ismét mondom neked, hogy, amikor mindent ígértem, nem tudtam, hogy leánnyal áldott meg az Isten. S ismét mondom azt is, hogy én a magam jószántából soha nem adom neked a leányomat, őriztetem, megvédelmezem a leányomat ellened s ha ezerszer Búbajos vagy is, az én leányom nem lesz a tiéd soha!

Búbajos arca valósággal eltorzult a haragtól: most volt még csak igazán szörnyű ez az arc. Ragyogó szeme csakúgy szórta a villámokat, égnek borzadt rőt haja, s mondá, amint következik:

- Őrizheted, védheted, föld alá is elrejtethed. Szeretem a leányodat s ő az egyetlen, aki megválthatja az én szomorú, magányos életemet. Tudd meg, király, hiába a hét országod, hiába a megszámlálhatatlan sok katonád, enyém lesz a leányod, senki másé.

Ezt mondván, eleresztette a ló zabláját, felvette a csunya fekete macskát, eltűnt vele a rengeteg erdő sűrűjében, a király meg hosszan nézett utána, aztán nagy búsán elindult hazafelé. Ragyogott Isten áldott napja felette, mégis úgy tetszett neki, nehéz, fekete felleg borítja az eget. Vagy volt eddig bú éjjele s nappala vagy nem, mostantól kezdve csakugyan az lett. Most már az erdőbe sem mert menni, vadászattal sem űzhette el az ő nagy bánatát, félt, hogy találkozik Búbajossal. Fel s alá járt-kelt a szobában, és senkinek sem volt szabad belépnie hozzá. Rettenetes volt a nappal, hát még az éjszaka, de a nappalok még csak elteltek valahogy, ha szüntelen töprenkedésben is, oh, de azok a rettenetes éjszakák, amikor nem mert elindulni, mert, amint elaludt, jött a szörnyű álom, a félelmetes álom! Alig hunyta le a szemét, alig szenderült álomba, az ágya végén megjelent a fekete macska, amelyet lelőtt az erdőben, a száját rátátotta, hófehér fogait vicsorgatta, csattogtatta, aztán nyávogó, de mégis emberinek tetsző hangon mind ezt nyávogta: Szeretnél aludni, ugy-e, te gonosz lelkű király? Hát csak aludj, ha tudsz, ne félj, itt vagyok én s vigyázok reád, tőlem nem szabadulsz meg soha, minden éjjel megjelenek néked. Mi a kívánságod? Összeborzoljam szép fehér szakálladat? Bebujjak-e melegedni s téged is melegíteni selyem paplanod alá?

Szegény öreg király, valahányszor ezt az álmod látta, és minden éjjel látta, rémülten ijedt fel, tágra meredi szemmel nézett körül, s ha virradatkor riadt is fel, akkor is ott vélte látni a fekete

macskát, s csak akkor tűnt el az, amikor reszkető kezével bátortalanul feléje nyult s nyöszörögve hebegte:

- Sicc el, gonosz macska, sicc el!

Mind az inasokat bekiabálta, tűvé tették a szobát, tűvé tették az egész palotát, annak minden zeg-zugát, mind hiába, hire-nyoma sem volt a fekete macskának. Aztán visszafeküdt az ágyába, ivott az altató folyadékból, újra elszenderült, de a reggeli álmom is, amely egykor, régen a legédesebb volt, szörnyű volt most, mert alighogy elszenderült, nyomban megjelent a macska az ágya végén. Hófehér fogait vicsorgatta-csattogtatta, aztán nyávogó, de mégis emberi hangnak tetsző hangon újra ezt nyávogta:

- Szeretnél aludni, úgy-e, gonoszlelkű király? Hát csak aludj, ha tudsz. Ne félj, itt vagyok én, vigyázok reád, tőlem nem szabadulsz meg soha; minden éjjen megjelenek néked. Mi a kívánságod? Összeborzoljam szép fehér szakálladat? Bebujjak melegedni, s téged is melegitselek a selyem paplanod alatt?

Mindég és mindég ez volt az álmom, ezt nyávogta a fekete macska. Szegény király már le sem mert feküdni az ágyába, a trónusán virrasztotta át az éjszakát. Két katona őrizte az álmát, ha el-szenderült, együtt kergették a láthatatlan fekete macskát, amely nyomban eltűnt, amint szemét felnyitotta.

Hát a királyné s a királykisasszony mit csinált ezalatt? Ők bizony szegények sírva jártakeltek a palotában, nem tudták mitévők legyenek. Összehivatták a világ minden híres doktorát, azok tanakodtak éjjel-nappal, egyik egyet mondott, másik mást mondott, de hiába okoskodtak, hiába törték a fejüket, semmi okosat ki nem eszeltek; a fekete macska minden éjjel megjelent Mirkó királynak, a szegény öreg király úgy lesoványodott, úgy legyengült, úgy reszketett, hogy már csak árnyéka volt az egykori daliás királynak. És a gyönyörű királykisasszony? Oh, szegényke, aki látta, megsajnálta. Most már a kertbe sem volt szabad kijárnia, mindig és mindig szobában, éjjel-nappal, szakadatlan! Rózsapiros arca lehaloványodott, aztán megfehéredett, mint a fehéritett vászon. Sűrű vasrács volt az ablakán, még ki sem hajolhatott rajta, egy pillanatra sem hagyták el a belső leányok, szüntelen őrizték, minden lépését szemmel tartották, s egyebet sem hallott, mint az ajtaja előtt fel s alá sétáló strázsák lépteinek zaját. Eddig legalább nem félt, de most már félni kezdett, csak azt nem tudta, hogy mitől. Mindent összevisszagondolt, vajjon miért őrizteti őt az édesapja, kitől félheti? Hiába faggatta a belső leányzókat, hiszen ezek épp oly kevésbé tudták, mint ő, hogy kitől félti őt az apja. Ám, valahányszor hangos szót hallott künn, ha zaj, lárma hallatszott messziről, összeresztett, mert lassan-lassan mégis arra gondolt, hogy hátha el akarják rabolni. Végre is mi más miatt őriztetné az apja? Nem volt más barátja, csupán a kertből felszálló pillangók és méhecskék, azok be-beszálltak az ablakon, röpködtek, zümmögtek körülötte, híreket a világból, s halk zümmögésükkel édes álomba ringatták szegényt.

Egyszer eljött hozzá látogatóba a Méz király is, akinek a méhek és a pillangók elmesélték, hogy micsoda gyönyörűsége szép leányhoz járnak ők látogatóba mindennap. Bizony, csunya, potrohos és fura alak volt ez a Méz király, de a királykisasszony mégis örömmel fogadta, mert volt valaki, akivel el-elbeszélgesse. Az első látogatást követte a második, a harmadik, mert a Méz király nem tudott betelni a királykisasszony szépségével. Amikor aztán sűrűbb lett a látogatása, a királykisasszony nekibátorodott s megkérdezte tőle:

- Ugyan bizony, mondd meg nekem, nem hallottál-e arról, hogy miért olyan szomorú szüntelen az én édesapám, és miért tart engem örökös rabságban?

A Méz király nem válaszolt nyomban, láthatóan megzavarodott a királykisasszony kérdésére, jó sokáig gondolkozott, aztán így válaszolt:

- Tudom, szép királykisasszony, hogy miért szomorú a te édesapád, azt is tudom, miért tart téged örökös rabságban, de nem merem elmondani, mert félek a Bűbájos bosszujától.

- A Bűbájos bosszujától? csodálkozott a királykisasszony. - Most hallom először ezt a nevet. Ki ez a Bűbájos? S miért félsz te tőle?

- Nagy a Bűbájos hatalma, - mondá a Méz király alig hallhatóan, s félve nézett körül, hogy véletlenül nincs-e közelben. - Igen, nagy az ő hatalma, a te édesatyád is az ő betege. Ennél többet azonban nem mondhatok. Most távozom, Isten veled, szép királykisasszony!

Elrepült a Méz király, a királykisasszony hosszan, sokáig nézett utána, aztán fejét lecsüggesztette, búsan nézett maga elé: most már tudta, miért senyved ő szomorú rabságban, Bűbájostól féltik, Bűbájos az, aki őt el akarja rabolni.

- Bűbájos! - röppent ki önkéntelenül ajkán e szó. S im, alig röppent ki e szó ajkán, egyszerre csak nehéz fekete felleg sötétíté el az ablakot, s ebből a sötét fekete fellegből kivált Bűbájos, ott lebegett az ablak előtt, gazdag, aranyhímzésű ruhában. Rőt haja lobogott a szélben, szeme csillogott-villogott, az arca is most mosolygós volt, a szeme szelíden tekintett a királykisasszonyra, s mély zengő hangon mondá:

- Szép királykisasszony, hívtál, itt vagyok!

Rémülten hátrált a királykisasszony, segítségért akart kiabálni, de elakadt a hangja, szó nem jött ajakára, csak nézte, nézte, hosszan nézte ezt a rút és mégis jóságos arcot. Aztán újra megszólalt Bűbájos:

- Oh, ne félj tőlem, szép királykisasszony! Bűbájos vagyok én, a te vőlegényed, s hívásodra eljöttem te érted!

- Az én vőlegényem? - kiáltott rémülten a királykisasszony - te az én vőlegényem?!

Magánkivül kiabált, aztán szaladgált össze-vissza a szobában, leakasztotta a szegről aranycsapós ostorát, s a rácson keresztül szemközt sujtotta Bűbájost.

- Takarodj innen, te csúfok csúfja te! Inkább meghalok, semhogy a tied legyek!

S ismét sujtásra emelte ostorát. De, amint a kezét ütésre emelte, Bűbájos belecsongolyodott a sötét fellegbe, belerejtette a rideg visszautasítástól eltorzult arcát, szeméből hullott a könny, végigcsurgott megsebzett arcán, s eltűnt nyomtalan. Mire a szobába becsődültek az örök s a belső leányok, a nap ismét bemosolygott az ablakon, mert a fekete felhővel úgy eltűnt Bűbájos, mintha föld nyelte volna el.

A Nagy Búbájos.

Búbájos szédítő gyorsasággal repült át Mirkó király palotája felett, a fekete fellegbe burkolózva s láthatatlanul tünt el a rengeteg erdőben, ahol egy kicsi, csudálatos házikó mellett ereszkedett le. Ebben a kis házikóban lakott egymagában Búbájos, ideért megpihenni, valahányszor el-elcsatangolt egy-egy különös növény után, amelyre szüksége volt a varázsitalok és a gyógyító balzsamok készítéséhez. Kert vette körül a házikót, de ebben a kertben a virágoknak olyan színe és illata volt, amilyen színe és illata a virágnak sehol sem volt a föld kerekéig. Ezer meg ezer virág nyílt és illatozott az ő kertjében. Ismerte valamennyit névszerint, nevükről szólítottatta őket, kényeztette, becézgette, cirókálta-morókálta, hogyha velük beszélhetett, ez volt a legnagyobb boldogsága. Amelyik virág elhervadt, kiásta, más földbe ültette, s tavasszal még színesebben, még illatosabban keltek új életre. Ezek a virágok voltak az ő igazi barátai, aztán az állatok, nevezetesen: a baglyok, a kuvikok, a varangyosok és a kigyók, akik egyetlen füttyentésére megjelentek nála, s elmeséltek neki mindent, ami történt szerteszét a nagy világban.

Sem a virágok, sem a baglyok és a kuvikok, akik a házikó nyitott ablakában vártak reá, nem látták ilyen rettenetesnek az arcát, mint most, amikor a fekete fellegből kiszállt és felrohant a szobájába. Rőt haja előre hullott a szemébe, a szeme szikrázott a szertelen haragtól s a véres csik az arcán még véresebbnek látszott.

- Huj, huj, fahasábok, huj! Huj, huj, vesszők, huj! Pattogjatok, szikrázzatok! - ordított magánkívül, amint belenézett a kemence szájába, amelyben a tűz lehamvadt, amíg ő a királykisasszonynál járt.

S im, halljatok csudát, a tűz Búbájos kiáltására halk szisszenéssel beleharapott az apró vesszőkbe, sziporkáztak, pattogtak a vesszők s egyszerre csak hatalmas lánggal lobogtak a fahasábok.

Búbájos kis kandért tett a tűz fölé, aztán a tégelyeihez szaladt, egyiket a másik után nézegette, vizsgálta, aztán egy nagy butykosba cseppentett belőlük, a haragtól eltorzult arccal morogta magában:

- Oh, drága macskám, nem bosszultam meg a halálodat, de megbosszulom, ha addig élek is. S nem kellek neked, szép királykisasszony? Oh, ne félj, nem kérlek többet, ide jössz te. Magadtól jössz ide!

Aztán, amint csöppentgette a csöppeket a butykosba, minden csöppentésre mondta:

- Csöpp, csöpp, csöppenj csak!

Majd a tűz felé fordult s mondta:

- Tűz, tűz, égess csak!

Amikor már százféle csöppet csöppentett a butykosba, kihajolt az ablakon, ahol koponyákban égő piros rózsák virítottak, mindenik rózsából leszakított egy-egy szirmot, azt is beledobta, s főtt, zümmögött, duruzsolt, kavargott a butykosban a varázsital, s Búbájos vérző arca most felvidultan, boldogan bámult bele a tűzbe. Nem gondolt semmi egyébre, csak arra, hogy bosszút álljon a királyon, meg a leányán, bosszút a kandur haláláért, bosszút a maga szegényéért.

Aztán, amikor kész volt az ital s erős illata kékes színben párállott a szobában, ledült az ágyára, nagyot sóhajtott s egy pillanat múlva mély álomba merült.

A két öreg bagoly, akik száz esztendősnél idősebbek voltak, bepislogtak a szobába, s látván, hogy gazdájuk alszik, a tégelyek közé röppentek s szomorúan nézték Búbájos vérző arcát. Nézték, nézték, hosszan nézték, aztán egyszerre csak megszólalt az öregebbik bagoly:

- Vajjon mi baja lehet, a mi szegény, jó gazdánknak? Nézd, milyen véres az arca! Vajjon hol járt, merre járt, ki bántotta szegényt?

Mondta a másik bagoly:

- Kérdezzük meg a felhőtől, az bizonyosan tudja, hol járt, hiszen mindig beléje rejtőzködik, akármerre jár.

A felhő ott gomolygott a kert fái fölött, meghallotta a bagoly kérdését s leüzent egy fecskével:

- Mirkó királynál járt a ti gazdátok, az ő leánya sujtotta meg az arcát aranycsapós ostorával.

- Uhu, uhu, - huhoglak a baglyok haragosan, - a királykisasszony vérezte meg, akiért éjjel-nappal sóhajtozik, epekedik. No, legalább többé nem epekedik utána.

Hallotta ezt a kuvik s ez meg gúnyosan, csufondárosan ezt kuvikolta:

Kuvik, kuvik, úgy kell neki,
Király lányát mért szereti?

Búbájos felébredt a kuvikolásra, s első pillantása is a varázsitalra esett, amely a hamvadó tűzön most már csak lassan füstölgött. Két arany üvegbe osztotta el a varázsitalt. Az egyikbe vérző arcából cseppentett egy vércseppet, aztán lefutott az ablak alá, ahol gyönyörű, virágos fejfa alá temette volt a kandurt. A sírjáról leszakított egy örökzöld levelet, azzal visszament a szobába, ott az örökzöld levelet hamuvá égette és a hamut a másik aranyüvegbe öntötte. Aranydugóval bedugaszolta az üveget, aztán szólt a tűzhöz:

- Ne aludj, tűz, pattogj, szikrázz! s csakúgy szikrázott, pattogott a tűz.

Aztán ismét nagy fahasábokat vetett a kemencébe, amelynek szájából vörösen világított ki a tűz az elsötétülő kertbe. Szép csendesen felkapaszkodott az égre a hold is, bebámult a szobába, s a fehér halálfejek mintha visszamosolyogtak volna rá, a kert virágai pedig úgy árasztották be illatukat a nyitott ablakon, mintha gazdájuk háborgó lelkét le akarnák csendesíteni. Mintha csak hívták volna ki a virágok a kertbe:

- Jere, jere, jer közénk, itt megszűnik lelked háborgása!

De hiába hívták, hiába csalogatták, Búbájos ma nem ment ki a kertbe. Nem szedegette ki a virágok kelyhéből kis kanalával a mézet, a mérget, a harmatcseppet, amit minden este összegyűjtött varázsitalnak. A baglyok sem ültek ki a nagy jegenyefára rendes szokásuk szerint, ott ültek komoran a kuvik kalitkáján, s kimeredt szemmel nézték gazdájukat. Búbájos jó sokáig fejét tenyerébe hajtva ült az asztal mellett, aztán hirtelen felugrott s különös munkába kezdett.

A baglyok, tudvalevőn, mindent szeretnek tudni és látni, hiszen azért olyan bölcsek, most se hunyták le a szemüket, úgy nézték, bámulták, hogy mit csinál a gazdájuk. Hiszen, volt is, amin bámuljanak. Búbájos poros, mocsos tükröt vett ki egy ósdi, roskatag szekrényből. Ezt a tükröt letette a szoba közepére, aztán lekuporodott melléje, törülgette, fényesítgette, illatos vízzel öntözgette, s aztán, amint tisztábbnak és tisztábbnak látta a tükröt, hosszan belémeredt a tekintete, mintha látni akarna benne valamit. De a tükör nem kapta vissza egészen a régi fényét és tisztaságát, s amint félbehagyta a törülgetést, újra homályossá lett, s alig-alig látszott benne Búbájos rőt haja, csillogó szeme.

- Oh, Nagy Búbájos, - kiáltott most fel mély zengő hangon Búbájos - könyörgök néked, jelenj meg, szállj le hozzám, segíts rajtam! Azt ígerte az én édesanyám egykor, hogyha majd nagy

bajban leszek, csak hívnom kell téged és segítesz rajtam. Soha sem hívtalak, ezután sem hívlak, csak egyetlen egyszer: jer, oh, jer, te Nagy Bűbájos!

Hosszan, sokáig nézte a tükört, de abban most sem látott egyebet, mint a maga rút, véres arcát, amelyet meg sem törölt, amióta a királykisasszony rája sujtott aranycsapós ostorával. Most, hogy így szemtől-szembe állott a tükörrel, s tisztábban, élesebben látta a maga rútságát, annál szebbnek látta képzeletben a királykisasszony szépségét. Szive majd megszakadt nagy keservében, ráborult a tükörre, hullott a könnye, mint a záporosó, hullott, hullott, ráhullott a tükörre, s im, könnyeinek záporától tiszta, világos lett a tükör!

A tűz fénye rávilágított a tükörre, s most már világosan látta benne a Nagy Bűbájost, akinek a képe először a tükörben jelenik meg, aztán egyszerre csak teljes valóságban előtte állott. Hiszen rút volt Bűbájos, de mi volt az ő rútsága a Nagy Bűbájoséhoz képest! Fél szeme valósággal belefuródott a Bűbájos arcába, fogatlan nagy szája szörnyen eltorzult, amint szóra nyílt, mennydörgés hangjától megremegett a ház fala, ablaka, ajtaja, s a baglyok és kuvikok rémülten rebbentek s bujtak el a szoba sarkába. Bűbájos azonban bátran állta a félszemű Nagy Bűbájos nézését, mert ő most a királykisasszonyra gondolt és a bosszura, amely valósággal égette a szívéét.

- Hívtál, hát eljöttem, fickó, - mennydörgött a Nagy Bűbájos, de ne hidd, hogy a te kedvedért jöttem hozzád. Jöttem, mert megígértem egykor az anyádnak, hogy eljövök hozzád, ha olyan nagy bánatod lesz, hogy könnyeidnek záporával mosod le a varázstükör porát. Nos, hadd hallom, mi bajod?

A Nagy Bűbájos leült a kemence elé s egy varangyos békát simogatott, amely ott ült a padkán s kimeredt szemmel bámulta a szörnyeteget. Bűbájos a földre ült, fejét a Nagy Bűbájos ölébe hajtotta és mondá, amint következik:

- Oh, Nagy Bűbájos, sokat kell nekem beszélnem, ha azt akarom, hogy megismerd az én nagy bánatomat. Ismerted az édesanyámat, a Hegyek Bűbájosát, ő sokszor mondta nekem gyermekkoromban, hogy te még akkor sem haragudtál rá, amikor földi ember felesége lett; hogy te megvédelmezted őt a többi Bűbájosok haragja ellen, s apámat is te hoztad ide, ebbe a kis házba, ahol születtem és azóta is élek. Apámra alig emlékszem, s bár anyám nem mondta, mégis tudom, hogy miattam ment vissza az emberek közé. Amikor megszülettem, a legszebb gyermek voltam, aranyszőke hajú, égszínkéék szemű, mosolygós arcú, mindenkit szerettem, s engem is szeretett mindenki, aki egyszer is csak látott. Világosan emlékszem, hogy gyermekkoromban nem halálfejek vigyorogtak az ablakban virágcserepek helyett, mázas cserepekbe ültette édesanyám a rózsákat s oly szépen, oly édesen dalolt reggelente, amikor a rózsákat öntözé. A kemence padkán nem fekete kandur, hanem cicácska dorombolt, bele-belenyalt az ételembe és én nem bántam, de még biztattam: egyél, cicácskám, egyél! A kalitkában tengelic fűtyült, kuvikot látni se láttam, csak ezt a két baglyot láttam, de azok is a jegenyefán huhogtak éjjelente.

Történt egyszer, hogy anyám elment apámmal a városba, mert igen-igen vágyakozott megismerni az ottani világot. Hisz jól tudod, hogy anyám egész ifjuságát a hegyek közt töltötte, s apám, aki mint eltévedt vadász bukkant rá egy hegy tetején, sokat beszélt neki az emberekről, a városokról, a ragyogó szép ruhákról, a csillogó-villogó ékszerekről, amiket ő sohasem látott. Addig kérte s olyan szépen kérte apámat, hogy elvitte a városba, engem azonban itt hagytak egyedül, s bár sirtam utánuk gyermekmódra, de félni nem féltem a nagy magányosságban, hiszen még sohasem bántott senki, s nem tudtam, mi a félelem. Már akkor is végtelenül szerettem a virágokat és az állatokat s megtanultam édesanyámtól, hogyan kell beszélni velük. Leültem hát egy rózsabogor alá s vígan beszélgettem egy vérvörös rózsával, meg egy gyönyörű rózsabogárral. Egyszerre csak, amint a rózsával meg a rózsabogárral beszélgettem, az egyik

bagoly, amelyik most itt ül a kalitka tetején, lerepült a jegenyefa tetejéről, szemét mereven rám szegezte s mondá:

- Uhu, huhu, kis Bűbajos, bujj el, bujj el, mert jön a Bűbajosok királya!

Kérdeztem én: Mért bujjak el? Nem félek én tőle!

- Uhu, uhu, bizony csak félj, kis Bűbajos, mert haragszik az anyádra.

- Az anyámra? - kérdeztem én. - Az én édes jó anyámra? Ugyan, mért haragszik rája?

- Uhu, huhu, azért haragszik rá, mert földi embernek lett a felesége.

Nem tudtam, mit szólnak erre, nem értettem a bagoly beszédét, hisz én nem tudtam, honnan tudtam volna, hogy tündér volt az anyám, földi ember az apám. Nem bujtam el, nyugodtan játszottam tovább az aranyos rózsabogárral, s csak akkor szöktem fel ültömből, amikor az ég hirtelen-váratlan elsötétedett, a föld megrendült s egy szörnyű, rút óriás állott előttem.

Mosolygásra torzult a Nagy Bűbajos fogatlan szája, megsimogatta Bűbajos fejét s kérdezte:

- Ugy-e, ez még nálamnál is rútabb volt?

- Oh, ne is kérdezd, Nagy Bűbajos, mert ennek a rútságát emberi szó ki nem tudja mondani. Pedig még most is úgy látom, mintha előttem állana. A virágok nyomban lehorgasztották fejüket, a csigák rémülten huzódtak vissza házukba. A virágcserepek halálfejekké változtak. A tűz magasan lángolt a kemencében, de az én kedves, fehér cicuskám nem heverészett, nem dorombolt már a padkán, helyén egy szörnyű nagy fekete kandur nyújtózkodott s görbítette a hátát felém. A tengelic édes füttye elnémult s helyét a kuvik huhogása foglalta el. És most merőn rám nézett a Bűbajosok királya, érthetetlen szavakat mormogott magában, varázspálcájával megérintett s mondá:

- Halljad ítéletemet, földi ember fattya! Anyád tilalmam ellenére földi ember felesége lett, minket Bűbajosokat hűtlenül elhagyott s én ezért megbüntettem őt a legnagyobb büntetéssel: téged, aki a szivéről szakadtál le, elrútítalak, az emberektől elvadítalak, hogy soha örömed, soha nyugalmad ne légyen!

Ezt mondván, nagyot kacagott, de úgy kacagott, hogy megreszkettem belé. Nemcsak én reszkettem meg, de megreszketett a föld is. Aztán gyászfeketébe borult az ég, rettentő nagy, sűrű füstgomoly kerekedett s ebben a füstgomolyban eltűnt a szörnyeteg. Rémuldözve bujtam meg a rózsabokor mögé, amelynek virágai csak lassanként kezdtek újra nyiladozni. A madarak is félve repdestek a fák között s félve hunyta le a szemét az öreg bagoly is. Sokáig nem tudtam, mi történik velem, de éreztem, nem az vagyok, aki voltam. Amikor egy kissé magamhoz tértem, végigszaladtam a kerten, aztán fel a szobába, ahol talpig érő tükör volt az egyik falon. Amint elrohantam a tükör mellett, teljesen idegen, szörnyen rút arc vigyorgott felém. Rémulten fordultam vissza. Első pillanatban azt hittem, hogy talán hazajöttek anyámék s valami csoda-szörnyet hoztak magukkal, de, haj, senkisémet volt rajtam kívül a szobában, egyes-egyedül álltam a tükör előtt és sokáig meg sem tudtam mozdulni, mintha földbe gyökeredett volna a lábam. Földbe gyökerezett a rútságom. Oh, szép, göndör, aranyhajam hová lettél, sírtam hangosan, amikor a helyén rőt, tüskés hajszálok meredtek égfelé. És a szemem, amely olyan tiszta volt, mint a kék tó vize, most félelmetesen ragyogott, mint a karbunkulus. Hát te, szép gyermekarcom, hová lettél? Rútabb lett az elképzelhető rútnál és én magamtól megiszonyodva fordítottam hátat a tükörnek, s zokogva szaladtam ki a házból.

Ebben a pillanatban léptek be anyámék a kapun. Sietve, lelkendezve jöttek haza, mert anyám megbánta már, hogy kikiváncozott az emberek közé. Megbánta, mert, amikor a hegyek között hazafelé tartottak, a szellők suttogásából, a források csobogásából megsejtette, hogy távollétük alatt engem valami nagy baj ért. Magánkívül lökte be a kaput, rohanva-rohant a házba

föl, amelynek nyitott ablakából halálfejek vigyorogtak rá, a fekete kandur pedig fejemen keresztül szökött elébe s undorító hízékedéssel dörzsölődött hozzá. Arcomat eltakarva, sirva szaladtam édesanyám felé, aztán apám is hozzánk rohant, kezemet lefejtették arcomról s rémülten meredt mindkettejük tekintete rúttá varázsolt arcomba.

Mondjam-e, hogy a vidámság eltűnt a szép kis erdei házból? Az én édes jó anyám nem dalolt többet, amíg a rózsákat öntözte a halálfej cserepekben; apám irtózott a rútságomtól, s bár tudom, hogy majd megszakadt a szíve, egyszer, amikor azt hitte, hogy nem hallom, mit beszélnek, így szólt anyámhoz:

- Hallgass meg, én jó, én szép feleségem! Elmegyek, mert el kell mennem. Elmegyek, mert én hoztam rád a bűbajosok királyának haragját. Visszamegyek az emberek közé, mert így ha sikerül levenned ez átkot magadról és gyermekünkről. Talán megengesztelődik a Bűbajosok királya, ha többé nem találkozunk az életben.

Azt én nem tudom, de nem is akarom tudni, mi következett ezután. Azt hittem, mindkettejük szíve megszakad a válás pillanatában, és az én szívem nem fog megszakadni soha, ha akkor meg nem szakadt. Elég annyit mondanom, hogy azon a napon, amikor apám elment örökre, anyám aranyszőke haja hófehérré lett s mosolyogni többet sohasem láttam. Amikor közeledni érezte a halálát, búcsu nélkül eltűnt, visszament a Hegyek Bűbajosaihoz, akik testvérei voltak, mielőtt az apám felesége lett, de a testvérei sem ismertek rá. Ezek mind ifjak, szépek maradtak, hiszen sohasem hagyták el a hegyeket, földi ember nem is közeledhetett hozzájuk, de bezzeg megismerte a Bűbajosok királya, aki varázstükréből messziről látta, hogy anyám elindult hozzá. Szegény jó anyám kinos-keservesen vánszorgott fel a hegy tetejére, hiszen nem volt már Bűbajos, aki semmi fáradságot sem érez. Mire a hegy tetejére ért, lábát véresre sebeztek a kövek, fehér haját össze-visszaborzolta a szél, ruhája rongyokban foszlott utána. Gúnyos kacagással fogadta a Bűbajosok királya, amikor térdre omlott előtte anyám.

- Ugy, hát mégis eljöttél, te büszke asszony? Vége a bűbajosságodnak: volt szép fiad, nincs szép fiad, rúttak-rúttja lett belőle. Elhagyott az urad, akiért testvéreidhez hűtlen lettél. Nos, mit akarsz? Mit akarhatsz tőlem?

Szegény jó anyám zokogva térdelt a király előtt, alig hallhatóan tördelte e szavakat:

- Tudom, tudom, hogy vétkeztem, oh király. Vétkeztem a bűbajosok törvénye ellen. Oh, de ha vétkeztem, meg is bűnhődtem érte, szánj meg, oh, király, ne büntess tovább! A szüntelen búsulástól fél lábam a koporsóban van, ma-holnap meghalok, de a sírban sem lelek nyugalmat, ha a fiamat a te átkodtól meg nem szabadítom.

- Ugy? Hát nem tetszik neked a kis Bűbajos, - gúnyolódott a király. Szébb volt az az emberizink, aki az urad képét viselte? - Hát, tudd meg te hűtlen, amit egyszer kimondott a Bűbajosok királya, azt soha, de soha nem másíthatja meg.

Hiába esdekelt, hiába könyörgött anyám, a királynak nem volt több szava hozzá. Amikor aztán vérző lábbal, összerongyolódott ruhában, zilált hajjal hazatért, tudtam, ha nem is mondta, hogy hol járt s azt is, hogy hiába járt. Később el is mondta nékem, így, ahogy én most elmondtam neked, oh, hatalmas, Nagy Bűbajos. Nem sokáig élt ezután az én szegény, szomorú anyám, de mielőtt meghalt, ezt a tükröt adta nekem, s azt mondta:

- Ha olyan nagy bajba jutsz, hogy nem tudsz segíteni magadon, eljön hívásodra a Nagy Bűbajos és segít rajtad a te nagy bajodban.

- Hát csakugyan olyan nagy bajban vagy, fiam? - kérdezte a Nagy Bűbajos jóságos hangon.

- Nagy, oh, nagy bajban vagyok! Halálosan szeretem Mirkó király leányát, mert érzem, hogy az ő szerelme feloldana a varázslat alól és ismét emberré lehetnék, mint voltam azelőtt.

- Ugy? - csodálkozott a Nagy Bűbájos - halálosan szereted Mirkó király leányát? Hát akkor mért nem hozod ide? Hiszen, ha jól hallottam, te érted a mi mesterségünket.

- Ott voltam ma is, - mondá Bűbájos - el akartam hozni, de nézd ezt a véres csíkot arcomon; ő sújtotta rám aranycsapós ostorával. Látva-láttam, mennyire iszonyodik tőlem, a rútak-rútjától s kezem erőtlenül hullott le, képtelen voltam elrabolni őt.

A Nagy Bűbájos elkomorodva nézett Bűbájos szomorú arcára s mondá:

- Lám, lám, hiába Bűbájos a te neved, ember, földi ember volt az apád, s ez meglátszik rajtad. Az a Bűbájos, aki annyit tud, mint te és mégsem meri elvenni azt, amiért a szíve vágyakozik, hiába fordul segítségért a másik Bűbájoshoz.

Azzal felállt a Nagy Bűbájos, aztán elvette az asztalról azt a két arany üveget, amelyet csak az elébb töltött meg varázsitallal Bűbájos. Mindkét üvegből kihuzta az arany dugókat, egy-egy csöppet csöppentett a kezére mind a kettőből s fogatlan szája mosolyra torzult.

- Ugy látom, érted a mesterségedet, fiam. Ha jól emlékszem, az egyik üveg a királynak szól, akire, úgy-e, erősen haragszol a kandurod miatt? Ha ebből csak egy csöppet is iszik, bűbájos szavamra mondom, olyan fekete kandur lesz belőle, hogy még a macskák királya sem veszi észre az ő egykor emberi és királyi voltát.

Mosoly futott végig Bűbájos szomorú arcán, amikor az üveget elvette a Nagy Bűbájostól és újra bedugta, aztán így szólt:

- Igazad van, Nagy Bűbájos, te minden varázsitallnak ismerője, ez az ital valóban a királynak készül. Most már csak valamiképpen el kell juttatnom hozzá. Hát a másikon mit látsz?

Nagy Bűbájos most a másik üvegbe nézett s fejét csóválta:

- A véres arcodért akarsz bosszút állani, úgy-e, a királykisasszonyon? Azt akarod, hogy ő is a rútak-rútja legyen, te hozzád hasonlatos, akinek csak te adhatod vissza a szépségét?

Bűbájos lehajtotta a fejét, arca elsötétedett, komoran nézett maga elé, s mondá halkán, alig hallhatóan:

- Megütött, rútak-rútjának nevezett, véres könnyet hullattam érte, s bosszút állok rajta, ha addig élek is. Való igaz, hogy ezt a varázsitallt jól elkészítettem, de hogy hogyan juttassam el hozzá s a királyhoz is az övét, erre kérem a te tanácsodat, oh, Nagy Bűbájos. Úgy őrzik a király palotáját, hogy a magam képében közelükbe nem juthatok, azt meg jól tudod, hogy mi másokat el tudunk varázsolni, magunk formáján azonban változtatni nem tudunk. Azért hívtalak hát ide, oh, Nagy Bűbájos, hogy taníts meg arra, miként lehetek akármilyen madárrá, akármilyen állattá, de még arra is, miként lehetek visszhanggá? Így bejuthatnék a palotába, a többi aztán az én dolgom.

A Nagy Bűbájos mély gondolatokba merülten nézett maga elé hosszan, sokáig. Aztán végre megszólalt s mondá, amint következik:

- Az anyád kedvéért ezt is megteszem, fiam, bár nem hiszem, hogy túljárnál Mirkó király eszén. Kedves komája ő a tündér királynőnek, már pedig ez többet tud nálad is, nálam is, de még az összes bűbájosoknál is.

- Mindegy, - mondá Bűbájos - ha még annyit tud is a tündér királynő, csak taníts meg engem arra, amire kértelek s meglásd, nem telik el ez az esztendő, itt lesz a királykisasszony ebben a házikóban s fekete kandur képében itt lesz Mirkó király is.

Most már a Nagy Bűbájos nem szólt semmit, csak odament a szoba közepén álló varázstükörhöz, azt jó erősen megdörzsölte, aztán halkán, alig hallhatóan belemondta:

- Halljad, halljad, madarak királya! Halljad, halljad, pillangók királynője! Halljad, halljad, Csengővisszhang! Jertek, jertek, én hívlak, a Nagy Bűbájos, senki más!

Egyszerre csak nagy surrogás, burrogás támadt a levegő-égben, aztán Nagy Bűbájos kihajolt az ablakon, mindkét kezét hivogatóan tárta kifelé s im, egyszerre berepült az ablakon egy vén sas-madár, fejét alázatosan a Nagy Bűbájos kezére hajtotta, úgy tetszett, meg is csókolta.

- Hívtál, Nagy Bűbájos, itt vagyok!

- Most csak pihenj, madarak királya, - mondá a Nagy Bűbájos - mert más vendéget is várok.

S már ki is terjeszté mind a két karját az ablakon s a következő pillanatban belibegett rajta egy arany szárnyú pillangó, leszállott a Nagy Bűbájos vállára s ez is mondá:

- Hívtál, Nagy Bűbájos, itt vagyok!

Bűbájos most előlépett a szoba sötétjéből, szépen meghajtotta magát a csodálatos vendégek előtt, a Nagy Bűbájos pedig ismét az ablak felé fordult, mert halk, csöndes suhanást hallott és csakugyan megérkezett a harmadik, az utolsó vendég is, még pedig habfehér ruhában, fiatal leány képében szállott le a magas levegő-égből. Beröppent az ablakon, kacagva ölelte meg a rút Nagy Bűbájost s minden szava, minden kacagása tízszer csendült vissza a szoba faláról. Kacagva mondta ezt is:

- Hívtál, Nagy Bűbájos s ha egy kicsit későn érkeztem, ne haragudj ezért. Tudod, miért késtem? Csengő hangommal egy ifjút csalogattam erdőn-mezőn keresztül magam után, amikor hívó szavadat elhozta hozzám a szellő. Nem akartam szegény fiút ott hagyni, ahová csalogattam, mert sohasem talált volna haza, visszacsalogattam hát hazafelé s ezzel eltelt az idő. Ugy-e, megbocsátasz?

Mosolygott a Nagy Bűbájos s ahogy most mosolygott, mintha nem is lett volna olyan rút az arca. Megcirógatta a Csengővisszhang aranyos, borzas haját, aztán elébe vezette Bűbájost.

- Még mindig a régi, bohó leányka vagy te, - cirókálta-morókálta Csengővisszhangot, - de ez egyszer komoly dologra hívtalak. Üljetek le mind ide körém, hadd mondok el, mit akarok tőletek.

Csengővisszhang egyszerre elkomolyodott, körüljártatta a tekintetét a varázsló szobán, leült a kemence-padkára, letelepedett a madarak királya is, aki egy kegyes szempillantással fogadta a bagoly alázatos köszönését. A pillangók királynője a Csengővisszhang vállára röppent, onnan várta nagy kíváncsian a Nagy Bűbájos parancsát.

- Megigérttem az ifjú Bűbájosnak, kezdte beszédét a Nagy Bűbájos, - hogy megtanítom az én tudományomra, miképpen változzon át azzá, amivé átváltozni akar. Adj hát egy tollat a szárnyadból, madarak királya, adj egy pillét, pillangók királynője, te meg Csengővisszhang, adj a nyakadról három gyöngyszemet!

A madarak királya nyomban kicsipentett a szárnyából egy tollat, Bűbájos kezébe nyomta s mondá:

- Ha akármilyen madárrá akarsz lenni, csak vedd elő ezt a tollat, fujj reá s az a madár lesz belőled, amelyekre éppen gondolsz. Amikor megint vissza akarsz változni, csak annyit mondj magadban: az legyek, aki voltam - s abban a pillanatban ismét visszaváltozol emberré!

Most a pillangók királynője röppent le Csengővisszhang válláról Bűbájos kezére, ott a szárnyáról egy kis pillét lesurolt s mondta:

- Ha pillangó akarsz lenni, ezt a pillét dörzsöld meg a két ujjad között s mindjárt pillangóvá változol. S ha megint vissza akarsz változni emberré, dörzsöld össze két szárnyadat s az leszel, aki voltál.

Most felállt Csengővisszhang, bájosan, kedvesen odalebbent Búbájoshoz, három gyöngyszemet letépett a nyakáról, beletette arany iskátulyába, aztán kacagó hangon, amely minden szót tízszer vert vissza a szobában, mondá:

- Ha visszhang akarsz lenni, dobd fel ezt a bárom gyöngyszemet a levegő-égbe s olyan leszel, mint én. Tízszer csendül a szavad egymásután. Ha megint Búbájos akarsz lenni, háromszor fordulj meg magad körül s újra Búbájos leszel.

Hálásan megköszönte Búbájos mind a háromnak a kedves ajándékot, aztán a Nagy Búbájos felé fordult:

- Köszönet tenéked, oh, Nagy Búbájos, hogy kérésem meghallgattad, hozzám eljövél! Neked köszönhetem majd, ha csakugyan enyém lesz a szép királykisasszony és én hűségesen meghálálom a te jószágodat, ha szükséged lesz én reám.

Nagy Búbájos felállt, intett a madarak királyának, a pillangók királynőjének, Csengővisszhangnak s ezek mind a hárman nyomban kiröppentek az ablakon. Nagy Búbájos pedig mondá, amint következik:

- Most én is búcsúzom tőled, fiam. Ime, amit tehettem, megtettem érted, most már a többi a te dolgod.

Ezt mondván, a varázstükörbe lépett, mire az elhomályosodott s a Nagy Búbájos eltűnt nyomtalan.

Búbájos a tükröt gondosan elzárta a szekrényébe, aztán végigterült az ágyán s mély álomba merült.

Mélységes csend borult a házikóra, mélységes csend borult a kertre is, csak a két öreg bagoly beszélgetett csendesen, igen csendesen a jegenyefán.

- Uhu, huhu, - huhogott az öreg bagoly - most még többet tud a gazdánk, mint ennekelőtte tudott.

- Uhu, huhu, - huhogott a másik - most már bizonyosan övé lesz a szép királykisasszony.

Közben elővánszorgott a hold a fellegek mögül, leplislanított a kertbe, s kövér arca, mintha még kövérebb lett volna, egészen neki gömbölyödött. Úgy látszott, mosolygott a két bagoly beszélgetésén, aztán tovább ment, mendegélt, folytatta útját szépen, csendesen.

Tündérorszámban.

Nagy volt a felfordulás Mirkó király palotájában, össze-vissza szaladgáltak, kiabáltak inasok, belső leányok, katonák s voltaképen senki sem tudta a királykisasszonyon kívül, hogy mi történt. Nem is tudhatta senki más, mert amikor Búbajos a királykisasszony ablakánál megjelent, egyetlen egy belső-leány sem volt a szobában. Csak a királykisasszony rémült sikoltására szaladtak be, de akkor már híre-nyoma sem volt Búbajosnak. Amikor Mirkó király megtudta, hogy Búbajos ott járt, nosza, összedoboltatta mind a katonákat, s ki gyalog, ki lóháton, ki jobbra, ki balra, rohanva-rohant, hogy elfogja Búbajost, de hiszen rohanhattak, mert Búbajos már rég otthon volt a rengeteg erdőben, az ő kicsi házikójában.

Eddig sem volt sem éjjele, sem nappala Mirkó királynak, most már csakugyan vége volt a nyugalomnak. Nem tudta, mitévő legyen. Hiszen, nemcsak a palota kapuja előtt, de minden szobának az ajtaja előtt katonák strázsáltak, s ime, Búbajos mégis be tudott lopózkodni észrevétlen. Egyelőre mit gondolt, mit nem, fekete függönyt rakatott a királykisasszony ablakára, s most már nemcsak a szobáját nem volt szabad elhagynia, még azt is megtiltotta szegény királykisasszonynak, hogy az ablakon kitekintsen.

De már ezzel csordultig telt a királykisasszony pohara. Idáig egyetlen egyszer sem kérdezte, hogy miért tartják őt szomorú rabságban, csak sírdogált, amikor a jó Istenen kívül senki sem látta, de nem panaszkodott soha senkinek. Most azonban leborult az apja elé, s térden állva könyörgött:

- Apám, apám, édes királyi apám, mondd meg nekem, ki volt az a rútak-rútja szörnyeteg, aki nekem azt merete mondani, hogy az én vőlegényem?

- Oh, jaj, - jajdult fel Mirkó király - ne hasogasd öreg szívemet, édes szép leányom!

Aztán szép gyöngén simogatta a haját, cirókálta-morókálta az arcát, csitította, csendesítette, hogy ne féljen, majd gondja lesz rá, hogy többé az a szörnyeteg közelébe se jusson a palotának. Mondta, mondta, de maga sem hitte, amit mondott.

Jól látta ezt a királykisasszony s tovább könyörgött.

- Apám, apám, édes jó királyi apám, ne rejtegesd tovább a titkot, amely, jól tudom én, régóta emészt a szívedet. Ha valami titok nem emésztené a szívedet, ugyan mért lett volna hófehér szép, fekete hajad egyetlen éjszakán? Tudd meg hát, édes apám, addig se nem eszem, se nem iszom, se nem alszom, amíg meg nem mondod, miért kell élnem örökös rabságban?

Szegény Mirkó király leroskadt az arany lócára, ölébe vonta a királykisasszony csudaszép fejét, aztán elmondta lassan, meg-megállva, mi történt közte és a Búbajos között.

- Igen, igen, - monda Mirkó király - Búbajos vette el az én nyugalomomat, s amióta véletlenségből meglőttem a fekete kandurját, különösen azóta nincs sem éjjelem, sem nappalom, örökös rettegésben élek, hogy mikor tölti ki bosszuját rajtam; mikor rabol el téged, én egyetlen szép gyermekem! Bizonyos, hogy ami most nem sikerült neki, azt újra, meg újra megpróbálja, s hajh! félek, szörnyen félek, hogy egyszer sikerülni fog, ami most nem sikerült!

Sírt Mirkó király, mint a záporosó, képtelen volt tovább beszélni, de ugyan mit is beszélhetett volna?

Ám a királykisasszony nem vesztette el a fejét, hirtelen eszébe jutott valami, arca, szeme felragyogott, s mondá:

- Ne sírjon, lelkem, édes apám. Tudja, mit gondoltam? Elmegyünk Tündérorszámba, az én keresztanyámhoz, a tündérr királynőhöz, hátha ő tud valamit tenni Búbajos ellen?

Hej, hogy felvidult, hogy felragyogott erre Mirkó király arca.

- Igazad van, édes leányom, elmegyünk Tündérországba, a te jó keresztanyádhoz. Nagyobb az ő tudománya a bűbajosok tudományánál. Ha valaki, ő az, aki megvéd téged Bűbajos ellen.

Nosza, mindjárt kiadta a parancsot a király, készüljenek a nagy útra. Lett erre rettentő nagy sürgés-forgás a palotában, egyszerre nyitottak ki huszonnégy szekrényt a leányok, cipeltek fel huszonnégy ládát az inasok, huszonnégy szekrényből szép sorjában kiszedték a királykisasszony drága köntöseit, csillogó, villogó drágaköveit, gyöngyeit. Lent az udvaron egy szempillantás alatt sorban állott temérdek hintó, valamennyinek arany, meg ezüst a kereke, arany a rudja is. Még egy szempillantás s a hintók előtt prüszköltek, ágaskodtak az aranszörű paripák. Minden hintó előtt hat paripa. Estére kelve megmozdult az egész udvar, indultak Tündérországba, azért este, hogy Bűbajos ne vegye észre útrakelésüket. Egy regiment katona ment elől, egy regiment katona a hintók mögött s minden hintó mellett lovas katonák léptettek. No, Bűbajos, most rabold el a királykisasszonyt!

Hét nap, s hét éjjel ment a végtelen hosszú menet, hét nap és hét éjjel mentek hegyeken, völgyeken, erdőkön, mezőkön át, s a nyolcadik napon érkeztek az Arany folyóhoz. Ennek a közepén volt egy gyönyörűsége szép sziget: ezen a szigeten lakott a tündér királynő.

Az Arany folyó partján sátrakat vertek s tizenkét apródot ladikon átküldtek a szigetre, hogy hírül vigyék a tündér királynőnek jövetelüket.

Na, volt öröm Tündérorszáiban, amikor megtudták, hogy jön Mirkó király, hét ország ura, a feleségével, a leányával, az udvari néppel, s két regiment katonával! Azt sem tudta hamarjában a tündérkirálynő, hogy mihez fogjon, de aztán mégis csak magához tért, felfordította a konyhákat, kinyitotta, szellőztette a szobákat s egyben parancsolta, hogy a legszebb hajót küldjék Mirkó király és kísérete elé. Ő maga is befogatott arany hintájába, úgy hajtatott a sziget szélére s várta az ő kedves komáját, komaasszonyát és keresztleányát. S im, egyszerre csak jött a tündérkirálynő hajója a vendégekkel s megzendült a zene valahol, Isten tudja, hol, oly szép zene, mintha égből szállott volna le minden egyes hangja. Pedig nem onnan szállott, láthatatlan tündérek zenéje volt ez.

Csudálkozva néztek körül a király és az ő népe, keresték, kutatták, hol zenélnek, de bizony nem találták, aztán, mikor megérkeztek a parthoz, amint a hajó kikötött, elnémult a zene, mélységes csend borult a hajóra.

Azt emberi szó nem tudja elmondani, mily nagy volt az öröm Tündérorszáiban, amikor a partra kilépett Mirkó király és az ő népe! A tündérkirálynő nem tudott betelni a gyönyörűséggel, amint ölelte, csókolta az ő keresztleányát, aki, amióta nem látta, csudaszép leánnyá serdült. Mind körülötte lejtettek a tündérek is, fiúk és leányok. Végtelen nagy volt az örömük, hogy oly sok idő múltán földi embert láttak a tündérszigeten, különösképpen, hogy láthatták a szép királykisasszonyt, aki szépségének híre bejárta az egész világot.

Nagy lassan szerteszéledtek a tündérek, magukra maradtak a tündérkirálynő meg az ő kedves vendégei. Akkor aztán mondta a tündérkirálynő:

- Ki sem mondhatom, mekkora az én örömöm, hogy idejöttetek, de nem tagadom, váratlan volt az idejövésetek. Mondjátok, miért nem adtátok jó előre hírül látogatásotokat? Valami nagy baj történt talán, hogy ily hirtelen, váratlan keltetek e nagy útra.

Mirkó királynak is, a feleségének is, a királykisasszonynak is elkomorodott az arca, hosszan, sokáig hallgattak mind a hárman, végre is Mirkó király szólalt meg s elmondá lassan, alig hallhatóan, nehogy más valaki hallhassa a tündér királynőn kívül, hogy mely nagy veszedelem fenyegeti az ő egyetlen leányukat.

- Ez a veszedelem hozott ide minket, drága komámasszony, egyedül benned van minden bizodalmunk.

A tündérkirálynő sokáig hallgatott, gondolatokba merülten nézett maga elé, látszott az arcán, hogy mélyen megrendítette mindaz, amit hallott. Végre megtörte a kínos csendet, s mondá, amint következik:

- Bizony, bizony, nagy veszedelem fenyegeti a ti leányotokat, édes komámuram s komám-asszony, mert való igaz, hogy a bűbajosoknak igen nagy a hatalma s nekem is már sokszor gyült meg velük a bajom. Szüntelen háborgatják az én országom népét, számtalan tündérkémet rabolták el már, s mi tagadás, mit sem tudtam tenni ellenük, mert ügyesebbek, találékonnyabbak voltak, mint én. Hasztalan állítottam őrt százával, ezrével országom határán, köröskörül, eljöttek madár képében, másszor meg pillangó képében, eljöttek visszhang képében is, így csalták, csalogatták el a tündérkéimet, akik eltűntek mind nyomtalanul, soha meg nem találtam őket. Ismerem én ezt a Bűbájost is, a ti ellenségeketek s úgy tudom, ez a legügyesebb mindenik közt, mert halandó ember volt az apja. Nem tanácsolhatok egyebet nektek, hagyjátok itt a keresztlányomat és én megőrzöm őt. Itt nálam nem juthat hozzá Bűbajos, mert nemrégiben megszereztem a Föld szellemétől az égigérő csudafát, amelynek ezer virága van, s mind az ezer virága más-más színű és formájú. Ettől a fától úgy félnek a bűbajosok, mint ördög a tömjénfűsttől. Csudálatos zengése van ennek a csudafának, édes, andalító a zengése, ha szívesen látott vendég jön ide, de rettenetes a hangja, ha valaki gonosz szándékkal lép az én országom földjére. Hiszen hallottátok azt a csudaszép zenét, amikor veletek a hajó az Arany-folyón átevezett: ez a csudafa zenéje volt.

Örült is, búsult is a király, meg a királynő, örültek azon, hogy a Bűbajos nem rabolhatja el innen egyetlen leányukat, ám, arra a gondolatra, hogy ki tudja, látják-e valaha vagy sem, hiszen ők öregek, meg vannak számlálva a napjaik, megeredt a könny a szemükből, sírtak, mint a gyermek. Mondjam, ne mondjam: hogy sírt, keservesen sírt a királykisasszony is?

- Ejnye, ejnye, - mosolygott a tündérkirálynő - hiszen még végig sem hallgattátok, amit mondani akarok, várjatok még a sírással. Hallgassatok csak ide: a csudafa tövéből éppen most újévkor egy kicsi palánta sarjadt ki. Ezt a palántát én kiásatom, arany cserépbe szépen beleültetem s vigyétek haza, otthon, a palota előtt, ültessétek el újholdkor, hét álló esztendeig öntözzessétek a tövét, akkor aztán épp olyan nagy és szép fa lesz, mint az én csudafám, s jöhet hozzátok akár száz bűbajos is, nem fogják elrabolni a leányotokat.

Bezzeg, felvidult egyszerre a királynak, a királynénak, s a királykisasszonynak az arca. Ölelték, csókolták a tündérkirálynőt, aztán kimentek a kertbe, hogy megnézzék a csudafát.

No, nem hiába volt csudafa a neve, csuda egy fa volt ez valójában. A teteje szinte az eget verte. Minden virágának más és más volt a színe, kettő sem hasonlított egymáshoz. Aztán megmutatta a tündérkirálynő a kicsi palántát is, amely olyan picike, parányi volt, hogy észre sem vették. De most már nem volt maradása Mirkó királynak s a királynénak. Sietve-siettek haza, hogy mielőbb elültessék a csudafa-palántát. A tündérkirálynő maga ásta ki kicsi, arany ásójával éjszakának idején a palántát, földet szitált arany cserépbe, abba nagy gonddal beleültette a fácskát s úgy adta át Mirkó királynak. Amint reggelre virradtak, keserves sírással elbúcsuztak a királykisasszonytól, mind fölkerelkedtek, hajóra szálltak, az Arany-folyón áteveztek, feltelepedtek a hintókra, hét nap, hét éjjel mentek-mendegéltek s bár rettentő fáradtan értek haza, első dolga volt Mirkó királynak, hogy a csudafa palántáját elültesse. Újhold fénye mellett ültették el a palántát s alig készültek el az ültetéssel, hát, amint föltekintenek az égre, ott lebegett, a magas levegő-égben, fátyolkendőjét magasan tartva, a tündérkirálynő.

- Ime, eljöttem én is, hangzott a királynő hangja a magas levegő-égből, - hogy tanuja legyek a csudafa elültetésének. Fátyolommal eltakartam a holdat, visszatartottam a szelet, hogy sem a holdnak világa, sem a szélnek hidege a gyöngye palántának, amíg ültetitek, meg ne ártson.

Mirkó király hálasan, könnyes szemmel nézett fel a tündérr királynő felé, ám, ő csak a hangját hallotta, látni nem látta, eltűnt a tündérr királynő nyomtalan a holdfényes éjszakában.

Akkor aztán Mirkó király nagy gondosan betakargatta a palánta tövét, finomra szitált földdel, tiszta színmézet csurgatott rá s im, halljatok csudát, a kis palánta egyszeribe ég felé fordította levélkéit s egy picike kis virág bimbózott ki rajta.

Oh, de boldog volt most az öreg király! Hogy megkönnyebbült a szíve! Még csak most győződött meg arról igazán, hogy ebből a palántából épp olyan csudafa lesz, mint amilyent Tündérországból látott. Avagy történhetik-e ez mással, mint csudafával, hogy már palánta korában, az elültetés pillanatában bimbó fakadjon rajta? Csuda nagy bizalom szállotta meg a szívet s mennydörgő hangján belekiáltott az éjszakába, a rengeteg erdő felé, ahol Bűbajos lakott:

- Hát gyere Bűbajos, gyere, most rabold el a leányomat!

Bűbajos pedig ezalatt szüntelen a rengeteget bújta, bolyongott jobbra-balra, helyét nem találta. Mind azon tünődött, mind azon törte a fejét, hogy s mint jusson a palotába, hogyan rabolja el a királykisasszonyt.

Azon az éjszakán, amikor Mirkó király elültette a csudafa palántáját, Bűbajos is feltekintett az égre, hadd lássa, hogy a hold fénye miért homályosult el oly hirtelen. S ime, megpillantotta a tündérr királynőt, az ő legnagyobb ellenségét s most már tudta, a hold fénye miért homályosult el. Mindjárt eszébe jutott a Nagy Bűbajos mondása: megérezte, hogy a tündérr királynő miért járt erre felé. Magánkívül rohant vissza a házikójába, ott nagy hirtelen felhőbe burkolózott és repülve-repült a királyi palota felé. Nem akart hinni a szemének, amikor látta, hogy tárva-nyitva a királykisasszony ablaka, egyetlen egy őrt sem látott sehol, egyetlen egy ajtó előtt sem, egyetlen ablakból sem világított ki mécses világa, sűrű sötétség borult a királyi palotára, mintha eleven lélek nem lakott volna benne. A királykisasszony ablakáról még az arany rácsok is le voltak szedve s a fehér selyem függönyöket vígan lebegtette ki- és befelé a lágy éjjeli szellő.

Bűbajos leszállt az ablak párkányára, kibontakozott a fekete felhőből s betoppant a királykisasszony szobájába. A hold élesen megvilágította a hófehér ágyat, amely bontatlanul állott, nem feküdt benne senki, s köröskörül a szekrények tárva-nyitva, s üresen bámultak feléje. Mindössze egy icike-picike hófehér szoknyácska, nyilván a királykisasszony gyermekkori szoknyácskája kandikált ki az egyik szekrényből, ezt Bűbajos szép gyengén megfogta, ajkához szorította, aztán szeméből megeredt a könnyzápor, sírt szegény Bűbajos sokáig, sokáig.

- Hát elvittek, elrejtettek előlem, szépséges királykisasszony, - zokogott szegény Bűbajos. - Mi haszna, főztem varázsitalt, én már téged fel nem talállok soha. Rútak-rútjaként kell eltöltenem bús életemet, nem váltasz meg a varázslat alól engem, boldogtalant!

Feltámolgott az ablak párkányára, beburkolódzott a fekete felhőbe s lassan, csendesen suhint el a palota felett. Amikor hazaért, a két arany tégelyből a varázsitalt kiöntötte a pislákoló tűzbe, a lángok sziszegve, kékes lobogással csapódtak fel, aztán egyszerre kialudt a tűz, sötétségbe borult Bűbajos háza. Sötétségbe borult a lelke is. A baglyok ott ültek a ház tetején s kimeredt szemüket a fekete felhő felé fordítva, kérdezték:

- Hallod-e, felhő, mi történt a gazdánkkal? Olyan a szeme, mintha sírt volna. S a varázsitalt is beleöntötte a tűzbe.

A felhő jó sokáig szótlanul gomolygott a ház felett, aztán így felelt:

- Elvitték a szép királykisasszonyt, s most aztán csakugyan bűbájos legyen a gazdánk, mert ha jól sejdítem, a tündérr királynő rejtegeti.

- Uhu, huhu, - huhogott az egyik bagoly ijedten, - a tündérr királynő! Hiszen, neki egymagának nagyobb a tudománya, mint valamennyi bűbájosnak együtt!

- Uhu, huhu, - huhogta a másik, - bizony, akkor nem csudálom, ha ilyen szomorú a gazdánk, míg a világ föl nem leli a királykisasszonyt.

Ebben a pillanatban a teli hold lecsúszott a hegyek mögé. Hajnalkisasszony piros ruhája kivillant az ég alján, a bölcs baglyok nyugalomra tértek a jegenyefa odvába, csak Bűbájos nem tért nyugalomra: olt ült az asztal mellett, tenyerébe hajtott fejjel, szomorúan, végtelen szomorúan.

Szikra.

Amióta Mirkó király a leányát Tündérországba vitte, beköltözött a szomorúság Mész király udvarába is. Bűbajos sem vette észre a királykisasszony eltűnését, ugyan hogyan vette volna észre a Mész király. Sejtelve sem volt arról, hová, merre tűnt el a királykisasszony, hiába szállt mindennap az ő gyémántos hintócskáján, amelybe tizenkét aranyszárnyú pillangó volt fogva, Mirkó király udvarába, hiába röpködött a palota körül, kukkintott be minden ablakon, - búsán kellett haza térnie: volt királykisasszony, nincs királykisasszony.

Egyszer aztán megunta a hiábavaló járást-kelest, s azután csak a pillangók meg a méhecskék hoztak hírt neki a palotából, de mindig csak ezt az egy hírt hozták: volt királykisasszony, nincs királykisasszony. Szomorúak voltak a méhecskék meg a pillangócskák is, mert hiszen ők voltak a királykisasszony legkedvesebb játszótársai. Mész király még mindig nem mondott le a reményről: végre is megtudja, hogy hová, merre tűnt el a királykisasszony.

Mit gondolt, mit nem, felröppent palotájának a tornyába, ott belefújt arany-sípjába, háromszor egymásután, s egyszerre csak nagy sereg méh szállott mindenfelől a palota felé. Oly sűrűn szállottak a levegőégben, hogy az ég elsötétedett belé, s messze földre elhallatszott a méhek zümmögése, döngicsélése. Ám mikor aztán a méhek leszállottak, ki fára, ki bokorra, ki virágra, ki a földre, ahová csak szállhatott, csendet intett Mész király s mondá, amint következik.

- Kedves méhecskéim, ti sok országot-világot bejártok, sok mindent hallotok, láttok, talán meg tudátok mondani, hová, merre vitte Mirkó király a leányát.

Nagy zümmögés, döngicsélés kerekedett a nagy csendességre, össze-visszazümmögött, döngicsélt a millió meg millió méhecske, ám ennek az össze-visszazümmögésnek, döngicsélésnek, csak az lett a vége, hogy senki sem látta közülnök a királykisasszonyt. Egy sem tudja közülnök, hová vitte a király a leányát.

- Mind itt vagytok? Senki sem hiányzik közületek? - kérdezte a király.

Nagy csend támadt erre a kérdésre, aztán ismét elkezdtek zümmögni, döngicsélni, s egyszerre csak előlépett egy öreg méh és jelenté:

- Nem vagyunk itt mind, felséges királyom. Hiányzik közülnök a sánta Bölcsék Bölcse.

Alig mondta ezt ki az öreg méh, egyszerre zümmögte valamennyi méh:

- Züm, züm, züm, amott jön, amott jön!

Mind a sánta Bölcsék Bölcse felé integettek, biztatták, hogy igyekezzék, jöjjön szaporán. Hiszen, jött is, ahogy jöhetett szegény sánta Bölcsék Bölcse. Sántikálva, vergelődve, nagy nehezen a király színe elé vánszorgott, mélyen meghajtotta magát:

- Itt vagyok, felséges királyom, mit parancsolsz?

- Nem parancsolok én most semmit neked, csak azt akarom tudni, láttad-e a királykisasszonyt? Tudod-e, hogy hol rejtette el Mirkó király?

- Hát az úgy volt, felséges királyom, - kezdte nagy lassan a Bölcsék Bölcse, hogy éppen virágról-virágra szálltam, mézet gyűjtöttem a feleségemnek s a gyermekeimnek...

- Ördög vigye a feleségedet s a gyermekeidet! - lobbant szörnyű haragra Mész király, - nem azt kérdeztem én tőled, hogy mit gyűjtöttél a feleségednek s a fiaidnak, hanem azt, hogy láttad-e a királykisasszonyt, tudod-e, hogy Mirkó király hova rejtette el?

- Hiszen, éppen hogy arról akarok beszélni, felséges királyom, - folytatta még lassabban és rettentő nyugodtan a Bölcsék Bölcsé a beszédet. Elég az, hogy amint az Arany folyón túl a Tündérszigetre repültem, ott egy gyönyörűsége szép vadrózsza bokrot találtam, de olyan gyönyörűsége szépet, amilyent még emberi szem nem látott.

Hej, még csak most lobbant rettenetes haragra Méz király! Toporzékolt eszeveszetten, rikácsolt, s intett az inasoknak:

- Huszonötöt verjetez rá, mert úgy látszik, csufolódik velem!

Az inasok már közre is fogták a Bölcsék Bölcsét, ám ebben a pillanatban az udvarmester hirtelen Méz király füléhez hajolt s ijedten súgta:

- Az Isten szerelmére, felséges királyom, a Bölcsék Bölcsé belehal, ha huszonötöt veretsz rá, akkor aztán sohasem tudod meg, hogy hol rejtőzködik a királykisasszony.

- Az ám, - tért magához a király, aztán nyugodtságot erőltetett magára, intett az inasoknak, hogy ne bántsák a Bölcsék Bölcsét. Ismét hozzáfordult s rávált:

- Hallod-e, te Bölcsék Bölcsé! Nyögd ki már, hogy hol rejtőzködik a királykisasszony, mert bizony mondom, jaj neked, ha nyomban ki nem nyögd.

A Bölcsék Bölcsé most megköszöri a torkát és éppen olyan nyugodtan, mint az előbb, folytatta, amint következik:

- Nos, felséges királyom, rászállok a vadrózsabokorra, hogy egy kicsit kipihenjem magamat, s hát, Uram, Teremtőm, alig szállok rá, rettenetes nagy kondulás-bondulás kerekedik a magas levegőégben, zúgott-búgott, zengett ég, föld, azt hittem, vége a világnak, s már-már vissza akartam repülni, bár oly fáradt voltam, hogy alig tudtam megmozdítani a szárnyamat, amikor egyszerre csak valami emberi hang ütötte meg a fületem.

- Miféle emberi hang?! Nyögd ki már. Ki volt, mi volt? - kiabált szörnyű izgatottan a király.

- Hiszen, éppen, hogy azt akarom elmondani, felséges királyom, ha alázatos alattvalójának kegyelmesen meghallgatná a szavait. Elég az, hogy megbujtam egy vadrózsának a kelyhében, a vadrózsának a szirmai szépen összeborultak fölöttem, s gondoltam magamban, jöhet most már égszakadás, földindulás, nem félek én semmitől. Mert tanultam én ám az iskolában, hogy a vihar a legerősebb fát is kidönti, de a gyenge bokrot nem bántja, elszárgul felette.

- Mit bánom én, hogy te mit tanultál az iskolában! - toporzékolt a király. - Láttad, vagy nem láttad a király leányát?

- De hiszen éppen, hogy éppen arról beszélek, felséges királyom, hogy amikor meglapultam a vadrózsabokorban, egyszerre csak kristálycsengetyűhöz hasonlatos hangot hallottam s érzem, hogy valaki a vadrózsát leszakítja, aztán fájdalmasan felsikolt s a rózsát messzire elhajítja.

- Ki sikoltott fel, te locsogó-fecsegő, te? - tépte most már a haját Méz király.

- Hiszen, éppen, hogy éppen, azt akarom mondani, - folytatta még nyugodtabban a Bölcsék Bölcsé. - Csak megkérem alázattal felségedet, várjon türelemmel, mert azt is az iskolában tanultam, hogy „a türelem rózsát terem”.

- Majd adok én neked türelmet! - ordított a király. - Azt nyögd ki már, hogy ki sikoltott fel olyan fájdalmasan?

- Hiszen éppen, hogy éppen azt akarom elmondani, hogy az a valaki, aki felsikoltott, ezt sikoltotta: „Retek! Retek!” Kristálycsengésű volt a hangja ennek a valakinek. Bizony valakinek, mert én csak a hangját hallottam, látni nem láttam, de sejtettem, hogy itt kell rejtőzködni,

ebben a vadrózsabokorban, itt szúrta meg kezét a tövis. Aztán hallottam, amint valaki mondotta: Sebaj, édes kisasszonykám, meggyógyul az ujjacskád, amíg eljön érted a királyfi.

De most már a királyfi szóra csupa szem és fül lett Méz király, nem volt maradása az arany lócán, magánkívül ugrott fel, lerohant a Bölcsék Bölcséhez, megrázta, akárcsak egy lisztes zsákot, s zengett belé a palota, úgy ordított a fülébe:

- Mondod-e meg hát, hogy ki volt az a kisasszony, vagy mindjárt agyon taposlak, te bolondok bolondja, te! Mert nem vagy Bölcsék Bölcse, de Bolondok bolondja lesz ezután a neved.

- Hiszen éppen, hogy éppen azt akarom elmondani, ki volt az a kisasszony, de te, felséges királyom, - méltatlankodott a Bölcsék Bölcse - szüntelen megakasztasz a beszédemben. Látod, látod, felséges királyom, ha szüntelen meg nem akasztgatsz, már rég tudnád, hogy ki volt az a kisasszony, s hol rejtőzködik.

- Hát jó, többet nem türelmetlenkedem, várok csendesen, - adta meg magát Méz király, a sok izgalomtól fáradtan, kimerülten hanyatlott vissza az arany lócára.

- Elég az, hogy - folytatta beszédét a Bölcsék Bölcse, amint a sikoltást hallottam, széthajtottam a vadrózsa kelyhét, kikukucsgáltam onnét, hadd lássam, kik társalkodnak ottan. Hát, Uram, Teremtőm, amint kikukkintok, mit látnak szemeim! Mirkó király leányát, a hétszerszép királykisasszonyt, akiben én olyan sokszor gyönyörködtem! Akihez hasonló szépet kerek e földön nem láttam!

- Valóban?! Mirkó király leánya volt az, akit láttál? - ragyogott fel arca, szeme Méz királynak.

- Felséges királyom, már én csak amondó vagyok, hogy, ami igaz: igaz, ami nem igaz: hazugság, de bizony mondom, igazat mondtam: a hétszer szép királykisasszony volt, akit én láttam, senki más, csak azt nem tudtam elgondolni, hogy s mint került Tündérországba? Miért rejtőzködik ottan? Aztán még csak amondó vagyok, hogy az a Retek, akit a királykisasszony annak szólított, micsoda egy figura volt. Bizony mondom, aki látta, kacagás nélkül meg nem állta.

- Törődöm is én azzal a Retekkel, - legyintett a király. - Lehet tőlem sárgarépa, petrezselyem, mit bánom én! Azt akarom tudni, hol van most a királykisasszony?

- Hiszen éppen, hogy éppen azt akarom én is elmondani, hogy hol van. Amikor én Tündérországból jártam, akkor ott volt, s ha van magához való esze, ott van most is, mert bejárhatja az egész világot, olyan gyönyörűsége szép helyet nem talál sehol.

- Bizony, ha ott volt Tündérországból, amikor te eljöttél onnan, indulunk is nyomban. Készülj, kedves öregem, te vezetsz oda engem.

Bezzeg, hogy most kedves öregem volt a Bölcsék Bölcse, s nem bolondok bolondja. De a „kedves öregem” hamarosan lehütötte a Méz király nagy kedvét, mondván:

- Csak lassan, lassan, felséges királyom, nem úgy van ám, hogy hipp, hopp, ott vagyok, ahol akarok. Nem olyan könnyű ám eljutni Tündérországba, mint ahogy te gondolod.

Szertelen dühbe gurult Méz király, s koronáját úgy földhöz csapta, hogy dirib-darabba tört.

- Hát hallom, mit akarsz még mondani? Meddig hallgassam még a mondókádat?

- Hát, felséges királyom, akár tetszik, akár nem, már csak hallgassa végig a mondókámat. Amikor én a rózsalevélből kikukkintottam, az a zörgős lábú, kerek pofájú, vigyorgó Retek, hirtelen-váratlan lekapta fejről pörge kalapját s úgy lecsapott rám, hogy kárré ment két lábam, s olyant csapott a szárnyamra is, hogy még most is alig-alig tudom megbillenteni. Belefogott a kalapjába s mintha soha méhet nem látott volna, úgy csudálkozott rajtam. Aztán odacsődültek mind a tündérekisasszonykák is, azok is mind engem csudáltak, a kicsi tenye-

rükkel csattogtattak, a kalapot ujjongva körültáncoltak, de azt én nem is tudom elmondani, felséges királyom, hogy mi mindent csináltak ezek a szépséges tündérekisasszonyok. Csakúgy káprázott a szemem, amint néztem, néztem őket, s bizony mondom, elnéztem volna világ végéig.

- Mirkó király leányáról beszélj, te életem gyilkosa, te! - ordított a király. - Róla, róla, ne a tündérekisasszonyokról!

- Hiszen, éppen, hogy éppen, most érkeztem oda, felséges királyom, de szavamat csak össze nem keverhetem. A hétszer szép királykisasszony fölém hajolt, vérző ujját szivogatta, fuvogatta, aztán, egyszerre csak felkiáltott nagy örömmel:

- Oh, te drága méhecske, te, úgy-e, te az én apám országából jöttél?

- Züm-züm-züm, - feleltem én - onnan jöttem, hétszer szép királykisasszony.

Abban a pillanatban a királykisasszony meglebegtette fehér selyem kendőjét, s egyszeribe vége szakadt a nagy égzengésnek s olyan nagy csend lett, hogy még a légy döngést is meg lehetett volna hallani.

- Ugyan, ugyan, mit beszélsz, - hitetlenkedett Méz király, - hogyan csendesíthette le a királykisasszony az égiháborút?

- Hát azon én is eleget csudálkoztam, de a királykisasszony, amikor észrevette a csudálkozását, édesen elmosolyodott, s mondá:

- Ugy-e, megijedtél, édes kis méhecském? Égiháborúnak hitted azt a nagy zengést, zugást-bugást, kondulás-bondulást. Nézz csak amoda, az Arany folyó partjára. Látod, úgy-e, azt a fát, hogyne látnád, amelynek legfelső ága szinte az eget veri? A világhíres csudafa ez, amelyen ezer virág virágzik, mind az ezer virág más-más színű. Ez az ezer virág egyszeribe össze-csendül-bondul, azt hinnéd, kitört az égiháború, valahányszor idegen lép Tündérország földjére.

- Odanéztem, amerre a királykisasszony mutatott, de a csudafához hasonlatos gyönyörű fát bizony nem láttam világon való életemben. A szemem csakúgy káprázott a szertelen sok virágtól. Minden virág oly nagy volt, hogy egyetlen egynek a méze elég lett volna nekem nem egy, de tán tíz esztendeig is.

- Bánom is én, hogy hány esztendeig mézelnél te egy virágból, - ripakodott rá Méz király - azt mondd el, hogy mit beszéltél a királykisasszonnyal?

- Hiszen éppen, hogy éppen azt akarom elmondani. Merthogy akár hiszi, akár nem, felséged, üzenetet is hoztam tőle. Mégpediglen felségednek, Méz királynak, senki másnak.

- Mit!? Te üzenetet hoztál a királykisasszonytól és csak most nyögöd ki!? - ordított a király s szörnyű haragjában arany pálcájával a Bölcsek Bölcsé felé suhintott, ám ez, szerencsére, még idejében félrekapta a fejét.

- No, no, csak lassan, lassan, felséges királyom. Itt van a szárnyam alatt a királykisasszony levele, a haja szálával kötözte ide.

Hej, de még olyat a világ nem látott, mely nagy jókedvre fordult a Méz király haragja! Magánkívül ugrott fel a lócáról, rohant a Bölcsek Bölcséhez, s csudák csudája, hogy a levéllel együtt ki nem tépte a szárnyát is a Bölcsek Bölcsének a szertelen nagy sietségben. Csakúgy reszketett a keze, amint eloldotta az arany hajszálat, szétbontogatta a virágsziromra írt levelet. Aztán nézte, nézte, forgatta előre, forgatta hátra, de forgathatta, nem tudott kiokosodni a levélből. Nem ám, mert Méz király őfelsége sem írni, sem olvasni nem tudott. Azt hitte, gyer-

mekkorában, hogy a királyoknak nincs szükségük sem írásra, sem olvasásra. írnak, olvasnak helyettük az íródiákok.

- Áhán, - mondta magában a Bölcsék Bölcse, - most ki fog sülni, amit én már különben régen tudok, hogy őfelsége nem tud sem írni, sem olvasni. Hát csak szégyenkezzék, én szépen csendesen elsompolygok innét.

El is indult sántikálva, de a király utána kiáltott:

- Ohó, Bölcsék Bölcse, fordulj csak vissza. Gyere csak ide, olvasd el a levelet, mert nem találok az ókulárémat. Ugy látszik, elveszett.

- El ám, - gondolta magában Bölcsék Bölcse - elveszett, nem az ókuláréd, hanem a tudományod, ami nem is volt soha.

De hát ezt csak így magában gondolta a Bölcsék Bölcse, hiszen az kellett volna, hogy hangosan mondja, mert akkor a többi lábára is megsántul. Szép lassan visszabicegett, átvette a levelet a királytól, s olvasá, amint következik:

„Kedves Méz király, azt üzenem neked szép Tündérországból, hogy méheidet, lepkéidet, de még a darazsaidat is küldd el minden nap az édesapám kertjébe, ahol van egy növendék csudafa, mert hallottam, hogy erősen megszűkültek mézben, már pedig ez a fa úgy nő nagyra, ha szüntelen mézet csurgatnak a tövére, s én csak akkor jöhetek haza, amikor az a csudafa nagyra nő, máskülönben Búbajos elrabol engem.”

Hej, hogy örvendett Méz király ennek a levélnek! Bezzeg, megbocsátotta a sánta Bölcsék Bölcsének szertelen nagy örömeiben, hogy olyan lassan mondotta el a mondókáját. Egy hordó mézet adott neki ajándékkul, s két udvari doktort rendelt melléje, hogy a sánta lábát meggyógyítsák, másnap pedig ő maga repült fel a csudafa mellett álló vad körtefa legmagasabb ágára, onnan csurgatta arany-korsajából a legtisztább akácmézet az odaszálló méheknek, pillangóknak és darazsaknak, s ezek boldogan repültek a csudafához, öntözték a tövét, hogy hamarabb megláthassák a hétszer szép királykisasszonyt.

Örvendett annak Mirkó király is, hogy nem kell több mézet vásárolnia, mert már rengeteg aranyat s ezüstöt fizetett mézért s már-már aranyért, ezüstért is alig lehetett mézet kapni, mert ami méz gyült a hét országban, azt mind a csudafa tövére hordták. Egyszerre csak volt méz, nincs méz, idegen országokból hordták a mézet, s ott is már fogytán volt.

No, de volt Méz királynak méze rengeteg, ő maga is hordta a mézet minden nap, aztán nézte, vizsgálta a csudafát, mint hajt bimbót bimbó után, mint nyílnak, nyiladoznak a virágok. Mind szélesebbre és szélesebbre terült az arca a nagy örömtől, látván, hogy napról-napra mint sokasodnak a különféle virágok a csudafán. Csak arra gondolt, hogy minden virággal közelebb jut ahhoz a szép naphoz, amikor övé lesz a szép királykisasszony.

Mirkó király s a királyné is mindennap ellátogatott a fához, letelepedtek s hosszan elgyönyörködtek a fa csudaszépségében, s el-elbeszélgettek, rajzolgatták az eljövendő szép időket, amikor hazajön egyetlen leányuk.

- Látod, látod, édes uram, - mondogatta a királyné - szemlátomást nő minden nap a mi csudafánk.

- Látom, látom, - mondta Mirkó király - de azt is látom, hogyha Méz király nem öntöztetné mindennap, bizony megakadna növéseben a csudafa, mert már rég elfogyott a méz mind a hét országomban.

- Elfogyott bizony, - mormogta magában a Méz király, aki most is, mint rendesen, ott röpködött a csudafa ágai között.

- Hát azt hiszed-e, édes uram, - mondta a királyné - hogy Mész király csak a leányunk hazajövetelére vár, s mindjárt megkéri a kezét?

- Hiszem, hogye hinném, s örvidenek is, - mondá Mirkó király.

Igy tervezgettek, beszélgettek a növekedő fa tövében, Mész király pedig boldogan hallgatta a fa ágai közt az öregek beszélgetését, s dehog is gondoltak arra, hogy fent a magas levegőégben, sötét fellegbe burkolózva valaki nap-nap után lesi a csudafa növéset, s amint egy-egy virág kinyilik, ez a valaki még jobban beburkolózik a sötét felhőbe s búsan suhan el a rengeteg erdőbe, száll le a házikójába.

Ott, abban a házikóban s a házikó környékén minden úgy volt, ahogy régen. A virágok nyiltak, nyiladoztak a kertben, a bölcs baglyok ott ültek hol a jegenyefán, hol az ablak párkányán, a kuvikok pedig minden órában elkuvikolták, hogy hány óra. Minden a régi volt, csak Búbajos nem az. Az ablak alatt elkorhadt a fekete kandur fejfája, de senkinek sem jutott eszébe, hogy új fejfát állítson helyébe. A virágok csordultig megteltek mézzel, de Búbajos nem törődött ezzel, tőle ugyan roskadozhattak a virágok a méz terhe alatt, s mert ebben a kertben egy méh sem mert leszállani, a méz lecsurgott a földre és a virágok még nagyobbak és még illatosabbak lettek a lecsurgott méz nyomán.

A kemence padkáján nem álltak tégelyek és üvegek, a tűzön nem forrott varázsital, s nap-hosszat haza sem tért Búbajos, egész nap az erdőt bujta, s mert nagy bánatában azt sem látta, hol, merre jár, ruháját megszagatták az ágak, rőt hajába beleakadtak a tövissek, arcát véresre karmolták. De Búbajos ezzel nem törődött, mindebből semmit sem érzett, mert szüntelen csak a királykisasszonyra gondolt, aki Tündérországban él, s aki sohasem lesz az övé, mert a csudafa megvédi tőle...

Történt egy nap, hogy mikor fényes délben hazakerült a bolyongásából, nagy méhzümmögés fogadta. Tele volt az egész kert méhkel, valósággal megszállták kertjének minden virágát, csakúgy nyüzsögtek, mohón szívták a mézet, mintha egyetlenegy nap mind el akarták volna hordani azt a rengeteg mézet, ami Búbajos kertjében összegyűlt.

Magánkívül szaladgált Búbajos, amikor ezt látta, zengett belé az erdő, amint kiabálta:

- Hé, rablók, mit kerestek itt?

Szörnyű haraggal taposta össze a virágokat, űzte, hajtotta a méheket, s a szegény méhek Búbajos haragja elől a virágok kelyhébe akartak bujni, ám a virágok mintha tudták volna, hogy ezzel gazdájuknak kedve telik, bezárták a kelyhőket s a méhek nem bujhattak el Búbajos elől, reszketve néztek rá.

- Ugy látszik, Búbajostól már senki sem fél, - ordított Búbajos, s varázsvesszejével keményen belesuhintott a levegőégbe.

- Uhu, huhu, - huhogott az öregebbik bagoly, aki álmosan pislantott ki az odujából, - úgy látszik, a gazdánknak mégis csak megjön az esze: az lesz újra, aki volt.

- Uhu, uhu, - mondá a másik bagoly, - ideje, hogy észretérjen, mert már hálni jár belé a lélek.

- Egy, kettő, - kiáltott a méhekre Búbajos, - mindjárt, de mindjárt megmondjátok, ki volt a vezetőtök? Ki vezetett ide az én kertembe? Mert különben búbajos szavamra mondom, hogy valamennyiteket varasbékává varázsollak!

Rémült csend követte Búbajos szavait, aztán egy piros rózsa szirmai közül nagynehezen előbujt a sánta Bölcsék Bölcse, torkát megköszörülte, s zümmögé, amint következik:

- Züm, züm, züm, felséges Búbajos, oh, bocsásd meg a merészségemet, én vezettem ide a népemet, mert a csudafa... - itt elakadt a szava a sánta Búbajosnak, mert Búbajos közbeordított:

- Mit?! Hát ti a csudafának az én kertemben gyűjtitek a mézet? Annak a fának, amely az én boldogságomnak a gyilkosa?!

Varázsvesszejét fenyegetően emelte fel, a méhek reszketve röpködtek, s mintha a nagy félelem odaszegezte volna őket, el sem tudtak repülni, nem ám, mert Búbájos megvarázsolta őket.

Végre összeszedte magát a sánta Bölcsék Bölcse:

- Oh, felséges Búbájos, irgalmazz minékünk. Merthogy kerek e földön sehohsem találtunk már mézet, ideparancsolt minket Mész király, s halálnak halálával fenyegetett meg, ha a föld fenekéből is nem kerítünk mézet neki. Jártam én itt már, felséges Búbájos, láttam, hogy a virágokból földre csurog a méz, senki velük nem törődik, gondoltam, nem követek el bűnt, ha népemmel elhordom innen a mézet.

- Úgy?! Hát a Mész király hordatja a mézet, - mosolygott keserűen Búbájos, - s éppen az én mézemet hordatja, azzal öntözteti a csudafát. S mit gondolsz, te, - kérdezte a sánta Bölcsék Bölcsét, - mért hogy éppen ő öntözteti a csudafát?

- Mit tagadjam, úgy is hiába tagadnám, - felelt a sánta Bölcsék Bölcse. - A Mész király azért gyűjteti velünk a mézet, hogy a csudafa mentől hamarabb nagyra nőjjön, s övé legyen a hétszer szép királykisasszony.

Hej, hogy villámlott a Búbájos szeme! Csakúgy szórta a szikrát, egész erejével belevágott varázspálcájával a levegőbe s ég, föld megzendült belé, úgy kiabálta:

- Huj, ti rablók, huj! Hát erre kell a méz a Mész királynak! Az én királykisasszonyomra vetette a szemét, ez a potrohos féreg! Mert az enyém a királykisasszony, királyi szavával adta nekem Mirkó király. S enyim lesz, ha belehalok is. És most mehetek haza. Most az egyszer szabadon eresztlek, de csak azért, hogy megmondjátok üzenetemet Mész királynak. Mondjátok meg neki: öntözheti, növelheti a csudafát, de messze járjon a királykisasszonytól, mert jaj neki, ha közelében látom!

Legyintett a varázsvesszejével, a méhek könnyedén felröppentek, vidám zümmögéssel hazaszálltak, Búbájos pedig bement a varázsló szobába, ott felszította a pislákoló tüzet, az mindjárt fel is lobbant haragos, félelmetes lobogással, akkor aztán Búbájos a kemencepadkáról felvett egy tégelyt, varázsvesszejével meglegyintette s a tégelyből a varázssítalt a tűzbe loccsintotta. A láng elkékült, aztán hirtelen ellobbant, sűrű füst gomolygott a kémény felé, aztán egyszerre csak a füstből kiugrott egy szikra, ez a szikra forogni, peregni kezdett a padlón, Búbájos meg elébe állt, varázsvesszejével megsujtotta s mondta lassan, halkán, alig hallhatóan:

Szikra, szikra, peregj gyorsan,
Peregj, pattogj egyre jobban,
Míg a tüzed el nem lobban.
Szikra, szikra, állj két lábra!
Légy a Búbájos szolgája.
Figyelj az ő parancsára.

Hát, halljatok csudát, a szikra addig forgott, addig pergett, pattogott, amíg piros színe hamuszínüvé lett, akkor Búbájos még egyszer feléje sujtott, s im, kialudt a szikra, eltűnt nyomtalan, s állt a helyén egy vérvörös ruhás, vidám arcú, kacagó szemű fickó, aki nagyot ugrott örömben, amikor meglátta Búbájost.

- Heje-haj, haja-haj, nincsen immár semmi baj, - kacagott Szikra, - csakhogy világra hívtál már, édes jó Búbájos. Nem is hiszed, mennyire meguntam a szüntelen pergést, forgást, pattogást. Egy szó, mint száz, itt vagyok, ragyogok, mint a fekete szurok, várom a parancsodat!

Akár hiszitek, akár nem, kiült az öröm most a Búbájos arcára is. Mosolygott az arca, mosolygott a szeme, hosszan, sokáig elgyönyörködött a vidám kedvű fickóban, az ő hűséges kis inaskájában. Amikor aztán jól kiörvendezte magát, leült a kemence padkájára, letette maga mellé varázsvesszejét, Szikra meg a lábához kuporodott, úgy nézett rá boldogan s várta a Búbájos parancsát.

Végre megszólalt Búbájos:

- Nyisd ki mind a két füledet, édes fiam, Szikra. Amit mostan mondok, szedd jól a begyedbe.

- Végig fül vagyok, édes gazdám. Még az evést is elfelejtem, pedig hát üres a gyomrom, üres ám.

Búbájos elmosolyodott, fölkelte a kemencepadkáról, az asztalról levett egy kosár málnát, szépen letette a fiú ölébe.

- Ihol a málna, egyél előbb, egyél, mert különben mindig a málnán jár a szemed, amíg én beszélek.

Hiszen nem kellett sok kínálás Szikrának, egy-kettőre felfalta a sok málnát, s olyan veresre mázolódt az arca, hogy aki látta, meg nem állta kacagás nélkül.

- No, most már beszélj, édes gazdám, hegyezem mind a két fületem.

- No, édes fiam, hát azzal kezdem, hogy tudod-e hol lakik a Nagy Búbájos?

- Hogyne tudnám, édes gazdám. Ott lakik a Sárga szikla tetején, a barlangjában.

- Igazad van, ott lakik. Hát, hallgass ide. Én most elmegyek innen Tündérországba. Hogy miért megyek, azt nem kötöm a te orrodra sem.

Nagyot kacagott erre Szikra, de akkorát, hogy csengett a ház belé, csengett a kert is. Mondá:

- Kötöd vagy nem kötöd az orromra, édes gazdám, mindegy nekem. Nem azért vagyok én Szikra, hogy ne tudnám, mit keresel te szép Tündérországba.

- Hát ha tudod, csak tudjad, nem bánom! Egy szó, mint száz, amíg én távol leszek, te itt maradsz, te leszel a gazda, s ha sokáig nem jönnek, akkor kezdődik a te dolgod.

- Halljam, édes gazdám, halljam, mi lesz az én dolgom?

- Az lesz a te dolgod: ha sokáig nem kerülnék haza, elmégy a Nagy Búbájoshoz, elmondod neki, hová, merre mentem, aztán a Nagy Búbájos vagy hazasegít, vagy nem, ez már az ő gondja hiszen.

- Oh, gazdám, gazdám, édes gazdám, - komolyodott el hirtelen a kacagó szemű Szikra, - félek, hogy hiába beszélek, de én mégis azt mondanám, hogy maradj itthon, ne menj szép Tündérországba. Mióta a Föld szelleme a csudafával Tündérországot megajándékozta, búbájos onnét még élve nem került vissza.

- Ej, ne fecsegi, fickó. Tudom, amit tudok, még ma elindulok Tündérországba s elhozom onnét a királykisasszonyt, ha belehalok is.

Egy szót sem szólt többet Szikra, s mintha semmi sem történt volna, csendesen kifordult a konyhába, onnan seprüt hozott be, elkezdett sepergetni, mert vastagon állt a por a szoba padlóján, asztalon, széken, lócán, mindenben. Látszott, hogy Búbájos ritkán járt haza, s hogy nem törődött nagy bánatában semmivel. Amikor a szobát szépen kiséperte, kiment a kertbe, a

virágokból a mézet kikanalazta, összegyűjtötte, aztán utat vágott a kertben újra az elvadult bokrok között, új fejfát állított a fekete kandur sirja fölé, s hipp, hopp, olyan rendet teremtett a kertben, hogy Búbajos, amikor kilépett a házból, azt hitte, hogy a házból egyenesen a paradicsomkertbe lépett.

- No, most már csak te vagy hátra, édes gazdám, - kiáltott Búbajos felé nagy vígan Szikra.

Hamarosan langy meleg fürdőt készített a gazdájának, véresre karcolt arcát jóféle irral bekenete, tövissel megtüzdelt haját szép gyengén megfésülte, aztán mint a gyermeket karjára vette a legyengült Búbajost, hófehér ágyba lefektette, s altató dalt dalolt, mint egy kis gyermeknek. Addig dalolt, amíg mély álomba nem dalolta Búbajost, aztán maga is lefeküdt a földre, az ágy mellé, szép csendesen ő is álomba szenderült.

Amint vilámodott, Búbajosnak felpattant a szeme, hirtelen kiugrott az ágyból, Szikra feladta rá bársonykék ruháját, zsebébe tette az arany iskátulyát, a kerten átkísérte, a fekete felhő már ott gomolygott felettük, s amint Búbajos a kert kapuján kilépett, szép csendesen leereszkedett. Búbajos megcsókolta Szikrát, ez meg sirva borult Búbajos kezére, aztán a felhő lassan, méltósággal felemelkedett, majd hirtelen nekiiramodott, s Tündérország felé eltűnt nyomtalan.

- Uhu, huhu, - huhogott az öregebbik bagoly, úgy látszik, a gazdánk hosszabb időre ment el, mert maga helyett más gazdát hagyott itt.

- Bölcsen beszélsz, öreg tudós, - kiáltott fel Szikra a jegenyefára, - úgy elment a mi szegény gazdánk, hogy többé talán sohasem látjuk ez életben.

A virágok búsan bólogtak a kertben, a kuvik elfeledte kuvikolni, hogy hány óra. A baglyok szótlánul, nagy búsan húzódtak vissza fészükbe, mert Isten áldott napja mind feljebb és feljebb emelkedett, s ragyogása erősen bántotta a szemüket.

Szikra is bement a házba, szomorúan, igen-igen szomorúan ült le a kemence mellé, ahonnét tegnap oly vígan penderült ki a szoba közepére.

Az öreg meg az ifjú csudafa.

Bűbajos, mielőtt Tündérországba irányította volna útját, fölszállt a rengeteg erdő fölé, onnan hirtelen fordulással Mirkó király palotája felé irányította szárnyalását. Sokáig ott kerengett a palota fölött, aztán lassan, óvatosan szállt, szállt lefelé, ott gomolygott a kert felett a fekete felhő, s a fekete felhőből könnyezve nézett le Bűbajos a kertbe, abba a kertbe, ahol annyiszor látta a hétszer szép királykisasszonyt. - Aztán a csudafa fölé szállt, sokáig kerengett fölötte s felsóhajtott:

- Oh, mely nagyot nőtt, amióta nem láttam, s ki tudja, még mekkorát nő az én veszemre? Ma-holnap letelik a hét esztendő, visszahozzák a királykisasszonyt és én majd nagy tehetetlenül nézem, mint veszi karjára a potrohos Méz király. Nem tehetek semmit ellene, mert a csudafa megvédi a királykisasszonyt s vele Méz királyt is.

Nem tudott megválni a fától, s bármennyire búsította a gondolat, hogy e fa miatt nem lehet övé a hétszer szép királykisasszony, nem tudott betelni gyönyörűséggel, a csudafa ezer virágának a szépségével, ezer virágnak ezerféle színpompájával. S amint nézte, csudálta, egyszerre csak az ágak, a virágok közül kivigyorgott Méz király gúnyos arca, s odakiáltott Bűbajos felé:

- A királykisasszony után leleskel, ugy-e, világszép Bűbajos? Hát csak leleskelj, de vigyázz, közelébe ne szállj a csudafának, mert bizony mondom, úgy megölel az ágaival, hogy mig a világ s még két nap, onnét ki nem szabadulsz!

- Lesz, ahogy lesz - felelte Bűbajos - egyébről beszélj te, végighas Méz király. Megkaptad-e az üzenetemet?

- Ha-ha-ha, - kacagott Méz király - megkaptam s meg is verettem ezért az üzenetért a sánta Bölcsék Bölcsét, úgy megvertem, hogy holta napjáig is megemlegeti. Tudd meg, te világszép Bűbajos, - gúnyolódott szegény Bűbájossal a végighas Méz király, - nem félek már tőled, üzenhetsz nekem akármit, amíg ezt a csudafát látod.

- Én pedig szemedbe mondom, te végighas Méz király, - mondá Bűbajos, - kerek e világon nincs olyan csudafa, amely megvédjen tőlem, ha a királykisasszonyra a szemedet rávetni mered. Lehet, hogy ott hagyom a fogamat, de ott hagyod te is. Jól megjegyezd magadnak!

Méz király csak kacagott, úgy kacagott, hogy csengett-zengett belé a helység, de Bűbajos már ezt a kacagást nem hallotta, beleburkolódzott a fekete felhőbe, hirtelen felemelkedett a magas levegőégbé, s szállt-szállt szélnél sebesebben, még a gondolatnál is sebesebben. Hét nap s hét éjjel szállt pihenés nélkül, égháború hánytá-vetette, hol fához, hol sziklához dobta, záporosó csuronvizesre áztatta, majd meg a nap sütött oly forrón, hogy tüzes sugaraí sárgára szívták a bőrét. Mindegy volt neki, ügyet sem vetett esőre, melegre, fagyasztó hidegre, ő csak szállt, szállt, pihenésre soha le nem szállt. Egy volt a gondolata, másra egy pillanatig sem gondolt: látni kell még egyszer a hétszer szép királykisasszonyt, talán utoljára, de látni fogja, ha belehal is.

Gyönyörű holdas estén ért az Arany-folyó partjához. Arany-folyó vize lassan, csendesen folydogált, az öreg hold sugaraí vígan táncoltak körhe-karikába a folyó fölött s hívták-csalogatták Bűbájost, hogy ő is táncoljon velük. Szegény Bűbájosnak bizony nem volt kedve a táncra, lassan leszállt a folyó partjára, kimerülten terült el a puha gyepen. Hosszan, sokáig nézett át a Tündérszigetre így, de onnét nem látszott át semmi más, csak a csudafa, amelynek felső ágai szinte az eget verték, s ezer virága a hold fényében ragyogva-ragyogott, - csuda, hogy meg nem vakult a szertelen ragyogástól. De végre is győzött az álmodás, szemét

lehunyta, elszenderült, de bizony kevés ideig szendergett, egyszerre csak vidám kacagás verte fel szendergéséből.

Hirtelen felült Búbajos, merőn átnézett a Tündérszigetre, mert onnan hallatszott át a kacagás, s im lassan, lassan megvilágosodott a sziget, tisztán láthatta, hogy hófehér ruhás tündérkis-asszonykák szaladgálnak össze-vissza, arany labdát dobálnak körbe-karikába, s én édes Istenem, ott van köztük a hétszer szép királykisasszony is. Ott állt a csudafához támaszkodva, két karját kinyújtva, tenyerét kinyitva és repült a labda feléje, ő meg kifogta édes nevetéssel, s dobta tovább.

Teljes hét esztendeje, hogy nem látta Búbajos a királykisasszonyt, s bizony rá illett a hétszer szép királykisasszony név, mert nem is hétszer, de hetvenhétszer szebb lett, mint volt akkor, amikor először látta. Elbűvölten nézte a csudaszép leányt, akinek rózsapiros arca, égszínkék szeme, aranyszőke haja, úgy ragyogott a hold fényében, mintha egyenesen az égből szállott volna alá. Aztán Búbajos maga sem tudta, hogyan, miért, önkéntelenül előbbre csúszott a gyepen, egészen a folyó partjára s hosszan belebámult a vízbe.

- Oh, az a rőt haj, az a rőt haj! Mi más volt ez a haj, mint a királykisasszonyé! Oh, az a félelmetesen villogó fekete szem, mi más volt, mint a királykisasszony égszínkék szeme! És az a rút arc, amelyre barázdákat szántott a hét esztendő óta szüntelen tartó nagy bánat!

Saját magától megiszonyodva, húzta vissza a fejét, beletemette a fübe és sírt keservesen. Sírása felhalott az éjig, hullott a könnye, mint a záporosó, s amíg szegény így sírt keservesen, egy kis gyikocská kibujt a földből, csudálkozva nézte Búbajost, de amikor rőt hajáról megismerte, hogy Búbajos-féle lehet, rémülten futott vissza a föld alá, nehogy a varázsló kezébe kerüljön.

- Lám, lám, - zokogott Búbajos - még ez is irtózik tőlem, hogyne irtóznék a hétszer szép királykisasszony!

Közben odaát a szigeten mind zajosabb lett a labdázás, nem ismert határt a tündérkis-asszonyok kedve. S egyszerre csak, amint fejét fölemelte, látja Búbajos, hogy mind a tündér az eldobott labda után szalad, s a királykisasszony egyes-egyedül áll a csudafa mellett. Egyéb se kellett Búbajosnak, feledte a csúfságát, letörülte a könnyeit és csak a királykisasszonyt látta, aki a csudafától elindult, s aranyvesszejével csapkodva sétált az Arany-folyó túlsó partján, fel s alá. Mit gondolt, mit nem, nagy hirtelen belekapaszkodott egy holdsugarba, s egy szempillantás alatt átröppent az Arany-folyón s egyenesen a királykisasszony elébe szállt le.

Emberi szó nem tudja elmondani azt a rettenetes nagy rémületet, amikor a királykisasszony hirtelen-váratlan maga előtt látta Búbajost, a rútak-rútját. Rózsapiros arca elfehéredett, mint a gyócsévirág, s reszketett egész testében, mint a nyárfalevél. De Búbajos még szóra sem nyithatta ajkát, oly rettenetes zengés-zúgás, kondulás-bondulás támadt a szigeten, hogy ég-föld megreszketett belé. Aztán egyszerre csak a csudafa ágai, levelei nyulni, tekeregni kezdtek mind Búbajos felé. Búbajos azonban ezt nem látta, ő csak állt, állt mereven egy helyen, mintha földre gyökeredzett volna lába. Nézte, nézte, némán, elbűvölten hétszer szép királykisasszony csudaszép arcát. Aztán egyszerre csak erőtlenség roskadt térdre, kezét összekulcsolta, úgy könyörgött:

- Oh, te hétszer szép királykisasszony, akiért hét esztendeje szenvedek, könyörülj rajtam, válts meg engem a varázslat alól! Légy az enyém s meglásd, méltó leszek hozzád.

- Oh, mit gondolsz, - nézett rá szánakozva a királykisasszony - hogy lehetnék én a te feleséged, hiszen te a rútak-rútja vagy.

- Rútak-rútja vagyok, de jó vagyok, szép királykisasszony, s megszépülök, ha szeretni fogsz!

Ezalatt a csudafa ágai, levelei mind közelebb-közelebb nyultak Búbajos felé, s észrevétlenül körülfonták lábát, derekát.

- Hiába, hiába, rőt a hajad, az enyém aranyszőke, nem találunk össze. Eredj vissza, mért nyugtalanítás? Szánlak, sajnállak, de tied nem lehetek.

- Én pedig nem tudok lemondani a reménységről, hogy előbb-utóbb az enyém leszel! - mondá Búbajos.

De mialatt ezt mondta, a csudafa ágai úgy körülfonták, hogy látni sem látott semmit. De már őt sem látta senki, sem a királykisasszony, sem senki más, úgy elborították a csudafa ágai, levelei. És egyszerre csak végeszakadt a nagy zúgásnak, kondulásnak-bondulásnak, sem ég, sem föld nem remegett többé, s a tündérekisasszonyok, akik nagy messzire szaladtak volt az arany labda után, most rémülten szaladtak vissza a királykisasszonyhoz, hadd lássák, miféle idegen lépett a Tündérszigetre. Velük szaladt Retek is, az udvari tréfacsináló, sápadtan, reszketve, s amint odaért, térdre hullott a királykisasszony előtt.

- Verj meg, verj meg, hétszer szép királykisasszony, hogy egyedül hagyunk. De hol az idegen, aki itt járt? S hogy tudott eltűnni innét bántatlanul?

A királykisasszony némán mutatott a csudafára, amely most nyugodtan, mereven nézett az ég felé, egyetlen ága, levele nem mozdult, s csupán az egyik oldalán hajtott ki egy kék szárú, veres szirmú, csudaszép szív-virág, amelyből két gyönyörű, karbunkulus fényű porzó nézett az ég felé.

- Ott van, ott van, - szólalt meg végre a királykisasszony s egész testében reszketve mutatott a csudafára, - ő volt itt, a Búbajos.

Mind odaszaladtak a csudafához a tündérekisasszonyok, cérna vékony lábán a potrohos Retek is odaszaladt, s szemük-szájuk elállt a csudálkozástól, amikor megpillantották azt a virágot, amelyhez hasonlót még nem láttak; amelynek a porzói mind a királykisasszony felé néztek s vízcsepp, vízcsepp után pergett, gyöngyözött végig a csudaszép szirmokon.

- Sír a Búbajos! Látjátok, sír a Búbajos! - kiáltott a királykisasszony, s most kitört az ő kicsi szívéből is a sírás, nem tudta elrejteti, amit érzeti, szíve mélyéből sajnálta szegény Búbajost.

Hangos sírással szaladt fel a palotába a királykisasszony, rémülten szaladtak utána a tündérekisasszonyok, rémülten szaladt Retek is.

*

No, most búcsúzzunk el a királykisasszonytól is, Búbajostól is egy időre, térjünk vissza Búbajos házikójába, ahol egyedül üldögél s búsul, sóhajtozik szegény Szikra. Még alig sárgultak, pirultak a falevelek, amikor Búbajos útra kelt, azóta tél lett, hideg tél, magas hó borította a rengeteg erdőt, a kertet. Bizony, rég megszökött volna innét más ember, de Szikra várt, várt hűségesen. Nem azért pattant ő tűzből a világra, hogy féljen itt, a nagy egyedülvalóságban, meg sokkal jobban szerette az ő gazdáját, semhogy elhagyja a házat hűtlenül. Jóformán nem volt egyéb dolga Szikrának: reggeltől-estig seperte a havat a kertben, hadd találja rendben az ő édes gazdája, ha haza kerül. Esténként meg ott ült, üldögélt a kemence padkáján, elnézte hosszan, sokáig, amint pittegnék-pattognak az ő szikra pajtásai. De, amint telt, mult az idő s mindig csak hullott a hó, kicsi szívének aggodalma mind nagyobbra és nagyobbra nőtt. Vajjon, mi van az ő gazdájával? Kerül-e vissza valaha? Hátha szerencsétlenül járt? Hátha valahol szomorú rabságban synlódik? Szegény kicsi Szikra mindent össze-visszagondolt, de hiába törte fejét, nem tudta, mitévő legyen. A baglyok is napról-napra szomorúbbakká lettek, alig mozdultak ki az odujukból, búsul ám a kuvik is, hallgatott, sohasem kuvikolta el, hány óra.

Egy nap aztán végeszakadt a Szikra türelmének, érezte, hogy valamit tennie kell, ki kell innét mozdulnia, s addig jár, addig megy, amíg az ő édes gazdáját megtalálja. Bűbájos ruhái közül kikeresett egy báránybőr bundát, vastag csizmát húzott a lábára, a kuvikot kieresztette a házból a baglyokhoz, a házat bezárta maga után, aztán felszólt a jegenyefára a baglyokhoz:

- Hé, vén bölcsek, ide füleljetek!

A baglyok csodálkozva meregették a szemüket s kíváncsian várták, hogy mit mond majd Szikra.

- Én most, úgy tudjátok meg, elmegyek, mert én itt tovább ki nem állom, s addig megyek, amíg a gazdánkat megtalálom. Rátok bízom a házat, kertet, s ugyan jól vigyázzatok mindenre, mert jaj nektek, ha mindent rendben nem találok, amikor visszatérek.

Ezt mondván, mielőtt a baglyok még felelhetek volna, becsapta maga után a kaput s egy szempillantás alatt úgy eltűnt, mintha föld nyelte volna el.

- Uhu, huhu, - huhogott az öregebbik bagoly, - hallottad, milyen helykén beszélt hozzánk ez a fickó?

- Uhu, huhu, - huhogott a másik - majd beköti a száját a gazdánk, csak térjen haza.

Azzal mind a ketten visszahúzódtak az odujukba, s tovább szundikáltak.

Nekivágott Szikra a rengetegnek, szaporán lépegetett a magas hó tetején, de bizony bármilyen könnyű volt a teste, itt-ott nyakig süppedt. Szikra oda se neki, csak összecsatintotta két tenyerét, felugrott a hó tetejére s vígan dalolta:

Szikra voltam, az vagyok
Hogyha kell, hát pattogok.
Lábam, ide, nem oda,
Gyorsan ugorj amoda!

Ilyenkor aztán szertelen nagy jókedvében szinte repülve repült a hó tetején. Igaz, hogy itt-ott beleütődött az orrocskája, hol fába, hol sziklába, meg-megindult orra vére, de törődött is ő véle. Pizécskéjét megmosta a hóban, ha meg elfáradt, nem feküdt le, hanem vígan társalkodott az erdő madaraival, így aztán el nem aludott, meg nem fagyhatott. Egyszerre aztán, amikor még nem is gondolta, megpillantotta a Sárga sziklát, ahol a Nagy Bűbájos lakott. Felkiáltott Szikra a sziklára:

Heje-huja, huja, hopp,
Sárga szikla, itt vagyok.
Itt vagyok, ragyogok,
Mint a fekete szurok!

Hát ide csakugyan eljutott, de hátra volt még az igazi neheze: föl kellett mászni a Sárga szikla tetejére. Százszor is megpróbálta, belekapaszkodott, mászott, mászott fölfelé, de alig haladt egy keveset, visszagurult oda, ahol a mászást kezdte. Isten tudja, hányszor próbált szerencsét, mindannyiszor visszagurult. Hej, szegény világ, vetett ágy, - vakarta fejét Szikra - hát idáig elkínlódtam s innét kelljen visszafordulnom? De már olyan nincs, ha ezerszer kell is szerencsét próbálnom!

Sokáig tünődött magában, gondolt erre, gondolt arra, egyszerre csak megpillant egy rettentő nagy sas madarat, aki egy hullott farkasból lakmározott, nem messze tőle. Hiszen egyéb se kellett Szikrának, egy szempillantásra ott termett a sas előtt, s mire a sas magához tért a csodálkozástól, a hátára pattant, jobbról-balról hatalmasan belevágott oldalába a sarkantyujával s mondá:

- Hé, hallod-e, sas apókám, a jóból is megárt a sok, így tartják azt az okosak, hagyj ebből a farkaspecsenyéből a feleségednek is, mert ni, látod-e, ott kereng feletted, te pedig, ha jót akarsz, szállj fel velem a Sárga szikla tetejére.

Hej, mérgeződött a sas, nagyot rúgott egyet a jobb lábával, egyet a bal lábával, bizony, Isten csudája, hogy Szikra le nem fordult róla, de hát Szikrát sem a gólya költötte s úgy megszorította a sas nyakát, hogy az csak úgy hápogott.

- Hallod-e, sas apókám, - mondá Szikra - tudd meg, hogy én a Nagy Bűbájosnak legkedvesebb unokája vagyok, s ha felviszel hozzám, egy zsák arany lesz a jutalmad, akkor aztán nem kell döglött húst enned, friss pecsenyét ehetsz holtod napjáig.

Ez ugyan füllentés volt, egy szó sem volt igaz ebből, mert tán mondanom se kell, hogy Szikra nem volt unokája a Nagy Bűbájosnak, de hát mit nem cselekedett volna ő a kedves gazdájáért, csak hogy megtalálja. Elég az, hogy a sas elhitte azt, amit Szikra mondott, vállalkozott rá, hogy felviszi a Sárga szikla tetejére, de előre megmondta, hogy ha úgy szorítja tovább a nyakát, leejti a hátáról s a Nagy Bűbájos várhatja a világ végéig a legkedvesebb unokáját.

Hát ezt a kívánságát a legkönnyebben teljesíthette Szikra. A sas meg repült, repült szélnél sebesebben, még a gondolatnál is sebesebben, olyan sebesen, hogy Szikra egészen nekitüzesegett a nagy szélben, csak úgy szikrázott, pattogott, a szegény sas pedig majd elolvadt a nagy forróságban, s mit tehetett, még sebesebben repült, hogy mielőbb megszabaduljon Szikrától.

- Hiszen, ha én előre tudom, - morgott a sas, amikor nagy izzadtan leszállt a Sárga szikla tetején, - hogy félig megsülök, amíg ideérek, bizony nem ülsz az én hátamra!

Csak úgy lerázta magáról, akár egy tollat s még mindig úgy füstölgött, mintha lánggra akart volna lobbanni, de Szikra hamarosan végigdörzsölte hóval, így esett, hogy a szegény sas el nem égett.

- De most ide a zsák arannyal, - kiáltott rá a sas - amikor Szikra megköszönte a jóságát és búcsúzkodott tőle.

- Huja, huja, hopp, - kacagott Szikra, s kacagásától csak úgy zengett a Sárga szikla - éppen arra gondolok, hogy zsák aranyat adjak néked! Köszönd meg, hogy el nem égettelek, sas apókám, Isten veled!

Hej, megmérgeződött a sas, szétcsapta a szárnyát, úgy szétcsapta, hogy rettenetes szél kerekedett, rikoltozva, vijjogva repült a szaladó Szikra után, de szerencsére, nem volt messze a barlang, ahol a Nagy Bűbájos lakott, rettentő, nagy fekete száját már tátogatta Szikra felé s hopp! Szikra egyet ugrott, kettőt szökött, bent volt a barlang szájában, a sas azonban visszahőkölt, nem merte oda követni. Egy jó darabig ott állt a barlang szája előtt, kiabált Szikra után, aztán mit tehetett okosabbat, szépen visszaszállott a Sárga szikla aljába.

- No, Szikra, - vakarta a fejét a legényke - idáig eljutottál, de most már jó volna tudni, hol van előre s hol van hátra.

Hát bizony ez lehetett erre is, arra is, jobbra is, balra is, de hogy merre, azt ugyan ki tudta volna megmondani ebben a vak sötétségben. Olyan sűrű volt itt a sötétség, hogy ha fejszét hozott volna magával, vághatta volna.

- De ennek fele sem tréfa, - morgolódott magában Szikra, - aztán úgy gondolomra tapogatózott előre felé, ment, ment sokáig, sokáig, de bizony világosságot nem látott sehol. Végre is elfogyott a béketűrése, nagyot rikkantott:

Hé, valaki, gyűjts világot,
Mert én egy szikrát se látok!

Ahogy elrikkantotta magát, valaki megmordult a barlangban, Szikra meg ijedtében lekapta a kalapját: azt hitte, hogy oroszlán van a barlangban, az morog. Egészen elmelegedett szegény fiú, s hát még, amikor abból a vak sötétségből két tányér nagyságú szem világított felé.

- Hej, Uram, Teremtőm, - gondolta magában szegény Szikra - volt, ami volt a sötétség, de Isten Istenem ne legyen, ha ennél nem rosszabb ez a világosság. Most már mit csináljon? Szóljon, ne szóljon? Ő bizony, gondolta magában, egy élete, egy halála, mégis csak szól, mert ez a tányérszemű szörnyeteg előbb-utóbb észreveszi s akkor aztán bizonyosan jaj neki.

Egyszerre csak felkiáltott Szikra, csak úgy csengett szép gyermekhangja:

- Oh, micsoda gyönyörű két szemet látok ebben a csúf, fekete sötétségben!

A morgás, amit eddig hallott, mintha kissé megszelidült volna. A tányér nagyságú szemek mind közelebb-közelebb jöttek feléje s úgy forgott, olyan tüzesen, olyan gyorsan az a két nagy szem, hogy szegény Szikra szívesen változott volna hangyává most, hogy azok a szörnyű szemek őt meg ne lássák. De hát lesz, ahogy lesz, ő is közeledett a két szem felé, ha nem is olyan hetykén, nem is olyan vígan, mint az elébb, amikor a sastól elköszönt. Most, hogy közelebb látta ezt a rettentő nagy két szemet, akkor látta csak, hogy nem ember, hanem kutya fejből meredt rá. S hej, mekkora szája volt ennek a kutyának! Akkora, mint egy csűrkapu. S akkora nagy fogak benne, mint egy-egy nagy kapa! S mekkora két fül! Akkora, mint két lapát. De Szikra úgy tett, mintha gyönyörködne, arca, szeme valósággal ragyogott, mosolygott s magánkívül áradozott:

- Oh, de gyönyörűséges száját és fülel látok ebben a csúf, fekete sötétségben! Hát még a fogak! Sok országot, világot bejártam, de ilyen szép fogat nem láttam!

Most már szemtől-szembe álltak s igazán csuda, hogy a vér nem fagyott meg Szikrában, ennek a rettentő szörnyetegnek a láttára. De ez a rettentő szörnyeteg nyájasan, kedvesen szólt Szikrához:

- Ugy látom, messze földről jöttél ide, kedves, kis fiú. Akár honnan jöttél, tudod, hogy mi az illendőség.

- Nem az illendőség, de szívem diktálja, oh, szépség királya, - mondá Szikra a legkomolyabb arccal - de úgy megbámultam a szépségedet, hogy első pillanatban ajkamra alig jött szó, s amikor aztán szó jött ajkamra, jöhetett-e más szó, mint a te szépségednek a dicsérete?

- No, no, - mondta a szörnyeteg - s gyanakodva vizsgálta Szikra arcát, - nem csúfolódsz te velem?

- Én, csúfolódsz? - kiáltott sértődötten Szikra. - Mivel érdemeltem én meg tőled, hogy szavaim őszinteségében kételkedel? Hiszen, igaz, szépség királya, kissé eljárt a szájam, nem lett volna szabad megsértenem a te szerénységedet, amelyről már olyan sokat hallottam a bűbajosoktól. Bocsáss meg hát, ha bántottalak szavaimmal, s kérlek, mondd meg nekem, hol található a Nagy Bűbájost?

- Ohó, te tán azt hiszed, hogy olyan könnyű a Nagy Bűbájos színe elé jutni? Még az is csudák-csudája, hogy idáig eljutottál, mert bizony mondom néked, más valakit miszlikbe szaggattam volna.

- Oh, hatalmas király, - hajolt meg mélyen, alázatosan Szikra, nem vagyok én méltó a te fogaidra. De ha már ilyen kegyes voltál hozzám s magas színed elé engedted, engedj he a Nagy Bűbájoshoz is, mert igen-igen fontos beszédem van vele.

- Hát jó, - mondá a szörnyeteg hosszú gondolkodás után - megpróbálom, de hogy színe elébe enged-e, attól függ, hogy milyen kedvében találok. Könnyen megeshetik, hogy engem is kikerget, mert ha varázsitalt kotyvaszt, senkit sem tűr meg a közelében.

Ezt mondván, a szörnyeteg két lábra emelkedett, megkaparta az ajtót, amire haragos, mennydörgő hangon szólt ki Nagy Búbájos, de olyan mennydörgő hangon, hogy a Sárga szikla megreszketett belé.

- No, mi bajod, Föld Szellemének kutyája?

- Itt van egy idegen s kér, hogy beszélhessen véled, oh, Nagy Búbájos.

- Idegen? Ezer esztendeje, hogy nem bátorkodott ide idegen s nem zavart meg az én munkámban.

Oly rettentően zúgott-dörgött a Nagy Búbájos hangja s ez nem elég, minden hangját százszor is visszaverte a szikla, hogy szegény Szikra reszketve tapadt a sziklafalhoz, s úgy festett ott, mintha a sziklafalhoz tapadt piros gomba lett volna. Az éktelen nagy vasajtó rettenetes dördüléssel csapódott ki. A szörnyeteg alázatosan, reszketve, szűkölve feküdt le a Nagy Búbájos lába elé.

Szikrának pedig égnék állott minden hajszála a félelemtől, egy szó, egy árva szó nem jött ajkára. Hiszen, látott ő már búbájost eleget, mert hol egyiknek, hol másiknak állott szolgálatában, sokat hallott tőlük a Nagy Búbájosról, de hogy ilyen rettenetesen rút legyen, álmodni sem álmodá.

A Nagy Búbájos haragosan forgatta félszemét, míg végre megakadt Szikrán, aki még mindig reszketve lapult a nedves sziklafalhoz s egy árva szót sem bírt kinyögni.

- Nos, te emberizink, - mennydörgött a Nagy Búbájos - te vagy az, aki ezer esztendő után megzavarod az én nyugalmamat? Szólj, mit akarsz? Gyorsan, egy-kettő, nagy munkában vagyok, sietek!

Szikra most összeszedte magát, odalépett a Nagy Búbájos elé s mondá:

- Én vagyok az, oh, Nagy Búbájos, aki téged, a te dicsőséges nagy munkádban megzavart, de erre a nagy bátorságra én az én édes jó gazdámért vetemedtem, különben hogy mertem volna megzavarni a Nagy Búbájost?

- Melyik Búbájos a gazdád, te aprólék? Aztán mit akarsz tőlem? - Nem szoktam én minden búbájosért félbehagyni a munkámat.

Oly haragosan nézett rá, hogy szegény Szikra ijedten hátrált előle, de aztán összeszedte magát, s egy élete egy halála, előlépett bátran s mondá, amint következik:

- Hegyi tündér és Földi ember fia küldött te hozzád, oh, Nagy Búbájos!

- Ugy? Hát az a Búbájos jutott bajba? - dörögött a Nagy Búbájos. - Hát gyere no, te aprólék, - mordult Szikrára.

De mintha most nem lett volna olyan haragos a hangja, mint az elébb. A szörnyeteg, amely eddig a Nagy Búbájos előtt hasalt, most felállt, hogy Szikrát beengedje s Szikra most már nagy vígan lépkedett a Nagy Búbájos mögött s egyszerre csak ott állt a varázsló szobában. A kemencében égett a tűz, de oly nagy volt a füstje, hogy Szikra eleinte azt sem tudta, hová, merre lép, de a Nagy Búbájos csak mordult egyet, aztán suhintott varázsvesszejével, erre a füst felemelkedett, s szép csendesén, lassan a kéményen kihúzódott. A Nagy Búbájos most leült egy rengeteg nagy karosszékbe, amelynek még a lába is magasabb volt Szikránál, aki lekuporodott a kemence mellé, egy az, hogy melegedjék, más az, hogy lássa, mit csinál a Nagy Búbájos.

- Hát először is, beszélj, te aprólék, - mondta a Nagy Búbájos - mi bolondot cselekedett a gazdád, mert hogy okosat nem cselekedett, azt látom az idejöveteledből.

Szikra most elmondta aprajára, hogy mikor ment el Búbájos s bizonyos, hogy ott van Tündérországbán, de ki tudja, mi történt vele, mert már rég vissza kellett volna onnan jönnie.

Hej, szörnyű haragra lobbant a Nagy Búbájos, amint Tündérország kiszaladt a Szikra száján! Felszökött a székéből, úgy fujt dühében, hogy rettentő nagy szél támadt a nyomán.

- Hát nem megmondtam neki, - dühöngött a Nagy Búbájos - hogy a Tündérr királynő többet tud minden búbájosnál, amióta a Föld Szellemétől megkapta a csudafát!? Neki éppen oda kellett mennie a szép királykisasszony után, pedig hiába való minden erőlködése, sohasem lesz az övé. Bizony, ha oda ment, ott is ragad, én ugyan ki nem szabadítom.

Reszketve hallgatta Szikra a Nagy Búbájos dühöngését, kétségbeesetten látta, hogy hiába tette meg a nagy utat, a gazdáját sohase fogja látni. De még csak akkor nehezedett igazi nagy bánat a szívére, amikor a Nagy Búbájos megállt egy földig érő nagy tükör előtt, azt nagy buzgón dörzsölni kezdte. Csupa szem és fül volt Szikra, mert maga is igen kedvelte a búbájos mesterséget, szeme a tükörre tapadt s im látja, hogy tisztul a homályosság róla, aztán mondja halkán, alig hallhatóan a Nagy Búbájos:

- Tükör tisztuljon, sötétség oszoljon, hadd lássam, hol vagyon a Hegyi tündér s a Földi ember fia?

Tisztult a tükör, oszlott a sötétség, aztán egyszerre csak egészen kitisztult s ragyogva ragyogott, világosan látszott benne a csudafa, csudafának ezer virága. Aztán közelebb hajolt a tükörhöz a Nagy Búbájos, nézi nézi a csudafát s odakiált Szikrának:

- Ide gyere, te emberizink, nézd meg jól ezt a fát, mit láatsz?

Odaugrott Szikra, belebámult a tükörbe, nézte, nézte a csudafát, de egyebet nem látott, mint az ezer virágot.

- Nos, hát mért nem köszönsz a gazdának, te aprólék? - mosolygott a Nagy Búbájos.

- Oh, Nagy Búbájos, - mondá Szikra - a szégyentől majd kisül a szemem, de én a gazdát nem látom, csak a csudafát, amely az égig ér s amely véges-végig virággal van borítva.

Nagy Búbájos most odamutatott a kék szárú, piros szirmú, karbunkulus fényű, porzós szív-virágra, amelyből most is csendesen pergett csepp, csepp után a Búbájos könnye.

- Ihol a te gazdád, - mondá most már szomorúan a Nagy Búbájos - s mielőtt még Szikra jól megnézhetne volna a gazdáját, a Nagy Búbájos levette kezét a tükörről s az ismét úgy elhomályosodott, hogy semmit, de semmit nem lehetett látni benne.

- Virággá varázsolták az én gazdát? - kérdezte rémulten Szikra a Nagy Búbájost.

Ez azonban egy szóval sem válaszolt Szikrának, visszaült a székébe, fejét tenyerébe rejtette, s mélyen elgondolkozott. Sokáig leste, várta Szikra, hogy mikor emeli fel a fejét a Nagy Búbájos s kérdezheti meg, hogy mi is történt a gazdájával voltaképpen, de a Nagy Búbájos úgy maradt, ahogy leült a székébe, s Szikra nem merte megzavarni gondolataiban. Lekuporodott a kemence padkájára, nézte, nézte, sokáig nézte, mint pittegnék-pattognak az ő szikra pajtásai, aztán egyszerre semmit sem látott, semmit se hallott, feje lelankadt s a nagy fáradtság után mély álomba merült.

*

Beköszöntött a hetedik év tavasza s Mirkó király hét országának minden népe nagy izgalommal várta, hogy mikor hozzák haza a szép királykisasszonyt. Gyönyörű egy tavasz volt ez a tavasz. Az ősszel és a télen lehervadt ágak és levelek csudálatos hirtelenséggel kiújultak, kiújította a tavaszi nap, sugara. Méhek zümmögtek, dögicséltek mindenfelé, gyűjtötték nagy buzgón a mézet, Méz király pedig hordószámra vitette, öntette a mézet a csudafa tövére,

hogy ez teljessé növekedjék ebben az esztendőben, éppen akkora nagyra, mint amekkora a tündérországi csudafa.

S ím, egyszer, egy reggelen, Mirkó király, amikor kilépett a palota tornácára, nem ismert a csudafára, mert nem látta már a tetejét, szinte az eget verte az, véges-végig ezerféle virág borította, kivilágra olyan volt, mint a tündérországi csudafa.

Hej, micsoda ujjongás, micsoda öröm verte fel a palota csendjét. Az öreg király szaladva szaladt fel a palotába, magánkívül hívta a királynét, hadd lássa az is a csudát.

- Jer, jer, édes öreg párom, nézzed, nézzed! Megnőtt a csudafánk! Nemsokára itthon látjuk egyetlen leányunkat, megszünik a mi szívbeli nagy bánatunk.

Mint a kicsi gyermek, úgy sírt a király s a királyné; szertelen nagy örömeben sírt mind a kettő. Már éppen szaladni akart vissza a palotába, hogy elrendelje a készülődést Tündérországba, amikor a Méz király hirtelen leszállott a csudafáról, elébük toppant, mélyen meghajolt a királyi pár előtt, aztán kezét a szívére tette s mondá, amint következik;

- Felséges királyom, felséges királynóm, engedjétek meg, hogy ha részt vettem a fa nevelésében, részt vegyek a ti nagy örömeitekben is.

- Igazad van, király társam, - mondá Mirkó király - neked köszönhetjük voltaképpen, hogy ily gyorsan megnőtt a mi csudafánk. Vajha valamivel meghálálhatnám a te jószágodat!

- Nem kívánok én semmi hálát, semmi köszönetet, felséges királyom, - mondá mézes-mázason Méz király. Szeretem a leányodat, s adhatsz-e nekem nagyobb jutalmat, mintha őt adod nekem?

Hej, elszörnyedtek az udvarbéliek, amikor hallották, hogy ez a potrohos, ez a végighas Méz király feni a fogát a hétszer szép királykisasszonyra! Ám a király így válaszolt Méz királynak:

- Ami igaz: igaz, első sorban neked köszönheti a leányom, hogy megszabadult a gonosz Búbájostól, s ha ő is úgy akarja, ám legyen a tied.

A Méz király boldogan vigyorgott fel e szavakra, mélyen meghajtotta magát s mondá:

- A királykisasszony akarata az én dolgom, felséges királyom, csak hozzák haza mielőbb, mert bizony, bizony, sokáig vártam az esküvőre.

Ezt mondván visszarepült a csudafára, mert - mi türes-tagadás - félt ökelme még mindég a Búbájostól, egyedül csak a csudafán érezte biztonságban magát. Az öreg király s királyné, meg az udvarbéliek most mind bevonultak a palotába s lett ott egyszeribe nagy sürgés-forgás, kinyitották a hét esztendőn át zárva tartott szobákat, rendezgették. Az öreg hold is gyönyörűséggel nézett le a palotába, nézte a nagy készülődést, s mert olyan a természete, hogy szeret mindent látni és aztán elujságolni, virradatkor már hét ország minden népe tudta, hogy Mirkó király reggel útnak indul s egyetlen leányát hazahozza Tündérországból.

Föld Szelleme.

Nagy Búbájos varázslószobájának ablakán haloványan szűrődött be a reggeli napsugár. Szikra lassanként ébredezni kezdett a mély álmából, körülnézett, dörzsölte szeméből az álmot. Most már tudta, hol van, s hirtelen lepattant a kemence padkájáról. Ujra meg újra körülnézett a szobában Szikra, szeme mind a Nagy Búbájost kereste, de a nagy karosszék, amelyben előző este ült a Nagy Búbájos, üres volt, ajtó, ablak becsukva s olyan mélységes mély csend a szobában, hogy Szikra valósággal reszketett a félelemtől. Nemcsak félelmet, de nagy éhséget is érzett, de hiába dugta bele az orrát a tégelyekbe meg a fazekakba, sehol sem talált enni-valót. Egy egész sereg fazékban gyíkbőrök áztak, aztán több fazékban patkányfogak voltak fodormentalevéllal letakarva; volt egy sereg fazék, amelyek denevérszárnyakkal voltak tele. Isten tudja, hogy mi volt a többiben, mert Szikra a többibe nem is nézett bele: úgy émelygett, hogy valósággal forgott vele a világ. Búsan ült vissza a kemence padkájára, s már a körmét rágicsálta nagy kínjában, amikor egyszerre nehéz léptek zaja hallatszott kívülről, aztán egyszerre csak nagy dördüléssel félrecsapódott az ajtó és belépett azon a Nagy Búbájos, s mögötte kullogott alázatosan a tényérszemű kutya.

- No, te aprólék, - mennydörgött a Nagy Búbájos hangja, ám a hangjában nyoma sem volt a haragnak, nyájasan nézett Szikrára - kinyitottad-e a pislogódat?

Szikra már egy szikrát sem félt a Nagy Búbájostól, megszokta arcának a rútságát, hangjának a mennydörgését, most is jókedvűen, bátran pattant fel a kemencepadkáról, a Nagy Búbájos előtt mélyen meghajtotta magát s mondá:

- Adjon Isten jó reggelt, Nagy Búbájos! Kinyitottam bizony a pislogómat, de mi tűrés-tagadás, félttem egy kicsit ebben a nagy csendességben.

- Köszönd, hogy jó kedvemben találtál, te aprólék, - mondá a Nagy Búbájos, s közben letelepedett a nagy karosszékbe, - mert bizony mondom, nem lett volna időd a félelemre. Látod-e azokat a tégelyeket, meg azokat a fazekakat?

Szikra arrafelé nézett, amerre a Nagy Búbájos mutatott s pisze orrocskáját elfintorította.

- Csak nem pácoltál volna engem is a patkányfogak közé oh, csodás kotyvalékok nagy mestere, ha véletlenül bal lábbal kelsz fel az ágyadból?

- Úgy? - komorodott fel egy kissé a Nagy Búbájos. - Ugy látszik, belekukucskáltál a tégelyeimbe, te aprólék, te.

- Oh, Nagy Búbájos, bocsáss meg nékem, de töltött káposztára fáj a fogam s azt hittem, találok valamelyikben. Hajh, keservesen csalódtam!

A Nagy Búbájos arca most ismét barátságosan mosolygott, aztán belenyult feneketlennek látszó mély zsebébe, onnan piros, ropogós cipót huzott ki, meg egy akkora gombolyag turót, mint egy jó nagy labda.

- No, aprólék, egyél, - biztatta jóságosan a Nagy Búbájos.

Hiszen nem kellett valami erősen biztatni Szikrát, mert zöldet-vöröset látott a szeme, muzsikált a gyomra rettenetesen, egy-kettőre asztal mellé telepedett s alig tekintett szét a Nagy Búbájos: volt cipó, nincs cipó, volt túró, nincs túró.

- Oh, Nagy Búbájos, bocsáss meg szegény fejemnek, - mondá Szikra, amikor már hült helye volt cipónak is, túrónak is, - megfeledeztem rólad, s lám kenyeret is, túró is elettem előled.

- Hát te mit gondolsz rólam, te aprólék, te, - vigyorodott el a Nagy Búbájos arca, - azt hiszed, hogy én effélével élek? A te gazdád emberfia, annak holmi cipó, meg túró is jó, s jó a szolgáljának is; de a Nagy Búbájos, jegyezd meg magadnak, tüzes parazsat eszik s kigyóbőrből sajtolt bort iszik reá.

Szikra önkéntelen felszisszent a tüzes parázsra, a kigyóbőrből sajtolt borra pedig elfintorította pisze orrát.

- Már pedig én, - mondá alázatosan Szikra, - inkább eszem kenyeret s túró s iszom utána friss forrásvizet. Így élek én. amióta az eszemet birom.

- Tudom, fiam, tudom, - mondta jóságosan a Nagy Búbájos, - hiszen azért hagytalak magadra, mert nem akartam, hogy lássad, mivel táplálkozom én. Nem akartalak a magam ételére-italára fogni tégedet.

Azzal kihuzott a zsebéből egy mázas korsót, letette az asztalra:

- Nesze, fiam, igyál, ihol a te italod.

Szikra jót huzott a korsóból, illedelmesen megköszönte Nagy Búbájosnak a jóságát, aztán kíváncsian nézett föl rá, s várta, hogy mit határozott az ő gazdája dolgában.

A Nagy Búbájos most felállt és a kemencéhez lépett, a tüzet eloltotta, a falról leakasztott egy durvaszövésű kék köpenyeget, a kamrából kihozta a varázspálcáját, aztán az ajtó mellett fekvő tányérszemű kutyához lépett. Mélyen aludt a kutya, mint a fekete föld, rettentő vastag szemhéjai mint valami vastag bőrfüggönyök takarták el a szemét, veres szájából két hatalmas fog ágaskodott ki, szörnyű nagy körmű lábai meredten nyultak végig a földön. A Nagy Búbájos a varázspálcájával jól fejbe sujtotta a kutyát, s Szikra azt hitte, hogy nem lát jól, újra meg újra megdörzsölte a szemét, de hiába dörzsölte, mert csak azt látta, amit először látott: a tányérszemű kutya eltűnt nyomtalan, s helyén egy szürke pamutgombolyag hengergett a földön. A Nagy Búbájos felvette a gombolyagot, a zsebébe dugta, aztán mintha az egész dologban nem lett volna semmi csudálatos, Szikra felé fordult és mondá:

- Hát ezzel csak készen volnék, indulhatnék a nagy útra, de mit csináljak veled, te aprólék, te?

Hej, de elmelegedett erre Szikra! Bizony semmi kedve sem volt arra, hogy ő is gombolyaggá, vagy ki tudja, mivé változzon. Mélyen meghajolt a Nagy Búbájos előtt, aztán fejét kérően emelte rá:

- Oh, Nagy Búbájos, engedd, hogy maradjak meg a saját bőrömben. Még igen kevés ideje, hogy benne járok, se nem szorít, se nem bő, éppen én hozzám illő. Aztán, ha meghagysz a bőrömben s magaddal viszel, mennyi mindent láthatnék, hallhatnék, tapasztalhatnék a te társaságodban! Oh, engedd meg, Nagy Búbájos, hogy bujjak a zsebedbe. Esküszöm az én kedves gazdám életére, hogy bármi történjen útközben, meg nem ijedek, meg sem pisszenek.

A Nagy Búbájos egy kicsit elgondolkozott, aztán vállatvont:

- Hát jól van, te aprólék, én nem bánom, bújj a zsebembe, de aztán a te bajod, ha valamihez hozzálapítlak, vagy amikor a zsebkendőmet keresem, kirántlak és földre pottyantlak. Igen, igen, hát csak bújj a zsebembe s induljunk, mert telik, múlik az idő, már pedig nagy út áll előttünk.

Szikra felkapaszkodott a Nagy Búbájos zsebébe, de mielőtt belebújt volna, alázatosan megkérdezte:

- Ne haragudj a kérdésemért, oh, Nagy Búbájos, de szeretném tudni, hová s merre viszel?

- Hallod-e, - ráncolta össze a homlokát a Nagy Bűbájos - ha már most elkezded a kérdezősködést, mogyoróvá varázsollak, - de amikor látta Szikra megszeppent arcát, jóságosan hozzátette:

- A Föld Szelleméhez megyünk, aprólék, mert ő az egyetlen, aki megszabadítja a te gazdát.

Szikra most már nagy örömmel ugrott bele a Nagy Bűbájos zsebébe, amely olyan mély volt, hogy még a sapkájának a csücske sem látszott ki belőle. Bizony, nem esett valami kényelmes ülés ebben a zsebben, mert temérdek mákhéj, vastag pókláb s a jó ég tudja, még mi minden volt benne. Bezzeg szurták, szurkálták, izgatták szegény Szikrát ezek, de nem sokáig tűrte, egykettőre kihajigált mindent a zsebből, s mialatt a Nagy Bűbájos eloltotta a tüzet és gondosan bezárta a varázslószoba ajtaját, azalatt Szikra jó nagy lyukat hasított a zseben, éppen a szeme tájékán s mindjárt ki is könyökölt rajta, akárcsak egy valóságos ablakon. Hát hiába vágott magának ablakot, mert amint a Nagy Bűbájos kilépett az ajtón, olyan sűrű sötétség fogta körül, hogy fejszével lehetett volna vágni azt. A Nagy Bűbájosnak azonban nem sokáig tartott ez az út ebben a rettenetes sötétségben, egykettőre kint voltak a Sárga sziklán, amelyről a hó egészen eltisztult, amíg ő a Nagy Bűbájos szobájában aludt. Szeme-szája tátva maradt a csodálkozástól Szikrának, s bár megígérte a Nagy Bűbájosnak, hogy pisszenni sem fog, nagy csodálkozásában összezsápta a tenyerét s felkiáltott a Nagy Bűbájoshoz:

- Oh, Nagy Bűbájos, oh, mindent tudó mester, hogyan lehetséges az, hogy tegnap még derekamig ért a hó, s ma már nyoma sincs, de sőt, mindenfelé sarjadzik, zöldel a fű?

Elkacagta magát a Nagy Bűbájos, de úgy kacagott, hogy egész teste táncolt belé, táncolt a zseb is, benne Szikra is, aztán, amikor jól kikacagta magát, mondá:

- Rég volt az a *tegnap*, te aprólék, amikor te énhozzám jöttél. Nem háborgattalak alvásodban addig, amíg be nem köszönt a tavasz, mert a Föld Szelleméhez csak akkor lehet bejutni, egész télen át alszik, s alvásában senki léleknek nem szabad megzavarnia. No, meg aztán egyéb sem kellett volna nekem, mint hogy egész télen át hallgassam a te fecsegésedet, locsogásodat.

Ezzel aztán vége is szakadt a beszélgetésnek, ismét sötétség borult a Szikra fejére, mert a Nagy Bűbájos a nyaka köré terítette a durva kék köpönyeget, s érezte Szikra, hogy mind följebb és följebb emelkednek, szélnél sebesebben, még a gondolatnál is sebesebben, s úgy kihevült Szikra ebben a szertelen gyors repülésben, hogy a Nagy Bűbájos teste szinte lángot vetett a nagy forróságtól. Nagy Bűbájos hirtelen lenyult a zsebébe, s amikor érezte, hogy Szikra már-már tüzet fogott, a körmével meghasított egy felettük nyargaló felhőt s annak a vizét föléje csurgatta. No, éppen ideje volt, mert már úgy füstölgött a Nagy Bűbájos zsebe, mint ahogy füstölgött volt a sas tolla, amikor Szikra ennek a hátán fölrepült a Sárga szikla tetejére. Hát csak csurgott, csurgott az eső Szikrára, bőrig ázott, még a foga is vacogott, de ő csak az ő kedves gazdájára gondolt, s nem törődött többet a maga bajával. Sokáig, igen sokáig szállt a Nagy Bűbájos a magas levegőben, a szél már meg is szárította az átázott zsebben kucorgó Szikrát, amikor a Nagy Bűbájos egyszerre csak hirtelen, váratlan megállt s a vak sötétségből egyszerre olyan világosságba került Szikra, hogy csak hunyorogva tudott kinézni a magacsinálta ablakon. A Nagy Bűbájos ledobta magáról a kék köpönyeget, s ím ott voltak a ragyogó, napfényben tündöklő tenger partján.

- No, te aprólék, - szólalt meg a Nagy Bűbájos - nem égetted-e ki a zsebemet?

Szikra jó kedvvel dugta ki a fejét a kis ablakon:

- Kiégetni éppen nem égettem, oh, Nagy Bűbájos, de bizony, bizony, kicsi hija volt, hogy lángra nem lobbantam, porrá nem égtem. S már-már mind azon sóhajtoztam, hogy soha, soha nem fogom látni az én drága jó gazdát, ő sem engem.

- No, ne félj, - mondá a Nagy Bűbájos - most olyan helyre megyünk, ahol nem gyulsz meg.

- Hová, hová, oh, Nagy Bűbájos?

- A tenger fenekére, te aprólék, te. De jól vigyázz, hogy ki ne sodorjon a víz a zsebemből, mert ott bizony meg nem kereslek, ha megszakad is a gazdád szive utánad.

Szikra ijedten nézett a tengerre, aztán felsóhajtott:

- Haj, haj, mi lesz velem, amíg a tenger fenekére érünk? Sokszor megkóstolom én a tenger vizét.

- Mit, talán félsz? Hát akkor csak ülj le ide, s várj, amíg visszajövök.

- Ne, ne haragudj rám, oh, Nagy Bűbájos, - kérlete Szikra - de hát nemcsak a nevem Szikra, az vagyok magam is, csuda-e, hogy a vizet sohasem szerettem? Hogy a víztől mindig reszkettem?

- Jó, jó, elég volt a nyelvelésből, fecsegésből, locsogásból, hunyd be a szemedet, fogd be az orrod meg a szájadat, jól belékapaszzkodj a zsebembe, aztán majd csak lesz, ahogy lesz.

Úgy tett Szikra, ahogy a Nagy Bűbájos mondta, úgy összehúzódott a zsebben, ahogy csak tudott, aztán a Nagy Bűbájos leszállt a tengerbe. Lassan, nyugodalmasan ereszkedett lefelé, de szegény Szikrát úgy csapkodták, verdesték a hullámok, hogy egyszer ki is sodródott a Nagy Bűbájos zsebéből, ég felé fordult a lába, ijedtében lekapta orráról a kezét, hogy azzal is belékapaszkodjék a Nagy Bűbájos zsebébe, s ím egyszerre csak nagyot zökkentek, felnyitotta a szemét Szikra, s hát, volt víz, nincs víz, volt tenger, nincs tenger, - ott feküdt a földön, mellette meg ott állt a Nagy Bűbájos vigyorogva.

- No, aprólék, itt volnék a „fazék” fenekén, még annál is lejjebb. (Egyszerűen fazéknak nevezte a Nagy Bűbájos a tengert). Sok víz kortyog-e a gyomrocskádiban?

Prüszkölt, hápogott, krárogott Szikra, ugyancsak törülte arcáról a csurgó vizet, aztán nagy vígan felelte:

- Nem azért vagyok én Szikra, hogy megijedjek egy kis fazék víztől.

- No, a nyelvednek semmi baja sem esett, - mondá Nagy Bűbájos - pedig nem ártott volna, ha elveszted a hegyét, s itt marad ebben a fazekacskában. Itt ugyan soha többet meg nem találnád, s nem locsognál, fecsegnél többet olyan sokat.

Egy kicsit sütkéreztek a napon, amíg mindkettejüknek megszáradt a ruhájuk, aztán Szikra ismét visszatelepedett a Nagy Bűbájos zsebébe, a Nagy Bűbájos pedig elővette a varázsvesszejét, rásujtott egy sziklára, amely magasan emelkedett ki a többi szikla közül. Szikra kinézett az ő ablakán, s jól látta, amint a szikla lassan megmozdult, a helyéből kifordult s Nagy Bűbájos ott áll egy gyémánt ajtó előtt. Egy kicsit gondolkozott a Nagy Bűbájos, aztán alig hallható hangon mormolta e bűbájos szavakat:

- Nyilj ki, nyilj ki, gyémánt ajtó, ereszd be Nagy Bűbájost a Föld Szelleméhez!

Aztán csak rásuhintott varázsvesszejével, nagyot csikordult a gyémánt ajtó, egyszeribe kinyilt, Nagy Bűbájos belépett, s az ajtó nyomban bedöndült utána. Hosszú, végtelen hosszú sziklafolyosón mentek keresztül, de ezek a sziklák tiszta csupa gyémántsziklák voltak, s úgy világítottak, mintha ezer ablak lett volna vágva a szikla oldalába. A folyosó végén arany ajtóhoz értek, ott is elmormogta a varázsszavakat Nagy Bűbájos:

- Nyilj ki, nyilj ki, arany ajtó, engedd be a Nagy Bűbájost a Föld Szelleméhez.

Rásuhintott erre a varázsvesszejével, kinyilt egyszeribe az arany ajtó is, s amint belépett a Nagy Bűbájos, bedöndült utána. Ismét egy igen-igen hosszú folyosón mentek végig, de itt már

nem volt olyan nagy világosság, mert színarany volt mind a szikla, amelyek közt elhaladtak. Ennek a folyosónak a végén ezüst ajtó állott, s mint a két első, úgy nyílt ki ez is.

Ezüst sziklák közt haladtak végig s ennek a végén vaskapuzhoz értek, amely olyan nagy volt, hogyha három akkora Nagy Bűbajos, mint amekkora, meghajlás nélkül is átférhet rajta. Itt azonban szörnyű nagy sárkánykutya állott, s amikor meglátta Nagy Bűbajost, kitátotta rettentő nagy száját, úgy rohant Nagy Bűbajos felé. Szikra vissza is kapta nagy hirtelen a fejét az ő kicsi ablakából, de a Nagy Bűbajosnak még a szemepillája sem rebbent meg. Varázssvesszéjével csak megérintette a kutyát, az nyomban meglapult, nyöszörgött, vinnyogott, farkát behúzta s félre oldalgott a kapu mellől. Nagy Bűbajos ismét elmormogta a varázsszavakat, s szörnyű nagy csikordulással nyílt ki az ajtó. Amint ez a kapu is bedöndült utánuk, volt mit lásson Szikra, aki most nekibátorodott és kinézett az ablakán. Mint a hangyák, úgy futkostak szerte-széjjel, össze-vissza a kis fekete manók, törpék, tengeri sellők, vizitündérek, bámulták a Nagy Bűbajost, ráncigálták a vállára vetett köpenyeget, huzgálták övig érő szakállát, aztán ráfonódtak a lábára, úgy, hogy az óriás Nagy Bűbajos meg sem tudott moccanni. Egyideig csak nézte, nézte, mosolyogva nézte Nagy Bűbajos, hogy ezek az apró jószágok mint lábatlankodnak körülötte, Szikra is az ablakán keresztül fel-felfricskázta, akit csak elért a kezével, de végre is csak úgy tudott megszabadulni tőlük Nagy Bűbajos, hogy istenesen megrázta magát, s nagy csomókban, sikoltozva hullottak le róla ezek a furcsa apróságok. Ugyancsak kellett vigyáznia a jó Nagy Bűbajosnak, hogy rá ne lépjen valamelyikre, amíg elébb-élebb lépdegélt.

A vaskapu kristály üvegterembe nyílt, beragyogott oldalán Isten áldott napja s amerre lépett Nagy Bűbajos, a földön mindenütt virág és gyümölcs hevert, a sellők, a manók, a tündérek hangos kacagással játszadoztak köztük s dobálták egymást arany almával, arany körtével, arany dióval s aranyogyoróval. Bezzeg, hogy jószívvvel kiugrott volna Szikra a Nagy Bűbajos zsebéből, hogy játszadozzon velük s lakmározzon a sok minden jóból, de a Nagy Bűbajos félre sem pillantva ment, mendegélt előre, mignem egy selyem kárpithoz ért, azt félrehúzta, s most egyszerű nagy terembe jutottak, ahol nagy lánggal égett a tűz. A tűz mellett egy nagy-nagy öblös karosszék állott üresen, a Nagy Bűbajos e szék elé lépett, varázssvesszéjét maga körül megforgatta s ezt mondotta:

- Föld Szelleme, te nagy úr, mindenek ura, parancsolója, Bűbajosok ellensége, jere elő hívásomra föld alól, víz alól, a levegőégből, akárhol vagy, halld meg hívásomat!

Amint elhangzott Nagy Bűbajos hívása, egyszerre megrendült az üvegterem, magasra csapott a tűz lángja, ekkor a Nagy Bűbajos köpönyegébe burkolózott, az üvegterem keleti sarkába nézett, s im, halljatok csudát, ahogy odapillantott, nagy darab helyen meghasadt a föld, sűrű, fekete füst gomolyodott ki belőle, s a füst közül halványan tünedeztek elő egy óriás alak körvonalai. Még a vér is megfagyott Szikra ereiben, amikor a Nagy Bűbajos hangjánál százszorta erősebb hang dördült végig a sziklafalak között.

- Hogy mertél munkámban megzavarni, Nagy Bűbajos? Mit gondolsz, ki s mi vagyok én, a Föld Szelleme! Hogy nagy munkámban akárki megzavarhat?

- Oh, Föld Szelleme, - hajolt meg mélyen a Nagy Bűbajos, - jól ismerem én a te nagy hatalmat, s azt is tudom, mennyire gyűlölsz minket, bűbajosokat.

- Hogyne gyűlölnék, - vágott a Nagy Bűbajos szavába a Föld Szelleme, - amikor belekontárok az én munkámba. Többet akartok tudni nálam. Im, ezt még megmegbocsátom, de azt soha meg nem bocsátom nektek, hogy hét esztendővel ennek-előtte, holdtöltekor, elraboltatok tőlem legkedvesebb kutyámat, a Mindentudót.

- Oh, hatalmas Föld Szelleme, megesmérem, hogy van okod a gyűlöletre, de nem maradtál adósunk, mert te nevelted fel a csudafát Tündérországbán, s most neveled a másikat Mirkó király országában. Ahol pedig ezek a fák felnőnek, ott vége a mi hatalmunknak.

Hej, Szűz Mária, Szent József, akkorát kacagott most a Föld Szelleme, hogy csak úgy táncolt belé az üvegterem, s szegény Szikra két kézzel kapaszkodott belé a Nagy Bűbájos zsebébe, hogy ki ne repüljön onnét.

- Hát, ezt jól eltaláltam, úgy-e, Nagy Bűbájos? Nem is nyugszom meg addig, amíg annyi csudafa nem nő, hogy valamennyien vissza nem húzódtok Bűbájos-országba, ott aztán tőlem bűbájoskodhattok, ahogy nektek jólesik. De nincs időm arra, hogy veled fecsegyek, mondd el szaporán, hogy miért jöttél, mert azt tudom, hogy nem jó kedvedből jöttél ide.

- Azért jöttem, - mondá a Nagy Bűbájos - mert vissza akarom adni neked a te Mindentudó kutyádat, hadd legyen vége köztünk az örökös háborúskodásnak.

- Úgy? Visszaadod? - kacagott hangosan a Föld Szelleme - aztán mi kéne érte?

A Nagy Bűbájos erre kevés szóval elmondta, hogyan lett virággá Bűbájos a csudafán, s kérte a Föld Szellemét, hogy szabadítsa meg őt s ennek fejében visszaszerzi a kutyáját.

Mély hallgatásba merült a Föld Szelleme, végre aztán megszólalt:

- Hát jó, teljesítem kérésedet, mert Mindentudó kutyám ezer Bűbájosnál is többet ér. Nem szívesen teszem, mert hiszen azért ajándékoztam meg Tündérországot a csudafával, hogy megmenekedjen tőletek. De nyisd ki a füledet s hallgass ide: ha még egyszer valamelyitek a lábát Tündérországba beteszi, hozzám ugyan hiába jöttök, kis ujjamat sem mozdítom azért, aki oda merészkedik.

- Hallottam szavaidat, Föld Szelleme, minden szavad parancs nekem s parancs az összes bűbájosoknak. De hát gyereünk gyorsan, mert, ha sok időt veszünk, hiába szabadítjuk meg ezt a szerencsétlen Emberfiát, a szabadulásból nem sok haszna lesz.

- És én Mindentudó kutyámat mikor kapom meg? - kérdezte a Föld Szelleme.

Mondá Nagy Bűbájos ünnepélyesen:

- Abban a pillanatban, amelyben előttem áll az Emberfia, melletted fog sündörögni, ugrándozni a Mindentudó is.

Többet egy szót sem szóltak, azt is lassan mondták, a Nagy Bűbájos maga körül összevonta a köpönyegét, s Föld Szellemével együtt eltűntek a föld hasadékán át. Sem akkor nem tudta, sem azután nem tudta Szikra, hogy ébren volt-e, aludt-e, mert olyan nagy sötétségben szálltak, hogy még az ujja begyét sem látta. Egyszerre aztán megtorpant a Föld Szelleme is, Nagy Bűbájos is, im, ott voltak Tündérországbán, mégpedig a csudafa előtt.

Holdas éjszaka volt, a teli hold megvilágította a csudafát, s most tán még szebb volt, ragyogóbb, szemkápráztatóbb, mint nappal. És csend volt, mélységes csend a csudafa körül, hogy Szikra még egy elkésett méhecskének a zümmögését is hallotta. A Föld Szelleme odalépett a csudafához, s mielőtt még megkondultak volna a virágok, kezét rátette a fa egyik ágára. Szegény szív-virág, még most is könnyezett.

- Nézd, nézd, Föld Szelleme, - mondá Nagy Bűbájos, s rámutatott a szív-virágra, - ez az a Bűbájos, akit egykori alakjára vissza kellene változtatnod.

Fölemelte most mind a két kezét Föld Szelleme s mondá halkán, alig hallhatóan:

Ragyogj, ragyogj, holdvilág,
Hullj le, hullj le, szív-virág!

Ezalatt a Nagy Bűbajos és Szikra mind a szív-virágot nézték, az meg lassan fejét lehajtotta, aztán halkán felsóhajtott, s egyszerre csak lehullt az ágról, ott hevert a Föld Szelleme előtt. Nézte, nézte Föld Szelleme, aztán lehajolt, a virágot felemelte, ráfuvintott és suttozta:

- Földre hullott virág, légy azzá, aki voltál.

Ebben a pillanatban a virágot szép gyöngén leejtette a földre, s im halljatok csudát, ott állt Bűbajos a maga valóságában, csillogó-villogó szemével csodálkozva nézett körül, Nagy Bűbajoshoz szaladt, térdét átölelte s mondta nagy boldogan:

- Eljöttél hát értem, te Nagy Bűbajos, hogy a csudafától megszabadíts engem! Mivel háláljam meg e nagy jószágodat?

- Ne nekem köszönd ezt, fiam, - mondá Nagy Bűbajos, - hanem köszönd a Föld Szellemének, mert itt viríthatnál volna, míg a világ s még két nap, ha ő kérésemre ide nem jön, s ki nem szabadít téged.

Bűbajos most a Föld Szelleméhez futott, de az szóhoz sem engedte jutni, rámennydörgött a Nagy Bűbajosra:

- Ne köszönjétek, amit tettem, mert nem jószívvel tettem. Add vissza a kutyámat, Nagy Bűbajos. Aztán minél messzebb inaljatok innen, mert bizony mondom, ha még egyszer magához ölel valakit a csudafa, soha, míg a világ, meg nem szabadul innen.

A Nagy Bűbajos nem is mondatta ezt magának kétszer, kivette a zsebéből a szürke gombolyagot, ráruhintott varázsvesszejével s egyszeribe ott állt előttük a tányérszemű kutya.

No, de olyan ugrándozást, szűkülést a világ még nem látott, amilyent a tányérszemű kutya művelt, amikor régi gazdáját megpillantá. Nyalta-nyalogatta, rá-ráugrált, körülszaladgálta, szertelen jó kedvében majd felfordította. A Föld Szelleme, amikor kedves kutyája jól kiörvendezhette magát, szót sem szólt, csak rátette a kezét, s úgy eltűnt a levegőégben, mintha a föld nyelte volna el.

Bezzeg, a bűbajosok sem tátották el a szájukat, amint eltűnt a Föld Szelleme, szaladva-szaladtak az Arany folyó partjára, ott fölkapaszkodtak a földre szállott holdsugarakra, a következő pillanatban már az Arany folyónak a tulsó partján voltak. Ideje is volt, mert a csudafán már lassan ringatózni kezdtek a virágok, s amint a Föld Szelleme eltűnt, az ágak is nyújtózkodtak, mind hosszabbra-hosszabbra, hogy magukhoz emeljék a két Bűbajost. Ezek azonban ekkor már felemelkedtek a levegőégbe, a csudafa ágai csak egyszer kondultak össze, mindjárt el is némultak. A tulsó parton aztán letelepedtek, mert ott már semmitől sem kellett tartani. Bezzeg, hogy itt Szikra is kipattant a zsebből, szertelen örömeiben táncra perdült, sapkáját a levegőbe dobálta, csak úgy csengett erdő, mező, amint dalolta:

Kicsi nekem ez a ház,
Kirúgom az oldalát, hopp!
Kicsi nekem ez a csűr,
Kirepülök, mint a fűrj, hopp!

A bűbajosok jó ideig mosolyogva nézték Szikra nagy jó kedvét, de aztán lefülelték, a harmatos fűben meghengergették, mert a nagy táncról úgy neki tüzesedett, hogy csak úgy pattogtak már belőle a szikrák.

- Hát most hová, merre, édes fiam, - kérdezte a Nagy Bűbajos a kis Bűbajost, amikor ez mindent elmondott szép rendibe, úgy, ahogy történt.

- Én most itt maradok, oh, Nagy Bűbajos, mert éppen most van letelőben a hetedik esztendő, amikor Mirkó király országában is akkorára nő a csudafa, mint Tündérországbán. Amint kitélt

a hét esztendő, a király s a királynő eljönnek a leányukért. Ihol, itt van a zsebemben az arany iskátulya, ebben van a sastoll, a pillangó szárnyának a pora és a Csengővisszhangnak a gyöngye, megpróbálok ezekkel minden bűbájosságot, hátha magamhoz tudom csalogatni a hétszer szép királykisasszonyt, mielőtt hazaérne.

- Ejnye, ejnye, hát nem volt elég neked a sok s nagy szenvedésből? - csóváltatta fejét a Nagy Bűbájos. - Még mindig nem tudsz lemondani arról a lányról, aki véresre sujtotta az arcodat?

Bűbájos szeméből kicsordult a könny, szomorúan mondta:

- Oh, Nagy Bűbájos, egyedül a hétszer szép királykisasszony válthat meg a varázslattól, és én addig küzdök érte, míg vagy enyém lesz, vagy a küzdésbe belepusztulok.

Nem igen tetszett ez a beszéd a Nagy Bűbájosnak, de még annyira sem tetszett Szikrának, ki elszontyolodva ült gazdája lábánál.

- No, ezért kínlódhatánk, - duzzogott Szikra. - Alig mentettünk ki egyik bajból, fut belé a másikba.

A Nagy Bűbájos azonban sokkal jobban ismerte Bűbájost, semhogy meg is próbálta volna lebeszélni. Felállt és búcsúzódni kezdett:

- Vilámodik már, fiam. Te tudhatod, hogy nappal járni nem szeretek, csak éjszaka. Hát járj szerencsével, s ha megint bajba kerülnél, szalaszd hozzám ezt az aprólékos, hogyha tudok, segítek rajtad.

Nagy búsán megölelték egymást, aztán Szikra fejére barackot nyomott a Nagy Bűbájos, amitől ez hármat is bukfencezett, beburkolózott kék köpenyegébe s a hold világa mellett eltűnt a Nagy Bűbájos.

- No, Szikra, fiam, - szólalt most meg Bűbájos - derekasan viselted magadat, dicsérem az eszedet, de most aztán egy-kettő, perdülj haza, rendet csinálj a házban, kertben, hogy amikor hazamegyek, mint a fényes nap, minden úgy ragyogjon.

- Oh, hát én nem maradhatok veled? - pityeredett el Szikra.

- Nem, fiam, nem maradhatsz, - mondá nagy komolyan Bűbájos - mert én most nem igen leszek a magam képében, s te csak terhemre lennél, el is árulhatnál, s még nagyobb bajba kerülnék. Hanem, hogy sokat ne kelljen fáradoznod, ihol, beleduglak a felhőbe, abban szépen haza repülhetsz.

- Jaj de jó, jaj de jó, - örvendezett a kis bohó - repülni, repültem eleget a Nagy Bűbájos zsebében, repültem a sas hátán is, de felhőben még sohasem repültem.

Bűbájos most leintette a fák felett gomolygó felhőt, Szikrát belécsongójította, varázsvesszejével megsuhintotta. A felhő lassan felemelkedett a magas levegőégbe, s eltűnt egy szempillantás alatt nyomtalan.

Egyedül maradt Bűbájos, a hold elbujt a hegyek mögé, s Hajnal kisasszony arany haja megvillant az ég alján. Bűbájos behúzódott egy sűrű ciheresbe, ahonnét jól átláthatott Tündérországra, aztán hanyatt feküdt, nézte, nézte az eget, egyszerre csak bekoppant a szeme s aludt mélyen, mint a fekete föld.

*

Mirkó király és felesége ezalatt szép lassan közeledtek Tündérország felé. Mondjam-e, hogy egész úton nem igen beszélgettek egyébről, csak a leányukról, hogy milyen is lett hét hosszú esztendő alatt. Vajjon nem hült-e el tőlük? S hátha úgy megszerette szép Tündérországot, hogy haza sem akar jönni? Ilyenkor egy kicsit elszontyolodtak, aztán megint megvígasz-

talódtak s mert nincs az a hosszú út, amelynek egyszer vége ne szakadjon, egyszerre csak ott voltak az Arany folyó partján. De volt-e öröm odaát, szép Tündérorszámban! A királykisasszony éppen ott labdázott a tulsó part mentén a tündérkisasszonyokkal, a tréfacsináló Retek pedig ott üldögélt egy magas szikla tetején, csuporkájából nagy szappanbuborékokat fújt a levegőbe s egyszerre csak úgy lecsapta a csuporkát, hogy ezer darabba tört, s lekiáltott a szikláról a királykisasszonynak:

- Hagyma legyen a nevem, ha nem jön errefelé Mirkó király virágos hajója! Nézz arra, nézz arra, hétszer szép királykisasszony, jönnék a szüleid!

Hej, lett erre futás! Eszük nélkül szaladtak mind ahányan voltak a hajó elébe, Retek azonban a palotába szaladt, s lelkesedve jelentette a tündérkirálynőnek Mirkó királyék érkezését. Éppen harisnyát kötött a királynő, nosza, lecsapta a harisnyát kötőtűstől, mindenestől, összekiabálta a szolgálóleányokat, egyiket erre, másikat arra szalasztotta, aztán beszaladtak a belső leányok, öltöztették a királynőt, s mire a hajó kikötött, ő is ott volt aranyos hintáján.

De azt emberi szó nem tudja elmondani, mily nagy volt az öröm! Sírt örömeiben Mirkó király s a királyné, s nem győzték eléggé csudálni a királykisasszony csudaszépségét, mert bizony mondom, nem is hétszer, de hetvenhétszer szebb volt, mint amikor idehozták. Amikor aztán valamennyien kiörvendezték magokat, még föl sem mentek a palotába, mondta a tündérkirálynő:

- Jőjjenek, jőjjenek, édes komámuram, komámasszony, nézzék meg a csudafát, s hogy mi lett az én keresztlányom ellenségéből.

Nosza, odamentek, nézi, nézi, keresi a tündérkirálynő a szív-virágot, felteszi még a pápaszemet is, de bizony ott híre-pora sem volt a szív-virágnak. Három kicsi nebánts-virág volt a helyén. Hajnalban nyílt ki mind a három.

- Megszabadította valaki a Búbájost! - kiáltott magánkívül a tündérkirálynő s szörnyű haragjában pofon rittyentette Retket, aki körülötte lábatlankodott.

- Megmenekült, - sóhajtott halkán a királykisasszony, de a lelke elmosolyodott, mert igen-igen megsajnálta a szüntelen könnyező szív-virágot.

Hát bizony egy kicsit elszomorodva lépkedett fel a társaság a palota lépcsőjén, de aztán lassankint megvigasztalódtak, jókedvre derültek, mert hiszen Mirkó király országában is virágzik már a csudafa, ezer virág rajta. A királykisasszony, hogy megvigasztalja Retket, aki elszontyolodott a pofon miatt, piros szalagot font a hajába, s megígérte, hogy hazaviszi magával. Egyéb sem kellett Reteknek, elfelejtette a pofont, s ebéd után olyan ugribugri táncot járt, hogy valamennyien a hasukat fogták a nagy kacagásban.

Nosza, a tündér fiúk s lányok is kedvet kaptak a táncra, a muzsikásokat felrendelték a palotába, szólt a zene, ropták a táncot, lett nagy heje-huja, dinom-dánom. Táncolt a királykisasszony is, még mosolygott is, de hiába táncolt, hiába mosolygott, nem volt igazi jó kedve s szüntelen bujdosott az elméje: Oh Istenem, Istenem, vajjon hová tűnhetett a csudafáról az a csudálatos szemű, értem síró csunya Búbájos?

Csengő-Visszhang.

Mióta világ a világ, nem tartott oly sokáig a dinom-dánom a tündérkirálynő palotájában, mint most, amikor Mirkó király és a királyné eljöttek a leányuk után. Nap nap után, hét hét után elröppent, hogy észre se vették. Minden nap úgy tetszett, mintha csak tegnap érkeztek volna ide. Már a vége felé járt a nyár, amikor egy reggel Mirkó király Isten tudja micsoda álmot látott, elég az hozzá, így szólt a feleségéhez:

- No, feleség, azt gondolom, elég volt a dinom-dánomból, készülődjünk s menjünk haza, vigyük a lányunkat, éppen elég hosszú ideig volt idegen országban.

- Bizony, bizony, - mondotta a királyné is - ideje, hogy útra keljünk s mindjárt magához is rendelte a belső leányokat, meg az inasokat, a padlásról lehordatta azt a rengeteg sok ládát, amibe ennekelőtte két esztendővel ide hozták a leánya sok drága holmiját és nagy serényen nekiláttak a készülődésnek. Hej, elszomorodott a tündérkirálynő, amikor a készülődést észrevette! Hogy is ne szomorodott volna el, amikor hét esztendő leforgásán úgy megszerette a királykisasszonyt, mintha szívéből szakadt édes leánya lett volna. Nem is mert arra gondolni, hogy egyszer majd eljönnek érette, hazaviszik a szülei, s Isten tudja, látja-e többé vagy sem. De hiába reménykedett, hiába búcsálódott szegény, semmiképpen sem tudta ott tartóztatni a királyt s a királynét. Égett a föld a talpuk alatt, félték, hogy egy-kettőre beköszönt az ősz, gyorsan elrepül, ősz után rájuk szakad a tél, s hogy mennek majd haza téli időben? Mit tehetett tündérkirálynő, ő is maga elé rendelte a tündérkisasszonyokat, sorra kinyitatta a gyémántos, aranyos, ezüstös szekrényeket s rengeteg ládát töltetett meg mindenféle drágakövekkel. Volt ott annyi drágakő, hogy tizenkét királykisasszonyt is férjhez adhattak volna vele.

A rengeteg sok ládát felvirágozott hajón vitték át az Arany folyó tulsó partjára, ott szekerekre rakták s amikor minden a tulsó partra került, útnak indult a király s a királyné is, a királykisasszony is, gyalog sétáltak le a folyó partjára, ott búcsuztak el a tündérkirálynőtől keserves könnyhullatással. Szegény tündérkirálynő, úgy elereszkedett a sok sírástól, hogy három tündérleány vette fel a karjára, úgy vitte vissza a palotába. Sírt Retek is, de csak egyik szeme sírt, a másik kacagott, mert a királykisasszony beváltotta ígéretét, szép gyöngén kézen fogta, úgy lépegetett vele apja s anyja után a virágos hajóra. Már az Arany folyó közepén voltak s még akkor is integettek fehér selyemkendőjükkel a tündérkisasszonyok, vissza integetett a királykisasszony is, de még Retek is előhúzta zsebéből vérveres zsebkendőjét, kézzel-lábbal integetett a tündérkisasszonyok felé, bizony, beléfordult volna a folyóba, ha a kabátja szélénél fogvást vissza nem rántja a királykisasszony. Amint kikötöttek a hajóval, mindjárt el is helyezkedtek a hintókban. Első hintóban ült a király s a királyné, mögöttük a királykisasszony Retekkel egy hintóban, a többi hintóban a fő-főminiszter, a hopmester s mindenféle nagy urak, meg a belső leányok. Hintók előtt s hintók mögött egy-egy regiment katona, így indult hazafelé a rengeteg nagy erdőn keresztül hét ország ura, Mirkó király.

Amerre haladt a menet, bokrok mögé rejtőzködve mindenütt settenkedett Búbajos, le nem vette szemét a szépséges szép királykisasszonyról. Hetek óta itt leskelődött szegény, várta éjjel-nappal szakadatlan, mikor halad erre kíséretével a király. Most aztán, hogy végre látta útra kelni a királyt, látta egész bizonyossággal, hogy viszik haza a királykisasszonyt, nem érzett éhséget, sem szomjúságot, nem érzett fáradságot, futva-futott, lépést tartott a hintókkal, természetesen, vigyázva, hogy ő lásson mindent, de őt ne lássa senki.

Teltek, multak a napok, egyszer aztán Búbajos észrevette, hogy, amikor útközben megpihentek, a szolgálóleányok kacagva vették körül Retket, a királykisasszony pedig mélyen elgondolkozva sétált az erdő sűrűje felé. Hiszen Búbajosnak sem kellett több, hirtelen

előszedte az arany iskátulyát, kivette belőle a pillangó himporát, két ujja között megdörzsölte, s abban a szempillantásban, gyönyörűséges, csudaszép pillangó lett belőle. Arany volt a szárnya, s a szeme most is úgy fénylett, mintha valóságos alakjában lett volna, ragyogott, csillogott. Kapta-fogta magát s a királykisasszony elé röpönt. Hej, Uram Teremtőm, mit nem művelt a csudaszép pillangó! Le-leröpönt a királykisasszony lába mellé, aztán ismét felröpönt, aranyos szárnyával meg-meglegyintette, cirókálta-morókálta a királykisasszony arcát. Le-leröpönt a vállára is, de csak egy pillanatra, s amint kezével feléje kapott a királykisasszony, menten tovább röpönt. Aztán egyszerre csak nem repdesett a királykisasszony körül, hanem szállt virágról-virágra, szemmeláthatóan csalta-csalogatta a királykisasszonyt, mind beljebb és beljebb az erdőbe. A királykisasszony pedig esze nélkül szaladt utána, nem törődve, hogy haját, ruháját itt is ott is megtépték a bokrok, meg is hasogatták, elbűvölten szaladt a csudaszép pillangó után, mindegyre utána kapott, amint virágra leszállt, de hajh! hasztalan! Amikor már-már azt hitte, hogy övé a csudaszép pillangó, tovább röpönt s jó messzire szállt le.

Közben Reteknek, amikor már jól kijátszotta magát a szolgálóleányokkal, feltűnt, hogy a királykisasszony milyen régen besétált az erdő sűrűjébe s még mindig nem tért vissza. Nosza, megfutamodott, esze nélkül szaladt árkon-bokron át, nézett jobbra-balra, előre-hátra, aztán egyszerre megpillantotta a királykisasszonyt, amint szélesebesen szaladt a pillangó után. A királykisasszony nem vette észre, hogy Retek szalad utána, ám észrevette Bűbájos s bosszúsan repült fel egy vadalmafára. Könnyes szemmel nézett fel a királykisasszony a fára, de amikor észrevette, hogy ott áll mellette Retek, haragosan szólt rá:

- Mért szaladtál utánam? Látod, nagy zajt csaptál, s ezzel elriasztottad ezt a csudaszép pillangót, amikor éppen szinte a kezemben volt. Miattad repült fel arra a fára!

Retek felnézett a vadalmafára, s amint megpillantotta a pillangót, reszketni kezdeti egész testében, akár a nyárfalevél.

- Hát neked mi bajod esett ilyen hirtelen? - kérdezte a királykisasszony.

Egy szó nem sok, annyit sem tudott kinyögni Retek, némán mutatott a pillangóra. A királykisasszony most újra felnézett a vadalmafára, nézte, nézte, sokáig nézte a pillangót, s im, látta, hogy a szeméből lassan hullanak a könnycseppek, éppen úgy, mint nemrégén hulltak a szív-virágból. És csak most tűnt fel a királykisasszonynak, hogy a pillangó szeme kivilágra olyan, amilyen volt a szív-virágé.

Retek most nem habozott tovább, megfogta a királykisasszony kezét, erővel kivezette az erdő sűrűjéből. Ahol lehetett, futva-futottak, de a királykisasszony rémülten nézett vissza meg újra vissza, vajjon a pillangó nem követi-e, de az most ott lebegett a vadalmafa felett, s le nem vette a szemét a királykisasszonyról. Oly halovány volt a királykisasszony, amikor Retekkel a szállásukhoz visszaérkezett, hogy a király s a királyné rémülten kérdezték, mi baja esett?

- Egy pillangót kergettem az erdőben, édes szüleim, - sietett válaszolni, nehogy Retek megelőzze - s pillangókergetés közben egy kígyó kerengett elébem, attól ijedtem meg.

Sem a király, sem a királyné nem firtatta tovább a dolgot, aztán ismét felkerekedtek, a királykisasszony beült a hintájába, Retek melléje, s amint elindult a hintó, kérdezte a királykisasszony:

- Mondd csak, Retek, mit gondolsz, hogyan lehetett annak a pillangónak olyan szeme, mint Bűbájosnak?

Reteknek a nagy ijedtségtől úgy kocogott a foga, hogy sokáig szólni sem tudott, végre nagy nehezen összeszedte magát s mondta:

- Annak bizony úgy volt olyan szeme, amilyen a Búbájosé, hogy az a pillangó maga Búbájos volt. S ha idejében utól nem érlek téged, szép királykisasszony, talán soha meg nem találunk ebben az életben.

Búbájos, amikor a királykisasszony Retekkel elszaladt, pillangószárnyát összedörzsölte s igazi képében szállt le a vadalmazfáról. Kezét ökölbe szorította, úgy vágott bele a levegőégbe, s bizony, ha találja ez az ütés azt, akinek szánta, szörnyű halálnak halálával hal meg az. Ez a valaki pedig senki más nem volt, mint Retek ökgyelme.

A hintók újra elindultak a régi rendben, Búbájos is törtetett át a sűrűsége a hintókkal egy irányban. Se nem evett, se nem ivott, nem törődött magával, szüntelen azt leste, hogy mikor marad magára a királykisasszony. Ám Retek most egy pillanatra sem tágitott a királykisasszony mellől, útközben ott ült mellette a hintóban, éjjel ott feküdt a sátra előtt, s szegény Búbájos már harmad napja meg sem pillanthatta a királykisasszonyt. Ekkor aztán mit gondolt, mit nem, elővette az arany iskátulyát, kivette belőle a madártollat, csak rálehelte s abban a szempillantásban, csudaszép arany szárnyú madár lett belőle, de a szeme olyan maradt, amilyen volt: csillogó-villogó, messzire világító.

Hajnal kisasszony még most készülődött, hogy a hegyek mögül elmosolyogjon, amikor Búbájos leszállt a királykisasszony kocsijának az ablakára, s oly csudaszép dalba kezdett, mintha égből szállott volna le a dalnak minden hangja. Alig kezdett a dalba, a királykisasszony szép lassan felnyitotta a szemét, aztán kihajolt az ablakon s valósággal elbűvölten hallgatta az aranyszárnyú madár énekét. Retek azonban nem ébredt lel, hangosan hortyogott, nem látta az aranyszárnyú madarat, s azt sem látta, amikor a kocsi ablakáról felröppent s csalta-csalogatta csudaszép énekével a királykisasszonyt. A lovak lassan mentek-mendégéltek a hajnali szürkületben, a kocsisok meg az inasok is bóbiskoltak a bakon, kapta-fogta magát hát a királykisasszony, szép csendesén kinyitotta a hintó ajtaját, lelépett a földre s gyorsan megfutamodott az aranyszárnyú madár után. A fák közt még egészen sötét volt, de az aranyszárnyú madár újra meg újra szebb dalba kezdett, s a királykisasszony nem tudott ellent állani, botorkálva, tapogatózva is ment a csudaszép ének után. Nem vette észre s gondolom, ha észrevette volna, akkor sem törődik vele, hogy szoknyácskája csupa víz lett a harmatos fűben, aranyhaját összeborzolták a fák s a bokrok ágai.

Már rég fent ragyogott a nap, az erdő sűrűjébe is beragyogtak a nap sugarai, s Retek akkor nyitotta ki a szemét. De azt hitte, hogy még mindig alszik és álmodik, mert álmos szeme hiába nézett körül, hiába kereste a királykisasszonyt, csak a hült helye maradt a hintóban; volt királykisasszony, nincs királykisasszony. Rémülten ugrott ki a hintó ajtaján, esze nélkül rohant az erdő sűrűjébe, törtetett árkon-bokron át, aztán egyszerre megpillantotta a királykisasszonyt, ott állt egy berkenyefa alatt, s ennek a berkenyefának felső ágán ringatózott az aranyszárnyú madár.

- Oh, jajj, jajj, lelköm királykisasszony, - jajveszékelt Retek - mit csinált megint, mit csinált? S hirtelen megragadta a királykisasszony karját.

- Nézd, nézd, ezt a csudaszép madarat, - mutatott fel a berkenyefára a királykisasszony, mit sem törődve Retek jajveszékélésével s észre sem véve, hogy karját megragadta. - Látod, látod, tőled ijedt meg, éppen, mint a pillangó, miattad repült fel ez is a fa tetejére!

Retek fölnézett a berkenyefa tetejére, nézte, nézte a madarat, aztán egyszerre csak reszketni kezdett egész testében, mint a nyárfalevél.

- Mitől reszketsz, mitől félsz? - kérdezte a királykisasszony.

- Hát nem látod, - suttogott Retek - hogy ez is a Búbájos? Nézd csak a szemét.

A királykisasszony felnézett a fára s im, látta, hogy abból a ragyogó, abból a csillogó-villogó szemből folynak a könnycseppek, mint folytak egykor a szív-virágból, s mint ahogy folytak a pillangó szeméből.

- Oh, szegény madár, - sóhajtott fel a királykisasszony - hát te nem sajnálsz? Nézd, hogy hull a könnye!

De Retek nem nézett fel másodszor a fára, hanem ahogy csak gyenge erejétől telt, húzta maga után a királykisasszonyt. S mert a hintók még mindig lassan mendegéltek, kocsisok, inasok még mindig álmosan bólintgattak a bakon, észrevétlen ültek vissza a hintóba.

Hosszan, sokáig szótlanul ült a királykisasszony, maga elé bámult, Isten tudja, hol járt a lelke, fel-felsőhajtott s aztán egyszerre csak megeredt a könny égszínké szemből.

- Oh, oh, ne sírj, ne sírj, én szép királykisasszonyom, - vigasztalta Retek, - örvendj, hogy visszahoztalak, mert bizony soha többet nem látott volna a te öreg édesapád s édesanyád. Igérd meg, oh, szép királykisasszony, hogy többet nem szaladsz sem madár, sem pillangó, sem semmi más után, akárhogy csalogat, mert bizony mondom néked, hogy a Búbájós még angyallá is tud változni, csakhogy téged megkaparintasson.

A királykisasszony szót sem szólt, szemét behunyta, úgy tett, mintha álmos volna, aludni akarna, pedig dehogy volt álmos. Nem is jött szemére egész nap álom, szüntelen az arany-szárnyú madarat látta, amint hull a könnye, bizony ő érette, senki másért.

Búbájós abban a pillanatban, amint Retek magával vonzolta a királykisasszonyt, ismét visszaváltozott régi alakjára s szeme haragos tűzzel lángolt Retek után, amíg csak eltűntek szeme elől, aztán esze nélkül törtetett tovább a sűrűségben. Egész nap törtetett a fák között éhesen, szomjasan, csak alkonyatkor állt meg, amikor a király is megállt kíséretével, hogy szállást veressen éjszakára.

Egy-kettőre selyemsátrakat húztak fel az inasok meg a szolgálóleányok az erdő szélén, egy kis völgyben, dagadó párnákból jó puha ágyakat vetettek a királynak, a királynénak, meg a királykisasszonynak; Retek pedig a sátor elé feküdt, így őrizte a királykisasszonyt. Szép lassan csend borult a völgyre, a sátrak fölé, álomba szenderült a király, a királyné, az egész kíséret, egyes-egyedül a királykisasszony szemére nem jött álom.

Búbájós észrevétlen törtetett át a fák s a bokrok sűrűjén, segítő társává szegődött az öreg hold is: fekete felhő mögé bujt, s Búbájós úgy lopózkodott el a királykisasszony sátraig, hogy senki lélek sem vette észre. Megállt a sátor előtt, s egy szempillantásra megfordult a fejében, hogy elrabolja a királykisasszonyt, de alig villant meg fejében ez a gondolat, erőtlenséggel lankadt le a karja, fejét búsan lecsüggesztette:

- Nem, nem, nem teszem ezt, miért tenném? Mit érek vele, ha erőszakkal rabolom el és ő nem szeret engem?

Elővette az arany iskátulyát, kivette belőle a három gyöngyszemet, feldobta jó magasan a levegőébe, s abban a pillanatban olyan lett, mint az igazi Csengővisszhang. Rőt haja arany-szőke lett, csak úgy lobogott, csak a szeme, a csillogó-villogó, messze világító szeme maradt a régi. Nagy hirtelen föllebbent a sátor előtt egy szikla tetejére s kacagósan csengő hangon dalolt bele a levegőbe:

Aludjatok, aludjatok,
Ne tudjátok, hogy itt vagyok,
De te ébredj, oh, szép leány,
Kék szemeddel tekints reám!

Aludt mindenki, senkisémbredt fel, a királykisasszony pedig csudálkozva, elbűvölten nézett körül a sátorban, melynek függönyei közölt bepislogott a hold fénye.

Búbájos újra megszólalt Csengővisszhang kedves hangján:

Gyere, gyere, király szép leánya,
Elviszlek a Csudák barlangjába.
Mutatok ott néked oly csodákat,
Emberi szem ilyet még nem látott.

A csudaszép hang körülzengett a völgyet szegő hegyek és sziklák között s tízszeresen verődött vissza. Soha még ilyen csudálatos visszhangot nem hallott a királykisasszony. Nem is volt maradása a sátorban, szerette volna látni, hogyne szerette volna, ki hívja őt a Csudák barlangjába. Gyorsan felhúzta kicsi lábára arany papucsát s zajtalan kilépett a sátor ajtaján. Amikor a Retek arcára nézett, megdöbben, mert eszébe jutott, hogy mit mondott neki Retek, már-már vissza akart húzódni, de abban a pillanatban ismét megszólalt Csengővisszhang:

Ne félj tőlem, oh, szép leány,
Jer, oh, jer a hangom nyomán!

Tízszeresen csendült vissza megint a gyönyörűsége szép hang, s a királykisasszony most már sem látott, sem hallott, nem törődött Retekkel, átlépett rajta, futva-futott a szikla felé. Ott állt Búbájos Csengővisszhang képében. A meredek sziklán gyenge kezével gyér bokrokba kapaszkodva kúszott fel a királykisasszony Csengővisszhang felé, de mire odaért, Csengővisszhang tovább lebbent, ezüstös hangjával szüntelen tovább és tovább csalogatta a királykisasszonyt, aki magánkívül szaladt, a csudaszépen csengő hang után. Nagy sietségében mind a két aranypapucsát elvesztette s oly hangos csattanással hulltak vissza a papucsok a szikla aljába, hogy Retek egyszeribe felriadt, körülnézett, aztán óvatosan félrehúzta a sátor függönyajtáját s Isten csudája, hogy szörnyet nem halt ijedtében, mert üres volt a sátor, hült helye a királykisasszonynak.

Esze nélkül szaladt ki a sátorból Retek, szaladt a szikla felé, ahonnan újra csudaszép dal szállt le a völgybe:

Siess, siess, jer velem.
Szeretlek téged végtelen!

Tízszeresen verődött vissza Csengővisszhang csodaszépen csengő hangja, s szegény Retek azt sem tudta, merre szaladjon, a sok hang közül melyiket követi a királykisasszony, amikor egyszerre csak a hold fényében megpillantotta az arany papucsokat. Most már tudta, merre tűnt el a királykisasszony. Mintha szárnyra nőtt volna, úgy repült; a fagyos sziklakövek testét véresre sebeztek, egy-kettőre fent volt a szikla tetején s im, csakugyan ott lebegett nem messze tőle Csengővisszhang képében Búbájos, s futott csalogató hangja után a királykisasszony. Retek most tölcserült csinált a két kezéből, úgy kiáltott a királykisasszony után:

- Ne fuss, fordulj vissza, szép királykisasszony! Nem látod-e, hogy Búbájos után futsz?

De Búbájos az ő csengő hangjával hallatlanná tette Retek taplós hangját s dalolta, oly szépen dalolta:

Ihol a barlang, szép leány,
Siess, siess hangom nyomán!

Meg is futamodott újra a királykisasszony, de kicsi kis lábát véresre sebezte a szikla, meg-megbotlott, meg-megállt, míg aztán Retek utól érte, kezét megragadta s a távolról vissza-integető Bűbájosra mutatott:

- Látod, látod, királykisasszony, nem hallgattál a szavamra s harmadszor is elcsalt a Bűbájos!

A királykisasszony hallotta is, nem is a Retek szavait, mert újra felcsendült Csengővisszhang csudaszép éneke:

- Oh, jer velem, ó jer velem,
Ne légy hozzám könnyörtelen!

De Retek most csakugyan nem tréfált, éppenséggel nem volt tréfás kedvében, a királykisasszonyt szépen leültette a földre, az arany papucsokat felhúzta a lábacsájára, aztán ölbe kapta, mint egy zerge, úgy szökdécselt le a meredek sziklán s egy-két szempillantás múlva a sátorban tette le a királykisasszonyt.

Szegény Bűbájos, vagy hullott eddig a könnye vagy nem, de most úgy hullott, mint a zápor-eső. Lám, lám, mindent megpróbált, amit csak tudott s amikor már azt hitte, hogy övé a hétszer szép királykisasszony, aki őt feloldja a varázslat alól, - elragadja tőle a taplós fejű Retek. Sokáig ott ült a szikla tetején s mint szélben a fellegek, úgy kergették fejében egymást a gondolatok, aztán egyszerre csak elmosolyodott, leszállt a szikláról a völgybe, bevezett az erdő sűrűjébe s ment, mendegélt egy irányban.

Nagy jó kedvvel kelt útra a király és a kísérete, mert már csak három napi távolságra voltak Mirkó király legszebb városától. A katonák, a kocsisok, az inasok, a lányok kacagásától csak úgy csengett az erdő.

- Hát csak kacagjatok, - mormogta magában Bűbájos - ne legyen Bűbájos a nevem, ha nem lesz sirás a kacagásból.

Hát csak haladt a király kísérete nagy jó kedvvel, ment, mendegélt Bűbájos is, most már jó-kedvűen. A nap mind feljebb-feljebb szállt, egyszerre csak rettenetes melegen sütött le a földre, sugaraival csakhogy fel nem nyársalta a katonákat, az inasokat, a kocsisokat, de egyéb is történt. Egyszerre csak az a két fullajtár, amelyik jó előre lovagolt, csudálkozva nézett körül. Keresztúthoz értek, nem tudták merre kanyarodjanak, jobbra-e, balra-e? Az út is, az erdő is, s minden, amit láttak, idegennek tetszett, soha de soha nem látták.

- Hé, bátya, - szólalt meg a fiatalabbik fullajtár, - mondja meg kend, ha tudja: jobbra vagy balra kanyarodjunk-e?

Megvakarta a fejéi az idősebbik fullajtár, gondolkozott, hümgetett, csóváltgatta a fejét, aztán újra meg újra vakargatta:

- No, fiam, - szólalt meg az öreg fullajtár - sok országot, világot bejártam, de így még soha sem jártam. Úgy látszik meggyengült a szemem Tündérországból, mert szégyen, nem szégyen, bizony, nem tudom, hogy hol járunk.

Mit tehettek egyebet, nagy szégyenkezve visszakocogtak a király hintájához, jelentették, hogy elvesztették az utat. Úgy megváltozott az erdő képe, hogy ők nem ismernek rá.

Hej, szörnyű haragra lobbant a király! Éppen most vesztik el az utat, amikor azt hitte, hogy három nap múlva otthon lesznek. Hátraparancsolta a két szégyenkező fullajtárt, másik kettőt küldött előre, de csakhamar azok is nagy szégyenkezéssel tértek vissza, mert hiába keresték a régi, jó ismerős utat, nem találták azt sehol.

De most megdöbbsent az öreg király, megdöbbsent minden lélek. Mit csináljanak, merre facsarodjanak? Közben leszállt az este s még mindig ott álltak, ahol reggel. Mit tehettek egyebet, sátrat vertek éjszakára. Hej, nagy volt a szomorúság! Különösen a király volt szomorú, mert mennél tovább gondolkozott az erdőnek ezen a csodás változásán, annál tisztábban és világosabban rajzolódott lelkiszeme elé az a réges régi történet, amikor Bűbájos elvarázsolta az erdőt, s nála nélkül soha, de soha ki nem vergelődött volna belőle.

Bizonyosan most is ő varázsolta el, s kétségbeesetten gondolt arra, hogy itt éri a tél őket s nyomorultan pusztulnak el. Ám azért reggel megint csak útnak eredtek. A keresztútnál nekivágtak az egyik útnak taláalomra s közben a fullajtárok jobbra, balra elszéledtek, keresték az igazi utat, de mindig csak azzal a szomorú jelentéssel tértek vissza: nem találják, sehohol sem találják. Az erdő fái is mások, nem a régiek.

Igy bolyongtak nap-nap után, szüntelen keresve s nem találva az igazi utat. A rekkenő nyárt követte a hűvös ősz, s mind ismeretlenebb és ismeretlenebb helyre értek. Az öreg király s a felesége már sem éltek, sem haltak, a nagy fáradságtól meg a rettenetes aggodalomtól vége volt a jókedvnek, nem csengett az erdő a katonák, az inasok, a belsőleányok kacagásától. Még a mindig tréfás kedvű Retek ajkán is megfagyott a kacagás.

- Mi lesz velünk, mi lesz velünk? - sóhajtozott magában az öreg király, - ha itt talál a tél? Amíg itt bolyongunk, a csudafa is elhullatja levelét, virágát s végül is a leányunk Bűbájos kezébe kerül.

Hiszen, ezt jól gondolta az öreg király, mert éppen ezt akarta Bűbájos is. Azért kényszerítette úttalan utakra, ismeretlen helyekre őket, hogy tél előtt haza ne kerüljenek, akkor majd elveszíti erejét a csudafa, övé lesz a királykisasszony. Amilyen szomorú volt a király s a népe, olyan jókedvű volt Bűbájos, fergetekként száguldott az erdő felett, itt egy kis tavat, ott meg egy forrást varázsolta, fát, bokrot, mindent átvarázsolta.

Egyszerre aztán pilinkázni kezdett a hó, hosszú fehér szakállával beköszöntött Tél apó, itt volt a tél, a csattogó hideg tél, s mit tehetett Mirkó király egyebet, megálltak mind, sátrat vertek, a ládákából a téli holmit előszedték, mert most már minden reményük füstbe ment, senki lélek nem remélte, hogy tavasz előtt hazakerülnek. Nap nap után, hét hét után mult, a hideg napokat még hidegebbek követték, most aztán Bűbájos megelégedte a tréfát, s merthogy nem félt már a csudafától, visszavarázsolta az erdőt olyanná, amilyen volt. S egy reggelen örömeiben sirva futott az öreg fullajtár a király színe elé:

- Felsőleges királyom, életem halálom kezébe ajánlom, örvendezzen a te szived: ismét ismerős az erdő képe! Kivilágra olyan, amilyen régen volt. Most már csakugyan nem vagyunk messze a mi országunktól.

Kipislantott Mirkó király a sátorfüggöny mögül s nagyot kiáltott örömeiben:

- Nézzed feleség, nézzed, ismerős az erdő ismét! Most már bizonyosra mondom, ha újra meg nem változik, három nap múlva otthon leszünk!

Valóban, úgy volt, ahogy az öreg fullajtár mondotta. Most már minden lélek megismerte az erdőt, vidám kedvre derültek mind, nevetve, dalolva kerekedtek utra, csak az öreg király komorodott el, mert a csudafára gondolt, meg a leányára s emiatt nyugtalan volt a lelke.

Végre kijutottak a rengeteg erdőből, városoknak, faluknak egész során mentek keresztül. Mindenütt nagy örömmel, nagy ünneppel, nagy muzsikaszóval fogadták az öreg királyt és kíséretét, mert már azt hitte minden lélek, hogy valahol, Isten tudja hol, elpusztultak valamennyien.

Hát Búbájós mit csinált? Ő bizony nem csinált egyebet, láttatlanul ott kullogott mindenütt, ahol a király és kísérete elhaladt, s bár a rettentő hideg kucsmájára fagyasztotta a havat, nem érzett ő sem hideget, sem fáradtságot, mert a királykisasszonyra gondolt szüntelen.

Éppen szent karácsony estéje volt, amikor a király kíséretével megérkezett a városába. Már messziről a palotán és kertjén csüngött a király tekintete, s egyszerre csak hangosan felkiáltott szertelen nagy örömeben: a hó borította fák közül büszkén, diadalmasan emelkedett ki a csudafa s im halljatok csudát, a virágai ezer meg ezer gyertya fényénél is erősebben ragyogtak, világítottak az érkezők felé. Tele volt a kert a király népével, amikor megérkeztek, körülállták a fát, úgy bámulták annak csudaszépességét, vakító ragyogását. S az öreg királynak is első dolga nem az volt, hogy fölmenjen a palotába, hanem szaladva-szaladt a csudafához, boldogan átölelte s úgy hálálkodott, hogy megmentette őket a Búbájós varázslatától.

Búbájós, akitől eddig úgy remegtek, s aki eddig hiába küzdött a királykisasszonyért, ott állott a kert kapuja mellett, falnak támaszkodva s búsan nézte a szép királykisasszonyt, aki szintén ott állt a csudafa előtt. Addig nézte, addig nézte, míg egyszerre csak, mit gondolt mit nem, átvette magát a kerítésen, keresztültörte magát a nagy sokaságon s hirtelen váratlan a király lába elé vetette magát. Ebben a pillanatban a csudafa szörnyű nagyot csendült, csakúgy reszkettek a virágai, mintha kerekedett volna nagy égiháború, s mindenki rémülten nézett a térdre hullott Búbájósra.

- Oh, felséges királyom, hét ország ura, Mirkó király, - zendült meg Búbájós mélyen zengő hangja bocsáss meg nékem azért, amit cselekedtem. Küzdöttem a leányod szerelméért, mert csak az válthat meg a varázslattól, de látom, hogy a csudafa ereje nagyobb az én erőmnél, mert ez a fa a boldogság és a szeretet fája, én pedig hamissággal akartam lányodat megszerezni.

Amig ezt mondta Búbájós, a csudafa és levelei éppen úgy nyultak, nyuladoztak feléje, mint ahogy nyultak, nyuladoztak Tündérorszámban. Éppen válaszolni akart Mirkó király Búbájós szavaira, amikor a királykisasszony magánkívül rohant Búbájóshoz, karját megragadta, magafelé rántotta, s közben irtózáttal nézett a csudafa nyujtózkodó ágaira, leveleire.

- Nem, nem akarom, Búbájós, hogy virággá légy ismét! - kiáltott a királykisasszony s magához ölelte Búbájós szomorú fejét.

Búbájós megrázkódott s e pillanatban a csudafa ágai és levelei is mintha ijedten huzódtak volna vissza, aztán egyszerre csak volt Búbájós, nincs Búbájós, eltűnt nyomtalan, s helyén ott állt a királykisasszony előtt egy karcsú, daliás szép ifjú, akinek a vállát aranyszőke haj verte; akinek a szeme olyan tiszta volt, mint a kék tó vize; az arca szép, szeme szelid és mosolygós.

Búbájós most letérdelt a királykisasszony elé, szép gyengén megfogta a kezét s mondá, amint következik:

- Áldjon meg az Isten, hétszer szép királykisasszony, hogy megszántad a rútak rúkját, Búbájóst, s megváltottál a varázslat alól, amelyben gyermekkorom óta szenvedek. Ha rosszat cselekedtem, csak azért cselekedtem, hogy enyim légy, oh, szépséges szép leány, mert egyedül te voltál az, akitől remélhettem, hogy újra az leszek, akinek születtem.

Most a királykisasszony szép gyöngén felemelte Búbájóst, kéz a kézben anyja s apja elé vezette, s mondá csendes szóval, amint következik:

- Édes, lelkem apám, édes, lelkem anyám, bocsássatok meg Búbájósnak, mert amit tett, érettem tette, én pedig az övé leszek, senki másé.

Hej, lett erre nagy csudálkozás, elképpedés! Hát ezért küldték a lányukat hét esztendőre Tündérorszámba? Ezért ültették, nevelték a csudafát? Ezért siratták annyit a leányukat,

őriztették messze földön? Ezért nem láthatták teljes hét esztendeig, hogy végül is a Búbajosé legyen? De csak egy-két pillanatig tartott ez a bánkódás, ez a szomorúság, mert Búbajosnak arca, szeme, oly szép volt, hogy aki látta, bizony megszerette, s megszerette a király is, a királyné is. Most aztán sietve siettek fel a palotába, elől a királykisasszony Búbájossal, csakúgy repültek, utánuk Retek, nagy morgolódással, de csak afféle tréfás morgolódással, hogy így meg úgy, lám, hiába őrizte a királykisasszonyt, hiába szaladgált annyit utána, mégis csak a Búbajos felesége lesz. Mögöttük tipegett az öreg király meg a felesége, s nyomukban felvonult az egész udvar népe, de még a szomszédságból is rengeteg sokan összeverődtek. Annyian csődültek össze, hogy majd kinyomták a palota falát. A palota hetvenhét ablakában egyszerre gyult ki ezer meg ezer gyertya, ragyogó fényesség borult a kertre is a csudafa ezer virágának fényétől. Boldogság ragyogott, sugárzott ki a csudafa ezer virágából, amely még télen is büszkén, virágosan tekintett az égre fel.

Vége jó, minden jó.

Éjfélt kondított az óra a palotában, szólt a zene, közbe-közbe vidám dalokat énekeltek, Mirkó király is fehér bajusza alatt el-elzümögött egy-egy dalt, s egyszerre csak nyílt az ajtó, belépett az egyik ajtónálló.

- Felséges királyom, - jelenté az ajtónálló - itt van Méz király egész kíséretével, bejöhet-e, hogy üdvözölje a királykisasszonyt?

Bezzeg, eltűnt most a király jókedve, mert szertelen nagy örömeben megfedkezett arról, hogy Méz király is van a világon.

- Vezesd be, - szólt végre Mirkó király, s intett a jelenvoltaknak, hogy maradjanak csendben, aztán felkelt az asztal mellől s elébe lépett Méz királynak.

Hiszen volt mit látni a vendégseregnek, amikor nagy hetykén, kidüllesztett mellel bevonult a bíborba-bársonyba öltözött Méz király! Potrohosabb volt, mint valaha, vékony lába csakúgy dülöngött alatta, de úgy látszik, ő igen szépnek találta magát, mert gőgösen nézett el a vendégsereg fölött.

Búbajos dühösen, a királykisasszony pedig mosolyogva nézte Méz királyt, aki először az öreg királyi pár előtt, azután a királykisasszony előtt hajolt meg s mézédés hangján mondá, amint következik:

- Bocsánatot kérek, felséges királyom és királyném, bocsánatot kérek tőled is, oh, szép királykisasszony, hogy ily késő éjszaka jöttem el üdvözetemmel, de hiszem, nem veszitek zokon tőlem, akinek van némi érdemem, hogy oly nagyra nőtt s oly szép a csudafa.

A királykisasszony meg sem várta, hogy az apja válaszoljon, hozzászaladt, édesen, kedvesen biccentett a fejével s mondta:

- Dehogy haragszunk, dehogy haragszunk, kedves Méz király, hiszen ez a csudafa hozta meg az én boldogságomat.

- Lám, lám, halljátok - mondá Méz király, s büszkén pillantott a vendégseregre, - a királykisasszony is tudja, s tudjátok meg hát ti is mindannyian, hogy nálam nélkül sohasem szabadt volna meg a gonosz Búbajos körmei közül.

De már erre nemcsak a királykisasszony mosolygott, de mosolygott az egész vendégsereg, Retek pedig akkorát prüszentett, hogy regett a palota belé.

Méz király azt hitte, hogy örömben mosolyognak a királykisasszony, meg a vendégek is, hogy ilyen derék védője akadt a királykisasszonynak s folytatá beszédét, amint következik:

- Most is azért siettem ide, oh, szép királykisasszony, nehogy az a gonosz Búbajos még egyszer próbáljon valamit s elrabolja tőlem az én gyönyörű szép menyasszonyomat.

Hiszen éppen eleget hallott Búbajos. Türtöztette magát addig, mert az öreg király integetett neki, de most hirtelen felállt, Méz királyhoz lépett, vállára ütött, hogy az egyszeribe eleresztette a királykisasszony kezét:

- Elég volt a locsogásból, te potrohos, te végighas Méz király! Hát azt hiszed, elég néhány hordó méz a világ legszebb leányának a keziért? Eltakarodj innét, mert búbajos szavamra mondom, hogyha még egy pillanatig itt maradsz, békaként fogsz itt kuruttyolni.

Alig hangzott el Búbajos fenyegetése, a Méz király kíséretében lévő méhek iszkoltak kifelé, még a sánta Bölcsek-Bölcse is elfeledte sántaságát, szaladt, mintha szemét vették volna,

iszkolt kifelé Méz király is s egy szempillantás mulva bedöndült az ajtó utána. Hej, volt kacagás, hogy csakúgy zengett belé a palota, aztán tovább folyt a heje-huja, dinom-dánom, de Bűbajos egyszerre csak felállt s mondá:

- Én nekem most búcsuznom kell, felséges királyom és királynőm, búcsuznom kell, szép menyasszonyom, nincs mit tennem, el kell mennem, haza, az én házikómba, hogy rendbe hozzam szépen, meg se lássa az én szép feleségem, hogy ott valaha Bűbajos lakott. Amikor kitavasodik, legszebb virágjában lesz a csudafa, eljövök érted, szép menyasszonyom, s ott mondjuk el egymásnak a holtomiglan s holtomiglant.

Mély csend követte Bűbajos szavait, könnyhullatással búcsuztak el Bűbajos s a királykisasszony, aztán lement Bűbajos a palota udvarára, ott elővette varázsvesszejét, intett a felette szálló felhőnek, hogy szálljon le hozzá, de, halljatok csudát, össze-visszaszálldogáltak a fellegek, s egyetlen egy felhő sem szállott le, hogy Bűbajos belegomolyodjon s benne hazaszálljon.

- Úgy látszik, megszűnt a varázserőm, mondta magában Bűbajos, no, de sebaj, azzal elsietett az istállóba, ott kiválasztotta a legszebb aranyszőrű paripát, felpattant rá, elvágatott a rengeteg erdő felé.

Aranyszőke haja csakúgy lobogott a szélben, arca, szeme mosolygott a boldogságtól, mert szüntelen a királykisasszonyra gondolt, lelke az ő lelkével társalkodott s bár szokatlan volt neki a nagy út, amelyet felhőbe gomolyodva néhány szempillantás alatt tett meg máskor, nem törődött az út hosszúságával, mert egész uton arról a szép tavaszról gondolkozott, amikor övé lesz a világ legszebb leánya.

Gyönyörű téli reggel volt, amikor hazaérkezett, messziről mosolygott feléje a piros fedelű ház, s amikor beugratott a kertbe, egy nekiserdült fickólegény seperte ott a havat.

- Hó-ha, hó, - kiabált rá a legényke, s fenyegetően rázta feléje a seprűt, - hogy mer az úr így berontani Bűbajos kertjébe?

Bűbajos elnevette magát a seprű láttára, de azért megcsendesítette a paripát, lassú lépésben közeledett a fickólegényhez.

- Talán bizony te vagy a ház gazdája? - kérdezte Bűbajos.

- Vagyok, nem vagyok, az nem a kigyelmed dolga, - felelt hetykén a legény, aztán körülvizsgálta Bűbajost, hogy ugyan miféle szerzet lehet, de bizony, nem ismert reá.

- Látod, barátom, - mondta Bűbajos, - ha régen lagnál itt, ismerned kéne engem, mert a régi gazdáddal jó barátságban voltam.

- Mit? Hát maga ismerte az én gazdám? Nosza, mindjárt szálljon le a lóról, jöjjön be a házba, mondja el, mit tud róla, mert éppen ezen az áldott szent napon akartam utána indulni.

Bűbajos leszállott a lóról, a legény a lovat bekötötte az istállóba, aztán együtt mentek be a házikóba. Hej, Istenem, minő változás! Alig ismert a házikóra Bűbajos. A koponyák helyett fehér mázas cserepek állottak szép sorban az ablakban végig, mindenféle színű szekfüvek és violák illatoztak bennük. A kuvik helyett tengelic énekelt a kalickában, mint amikor apjával s anyjával lakott itt Bűbajos. A varázskemence helyén búbos kemencében pattogott a tűz. A mindenféle varázsló tégelyek és kancsók helyén szép virágos edények, kristálytisza poharak sorakoztak a pohárszéken és az asztalon. Minden oly szép, minden oly kedves volt, hogy Bűbajos nem találta helyét végtelen nagy boldogságában.

- Nos, nos, uram, - türelmetlenkedett a legény, - mondd el gyorsan, mit tudsz a gazdámról?

De Búbájos elmosolyodott befelé, nem akart elmondani addig semmit, amíg próbára nem teszi a legényt.

- Mindent elmondok, fiam, - ült le közbe Búbájos, - elébb azonban azt szeretném tudni, mi lett azzal a kis szolgálival, akit a gazdád ide visszaküldött, amikor megszabadult Tündérországból?

Nagyot kacagott a legény, összecsapta bokáját Búbájos előtt, s mondá:

- Hogy mi történt azzal a kis fiúcskával? Hát én bizony megsütöttem, megettem, itt van bent a belemben!

- Hallod-e, te legényke, az Isten Istenem ne legyen, ha te valamikor réges-régen nem Szikra voltál.

- Nohát ezt eltaláltad, - kacagott Szikra, mert tetőtől-talpig az vagyok, úgy nézz reám. De hogy ismertél reám, ha ezelőtt sohasem láttál?

- Ne törődj te azzal, hogy láttalak vagy sem, inkább azt mondd el nekem szép rendibe, hogy mi a csuda történt veled? Hogy abból a pöttöm legényből ilyen helyre legény lett?

Leült most a legény Búbájos lábához s mondá:

- Hát bizony azt magam sem tudom, hogy mi csuda történt velem s ezzel a házzal. Valami búbájosság lesz a dologban, másként megmagyarázni nem tudom. Éppen szent karácsony szombatján történt, hogy egyszerre csak megrázkódott minden körülöttem, hogy azt sem tudtam, hova legyek ijedtemben. A kemencében a tűz világa kialudt, szemem előtt az egész világ elfeketedett, sűrű sötétség borult a szobára, olyasvalami zajt hallottam, mintha minden megmozdult volna a helyéről, s amikor aztán magamhoz tértem, csakugyan láttam, hogy nagy csuda történt. A napsugár bekacagott az ablakon, csakúgy táncolt a varázskemence helyén álló búbos-kemencén. Az ablakban nem vigyorogtak a halálfejek, hanem ezekben a mázas cserepekben virullak a virágok. Aztán, amikor felkeltem a földről, mert ijedtemben bizony, hasra vágódtam, hát, hallj csudát, uram, nem kellett felnyulnom az asztalra, mint máskor, hanem lenyultam hozzá. Akkor odamentem az ablaküveghez, belenéztem, s hát Uram Teremtőm, volt Szikra, nincs Szikra, nem vereslett az arcom, mint azelőtt, szép barna-pirosra változott. Hej, hogy örültem, édes jó Istenem! Majd kiszöktem a bőrömből, mert addig sokat búcsálódtam amiatt, hogy olyan apró tedd el s elé se vedd legényke vagyok. S most egyszerre hirtelen-váratlan deli, nagy legénnyé lettem.

- Hát bizony, ami igaz, igaz, - mondá Búbájos, - olyan dali szép legény lett belőled, hogy ezután szégyelleni fogod a te rút gazdádat. Azt mondom hát neked, hagyd itt ezt a házat, gyere velem, légy az én szolgálóm.

Hej, elvörösödött erre a Szikra arca! Olyan rákvörös lett, mint annak előtte, a szörnyű haragtól. Felugrott Búbájos lába mellől, a szeme csakúgy szikrázott, amint kiabálta:

- Mit, hogy én kigyelmedet szolgáljam a szép arcáért? Mit gondol én rólam? Fel is út, le is út!

Hej, elkacagta magát Búbájos, hogy csakúgy csengett a ház belé. Ölelte, csókolta Szikrát.

- Oh, te édes, húséges fiam, te, - áradozott Búbájos - sohasem felejttem el, hogy rossz sorsomban nem hagytál el s most is, amikor azt sem tudtad, mi van velem, hű maradtál hozzám. A királykisasszony szerelme váltott meg a varázslattól, de te nélküled a csudafától soha meg nem szabadulok.

Ámult, bámult Szikra, csak nézte, nézte tetőtől talpig a gazdáját, nem akart hinni a szemének, oly szép volt az ő édes, jó gazdája. Ide-oda láncozott, szaladgált szertelen nagy örömeiben. Már-már azt hitte Búbájos, hogy a szegény fiú a nagy örömtől megzavarodott. Amikor aztán

lecsendesedett Szikra, elmondta Bűbájos, hogy mi történt, miért jött haza: rendbe kell hozni tavaszig a házat, mert akkor ide hozza ám a szép királykisasszonyt.

De most már igazán nem lehetett birni Szikrával, a feje tetejére állt s háromszor úgy táncolta körbe a szobát. Egyszerre azonban erős kopogás hallatszott az ajtón, Szikra talpra ugrott, az ajtóhoz szaladt s kikiáltott:

- Ki kopog, mi kopog, ember-e vagy ördög?

Válasz helyett hirtelen kinyílt az ajtó, s mit gondoltok, ki lépett be rajta? Senki más, mint a Nagy Bűbájos, mégpedig mosolyogva. Hej, volt öröm! Bűbájos is, Szikra is alig birt az örömeivel. Azt sem tudák, hová ültessék a kedves vendéget, de a Nagy Bűbájos nem törődött azzal, hogy hova ül, szépen letelepedett a búbos kemence mellé s mondá halkan, csendesesen:

- Búcsuzni jöttem tőled, Bűbájos fiam, s búcsuzz el te is mindentől, ami eddig hozzám kötött, mert ime, teljesült a kívánságod, egészen földi ember lettél.

Bűbájos a Nagy Bűbájos térdére hajtotta a fejét, s szomorúan mondta:

- Nem sajnálom a varázspálcámat, amely máris elvesztette varázserejét, mert hiába legyintettem vele a fölöttem keringő felhők felé, egy sem szállt le közülök, hogy hazahozzon. A varázstudományomat sem sajnálom, mert amiért epekedtem, vágyakodtam, a hétszer szép királykisasszony szívét megkaptam. Csupán egyet sajnálok, oh, nagy mesterem, hogy téged többé nem láthatlak és nem hálálhatom meg irántam való nagy jószágodat.

A Nagy Bűbájos megsimogatta Bűbájos aranszöke fejét s mondá:

- Ne búsulj ezért, fiam. Igaz, hogy te nem láthatsz soha többé engem, de én lábatlanul, varázsköpenyegemben gyakran ellátogatok hozzád, hogy lássam a te boldogságodat. Mielőtt azonban örök búcsut vennék tőled, olyan palotát akarok idevarázsolni néked, amilyen palotája nincs Mirkó királynak, s nincs egyetlen egy királynak e föld kerekén.

Többet nem szólt a Nagy Bűbájos, csak nagy tenyerével lezárta Szikrának is, Bűbájosnak is a szemét, ezek mély álomba szenderültek, ő meg felemelkedett, varázspálcáját megforgatta maga körül s közben halkan ezt mormogta:

- Kis manók, kis és nagy bűbájosok, bölcsek és varázslók, mind ahányan vagytok, induljatok, egyszeribe itt legyetek, Földi ember és Hegyi tündér fiának palotát építsetek.

Abban a szempillantásban megtelt a kert apró manókkal, pápaszemes varázslókkal, bűbájosokkal, ezek mind alázatosan meghajoltak a Nagy Bűbájos előtt, aztán gyorsan munkába fogtak, dolgoztak éjjel-nappal s mire az első tavaszi napsugár a fák ágai közt beszűrődött a rengeteg erdőbe, hatalmas nagy palota állt a kis házikó helyén, amelynek gyémánt volt az ablaka, ajtaja, arany a födele s volt a palotától messze ezüst istálló, ezüst istállóban száz meg száz ezüst és aranszörű paripa. Amikor mindennel készen voltak a varázslók és bűbájosok, a Nagy Bűbájos tenyerét ismét szép gyengén rátette Bűbájos és Szikra szemére s azok azt sem tudták, mit szóljanak a nagy csudálkozástól: káprázott a szemük a szertelen ragyogástól, csak szüntelen dörzsölték a szemüket, nem akartak hinni, azt hitték, álom amit látnak. Végre nagy nehezen magához tért Bűbájos:

- Nézd, nézd, Szikra, nézz ki az ablakon, már tavaszodik. Hej, de sokáig aludtunk ezen az arany pádimentumon!

- No, ezt igazi ügyesen megcsinálta az öreg, - kacagott Szikra, aztán karon fogta a gazdáját, úgy mentek szobáról-szobára. Reggel kezdték a sétát, estig mindig mentek s mégsem tudták végig járni, annyi szoba volt a palotában.

No, de most már nem is volt maradása otthon Búbájosnak. Kiválasztotta a legszebb paripát s sebes szélnél sebesebben, még a gondolatnál is sebesebben vágatott el Mirkó király palotájába. Hát éppen ideje volt, mert a csudafának már kinyílt az ezer virága, itt volt a tavasz teljes pompájában, s a királykisasszony már kisírta mind a két szemét, napok óta a torony ablakából leste, várta, mikor jön a vőlegénye. Retek sem csinált egyebet, folyton leste egy másik torony ablakából Búbájost, egyszer aztán lelkendezve szaladt a királykisasszonyhoz:

- Hagyma legyek, ha nem jön a vőlegényed, szép királykisasszony! Vége legyen a sirásodnak!

Hiszen, vége is lett, hogyne lett volna. Nosza mindjárt munkának látott az udvar népe, gyönyörűen feldisznították a kertet, hogy a csudafa aljában tartsák meg az esküvőt. Bezzeg, hogy meghívták a Tündérkirálynőt az esküvőre, meg a szomszéd királyokat is, csak egyedül a Méz király meghívójával történt valami baj, mert úgy látom, mint ma, hogy ő nem volt ott a vendégek között.

Amikor Búbájos és a királykisasszony elmondták a holtomiglant és holtodiglant, az ezer meg ezer gyertya lobogó lángjából felszállt egy csudálatos szép füstmadár, sokáig ott lebegett a fiatal pár feje fölött, aztán lassan, csendesen eltűnt a fellegek között. Búbájos hosszan, sokáig könnyes szemmel bámult a madár után, mert csak ő tudta egyedül, hogy a Nagy Búbájos volt ez a gyönyörű madár, aki azért jött el madár képében, hogy láthassa őt esküvője napján.

Hét nap s hét éjjel tartott a lakodalom, én is ott voltam, egyet nagyot táncoltam, aztán hazaszaladtam, hogy nektek ezt a mesét elmondjam.

VÉGE.